

ODLEWNIE POLSKIE S.A.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

**SPÓŁKI AKCYJNEJ
ODLEWNIE POLSKIE**
z siedzibą w Starachowicach

w 2023 roku

Starachowice, 9 kwietnia 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. ODLEWNIENIE POLSKIE S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM	4
1.1. Notowania akcji Spółki	4
1.2. Akcje własne Spółki	5
1.3. Emisja papierów wartościowych	5
1.4. Akcjonariusze ODLEWNIENIE POLSKICH S.A.	5
1.5. Dywidenda	5
2. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI	6
2.1. Informacje ogólne o Spółce	6
2.2. Oddział Spółki	6
2.3. Charakterystyka działalności Spółki	6
2.4. Informacje o podstawowych produktach, usługach, rynkach zbytu, odbiorcach i źródłach zaopatrzenia	7
2.4.1. Przedmiot produkcji	7
2.4.2. Ilościowa struktura sprzedaży	7
2.4.3. Sprzedaż poszczególnych grup produktów i usług	7
2.4.4. Rynki zbytu oferowanych produktów	8
2.4.5. Odbiorcy produktów Spółki	9
2.4.6. Źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji	9
2.5. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki, które wystąpiły w roku obrotowym i po jego zakończeniu	10
2.6. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Spółki	10
2.7. Perspektywy rozwoju działalności Spółki	11
2.8. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń związanych z działalnością Spółki	11
2.9. Umowy znaczące dla działalności Spółki oraz umowy ubezpieczenia	17
2.9.1. Umowy ubezpieczenia	17
2.10. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	18
2.11. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	19
3. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA	20
3.1. Podsumowanie wyników	20
3.1.1. Rachunek zysków i strat Spółki	20
3.1.2. EBITDA i nadwyżka finansowa	21
3.1.3. Bilans Spółki	21
3.2. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych	21
3.2.1. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	21
3.2.2. Pozostałe przychody operacyjne	23
3.2.3. Przychody finansowe	23
3.2.4. Koszty działalności operacyjnej	24
3.2.5. Pozostałe koszty operacyjne	24
3.2.6. Koszty finansowe	25
3.2.7. Przychody i koszty ogółem	25
3.3. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na działalność i osiągnięte wyniki	25
3.4. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami wyników za dany rok	26
3.5. Struktura aktywów i pasywów Spółki	26
3.5.1. Aktywa trwałe	26
3.5.2. Aktywa obrotowe	26
3.5.3. Akcje własne	27
3.5.4. Kapitał własny	27
3.5.5. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	27
3.6. Przepływy pieniężne	28
3.7. Inwestycje zrealizowane i ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	28
3.8. Analiza wskaźnikowa i ocena zarządzania zasobami finansowymi	28
3.9. Instrumenty finansowe	30
3.10. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa	31
3.11. Powiązania Spółki z innymi podmiotami	32
3.12. Transakcje z podmiotami powiązanymi	32
3.13. Zaciągnięte i wypowiedziane kredyty i pożyczki	32
3.14. Udzielone pożyczki	33
3.15. Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje	33
4. ŁĄD KORPORACYJNY	35
4.1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent oraz miejsca gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny	35
4.2. Wskazanie w jakim zakresie emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, o którym mowa w pkt 4.1. oraz wyjaśnienie przyczyn jego odstąpienia	35
4.3. Działalność charytatywna	37
4.4. Polityka różnorodności	37
4.5. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	38
4.6. Kapitał zakładowy Spółki i akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	39
4.7. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji	39
4.8. Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne wraz z opisem tych uprawnień	40
4.9. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu	40
4.10. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta	40

4.11.	Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy	40
4.12.	System kontroli programów akcji pracowniczych	40
4.13.	Zasady zmiany Statutu Spółki.....	40
4.13.1.	Zmiany Statutu Spółki	41
4.14.	Walne Zgromadzenie	41
4.14.1.	Walne zgromadzenia w 2023 r.	43
4.15.	Rada Nadzorcza	43
4.16.	Komitet Audytu	45
4.17.	Zarząd	47
4.18.	Prawo do podjęcia decyzji o emisji i wykupie akcji.....	49
4.19.	Umowy zawarte między Spółką a osobami zarządzającymi	49
4.20.	Raport na temat polityki wynagrodzeń	50
4.20.1.	Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	51
4.20.2.	Wynagrodzenie Zarządu	52
4.20.3.	Zasady wynagradzania kluczowych menedżerów	53
4.20.4.	Zmiany w polityce wynagrodzeń	54
4.20.5.	Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń	54
4.21.	Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki	54
4.22.	Wybór i informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	55
5.	OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH	58
5.1.	Model biznesowy Spółki	58
5.1.1.	Charakterystyka przedmiotu działalności i modelu Spółki.....	58
5.1.2.	Cele Spółki	59
5.1.2.1.	Konkurencyjność.....	59
5.1.2.2.	Klienci	59
5.1.2.3.	Zaspokajanie wymagań klientów	59
5.1.2.4.	Rentowność	60
5.1.3.	Misja i wizja ODLEWNI POLSKICH S.A.	61
5.1.4.	Cel nadrzędny strategii rozwoju i obszary strategiczne	62
5.1.5.	Rozwój inteligentny – oparty na wiedzy i innowacjach	62
5.1.6.	Cele szczegółowe strategii rozwoju	63
5.1.7.	Instytucje otoczenia biznesu	65
5.2.	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki	66
5.3.	Ujawnienia dotyczące Taksonomii Unii Europejskiej.....	67
5.3.1.	Taksonomia UE	67
5.3.2.	Ocena zgodności z Rozporządzeniem 2020/852	68
5.3.3.	Analiza i identyfikacja działalności	68
5.3.4.	Weryfikacja zgodności z Technicznymi Kryteriami Kwalifikacji (TKK)	69
5.3.5.	Zestawienie dotyczące raportowanych wskaźników	70
5.4.	Opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji – rezultaty stosowania polityk	73
5.4.1.	Zagadnienia społeczne	73
5.4.2.	Zagadnienia pracownicze	73
5.4.2.1.	Zatrudnienie	73
5.4.2.2.	Edukacja	74
5.4.2.3.	Związki zawodowe	75
5.4.2.4.	Poprawa warunków pracy	76
5.4.3.	Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego	77
5.4.3.1.	Program „Zielony Zakład”	78
5.4.3.2.	Energia elektryczna	78
5.4.4.	Prawa człowieka	78
5.4.5.	Przeciwdziałanie korupcji	79
5.4.6.	Opodatkowanie	79
5.4.7.	Rezultaty stosowania polityk	79
5.5.	Należyta staranność	80
5.5.1.	Ocena Zarządu	80
5.5.2.	System kontroli wewnętrznej	80
5.6.	Istotne ryzyka	84
5.6.1.	Charakterystyka ryzyk ściśle powiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie objętym sprawozdaniem	84
5.6.2.	Zarządzanie ryzykiem	84
5.6.3.	Ocena Zarządu	85
5.7.	O raporcie	85

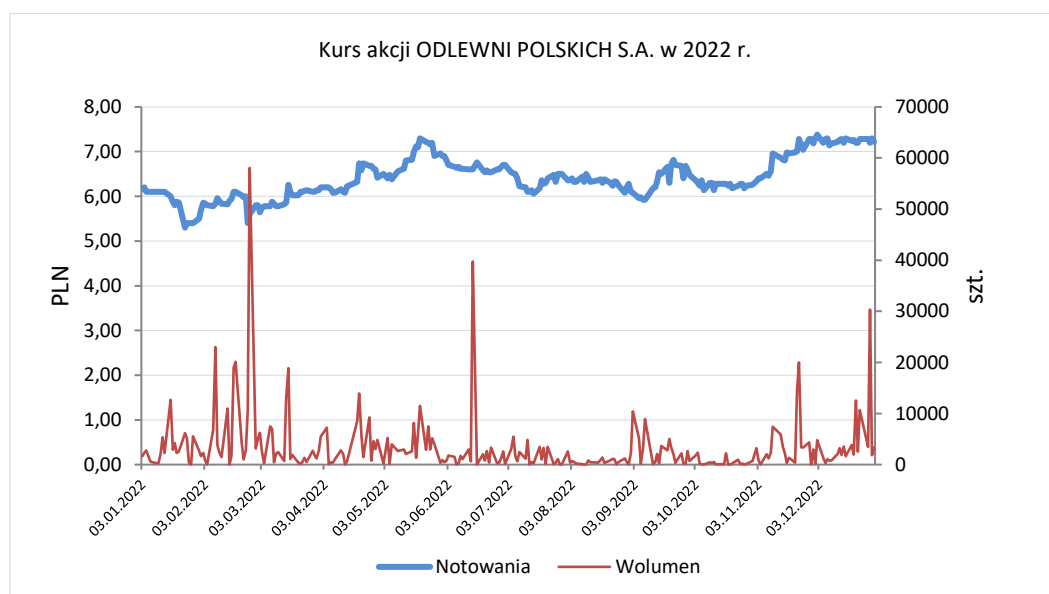
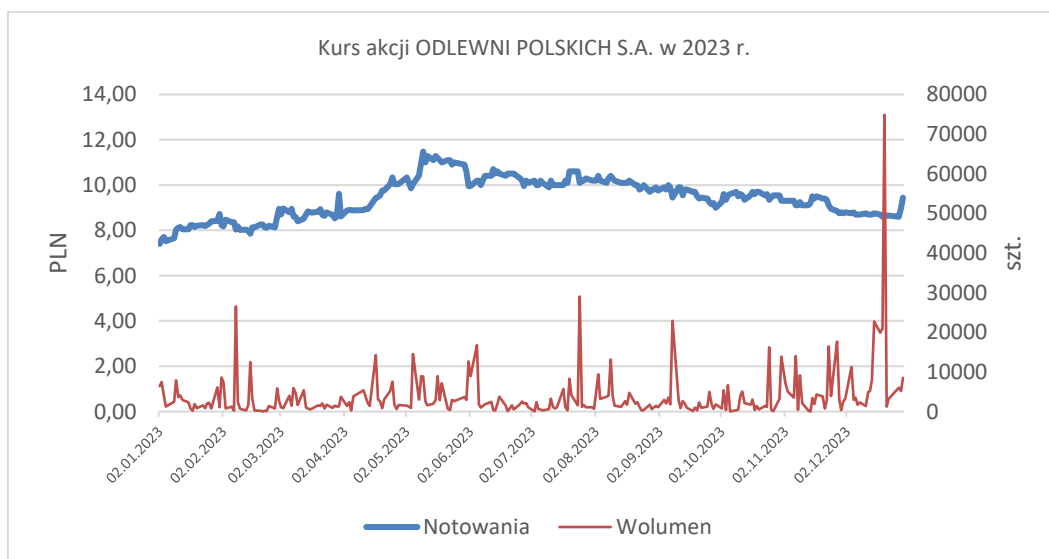
1. ODLEWNIENIE POLSKIE S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM

1.1. Notowania akcji Spółki

Akcje Spółki od 13 marca 1998 r. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Na 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, z wszystkich akcji Spółki w ilości 20 109 621 szt., w obrocie publicznym i giełdowym znajdowało się 20 109 621 szt. akcji.

Kurs zamknięcia w ostatnim dniu notowań akcji w grudniu 2023 r. wynosił 9,45 zł i był wyższy o 30,89% od kursu w analogicznym dniu 2022 r., który wynosił 7,22 zł.

1.2. Akcje własne Spółki

Nabycie, zbycie i umorzenie akcji własnych

Na 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka nie posiadała akcji własnych.

W 2023 r. Spółka nie nabywała, nie zbywała i nie umarzała akcji własnych oraz nie uległy zmianie prawa przysługujące jej akcjonariuszom.

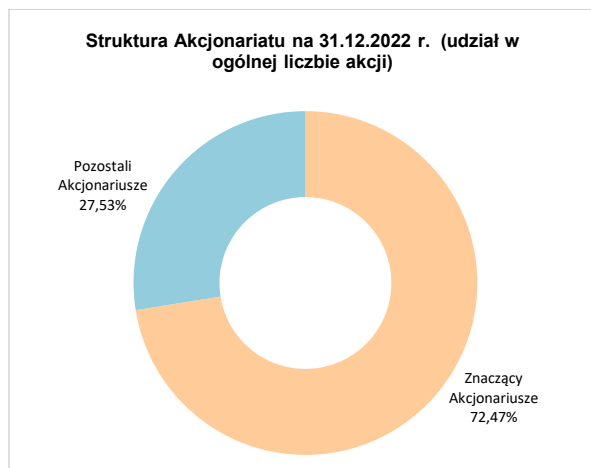
1.3. Emisja papierów wartościowych

W 2023 r. Spółka nie przeprowadzała emisji akcji i innych papierów wartościowych.

1.4. Akcjonariusze ODLEWNI POLSKICH S.A.

Na dzień 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki wynosił 30 164 431,50 zł i dzielił się na 20 109 621 szt. akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,50 zł każda i na tyle samo głosów na walnym zgromadzeniu.

Udział poszczególnych znaczących akcjonariuszy w kapitale zakładowym Spółki został przedstawiony w części dotyczącej ładu korporacyjnego.

1.5. Dywidenda

W dniu 15.05.2023 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło decyzję o podziale zysku netto za rok obrotowy 2022, w ramach którego kwota 10 054 810,50 zł stanowiąca 32,54% zysku netto, została przeznaczona na wypłatę dywidendy.

Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosiła 0,50 zł. Dzień dywidendy ustalono na 31.05.2023 r., a dzień wypłaty dywidendy ustalono na 14.06.2023 r. Stopa dywidendy wyniosła 4,72%. W podziale dywidendy uczestniczyło 20 109 621 szt. akcji Spółki.

2. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI

2.1. Informacje ogólne o Spółce

Nazwa i adres siedziby Spółki

ODLEWNIE POLSKIE S.A., ul. inż. Władysława Rogowskiego 22, 27-200 Starachowice.

Spółka ODLEWNIE POLSKIE S.A. jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Kielcach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024126, NIP 664-00-05-475, REGON 290639763. Podstawową działalnością Spółki wg Polskiej Klasyfikacji Działalności jest odlewnictwo żeliwa PKD 2451Z.

2.2. Oddział Spółki

Spółka posiada Oddział Niemcy (Zweigniederlassung Deutschland) zarejestrowany w dniu 12.09.2016 r. przez Sąd Rejonowy w Düsseldorfie w Rejestrze Handlowym B pod numerem HRB 78602.

Siedzibą Oddziału Niemcy jest Republika Federalna Niemiec, 40549 Düsseldorf, ul. Harffstraße 38a.

Oddział Niemcy postanowieniem Sądu Rejonowego w Kielcach X Wydział Gospodarczy Krajowego rejestru Sądowego z 14.12.2016 r. został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców dla Spółki ODLEWNIE POLSKIE S.A. o numerze KRS 0000024126.

Oddział Niemcy prowadzi działalność usługową na terenie Niemiec na podstawie zgłoszonej działalności gospodarczej w Urzędzie Do Spraw Porządku i Bezpieczeństwa Publicznego w Dusseldorf i zgłoszeniu w urzędzie finansowym w Kleve.

2.3. Charakterystyka działalności Spółki

Przedmiotem działalności Spółki jest produkcja odlewów ze stopów żelaza, z dominującym udziałem żeliwa sferoidalnego oraz z tym związana działalność usługowa i handlowa.

Działalność Spółki prowadzona jest w kraju i stanowi jej główne źródło przychodów oraz za granicą przez jej Oddział Niemcy, gdzie Spółka świadczy usługi w branży odlewniczej.

Osiągnięte przez Spółkę w 2023 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

267 295 tys. zł

w tym:

z działalności Jednostki Macierzystej w kraju

220 500 tys. zł

(82,49 % przychodów ze sprzedaży)

z działalności Oddziału w Niemczech

46 795 tys. zł

(17,51 % przychodów ze sprzedaży)

Oddział Spółki realizuje umowy o dzieło w branży odlewniczej w obiektach fabrycznych klientów na terenie Niemiec, w ramach oddelegowania pracowników własnych i umów użyczenia pracowników tymczasowych. Oddział Spółki w Niemczech działa według prawa niemieckiego.

Spółka w zakresie produkcji odlewów oferuje kompleksową obsługę klientów od projektu do dostawy produktów wytwarzanych w cyklu produkcji odlewniczej.

Projektowanie technologii wykonywania odlewów	Wykonywanie oprzyrządowania odlewniczego (drewnianych, żywicznych, metalowych)	Produkcja odlewów	Malowanie odlewów (gruntowanie, malowanie nawierzchniowe na gotowo natryskowe i zanurzeniowe, malowanie proszkowe, kataforeza)	Obróbka mechaniczna odlewów zgrubna i na gotowo, obróbka cieplna i cieplno-chemiczna	Montaż podzespołów odlewniczych	Pakowanie i wysyłka
--	--	--------------------------	--	--	--	----------------------------

2.4. Informacje o podstawowych produktach, usługach, rynkach zbytu, odbiorcach i źródłach zaopatrzenia

2.4.1. Przedmiot produkcji

Podstawowymi produktami wytwarzanymi przez Spółkę są odlewy wykonywane głównie z żeliwa sferoidalnego, a także z żeliwa szarego, ADI, SiMO oraz staliwa. Spółka wykonuje produkcję głównie w średnich i małych seriach.

Produkowane w Spółce odlewy obejmują: półprodukty, półfabrykaty i podzespoły do maszyn, urządzeń, pojazdów, trakcji kolejowych i innych. Odbiorcami Spółki są podmioty działające w branżach: przemysł maszynowy, armatura przemysłowa, kolejnictwo, motoryzacja, maszyny rolnicze, budowlane i inne, energetyka, górnictwo.

2.4.2. Ilościowa struktura sprzedaży

Tabela 1 Sprzedaż odlewów w podziale na tworzywa

Lp.	Sprzedaż odlewów według tworzyw	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023 : 2022
		tony	%	tony	%	%
1	Odlewy z żeliwa sferoidalnego	12 611	84,35	14 712	82,10	85,72
2	Odlewy z żeliwa szarego	2 191	14,66	3 031	16,92	72,29
3	Odlewy z żeliwa ADI	83	0,55	136	0,76	61,03
4	Odlewy z żeliwa SiMO	52	0,35	24	0,13	216,67
5	Odlewy ze staliwa	13	0,09	16	0,09	81,25
	Sprzedaż odlewów razem	14 950	100,00	17 919	100,00	83,43

Sprzedaż odlewów w tonach za 2023 r. wyniosła 14 950 ton i była niższa o 16,57 % od sprzedaży odlewów za 2022 r.

2.4.3. Sprzedaż poszczególnych grup produktów i usług

Spółka osiąga przychody ze sprzedaży odlewów, ze świadczenia usług w kraju i poza jego granicami, a także z handlu towarami i materiałami.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2023 roku wyniosły 267 295 tys. zł i były niższe o 7,93 % od przychodów osiągniętych w 2022 r.

Tabela 2 Przychody ze sprzedaży wg branż odbiorców

Lp.	Przychody ze sprzedaży produktów , towarów i materiałów (wg branż odbiorców)	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1	Przemysł maszynowy (m.in. przekładni mechanicznych i maszyn budowlanych)	80 957	30,29	90 024	31,01	89,93
2	Usługi realizowane w branży odlewniczej przez Oddział Niemcy	46 795	17,51	38 226	13,17	122,42
3	Armatura przemysłowa	33 482	12,53	45 325	15,61	73,87
4	Kolejnictwo	29 954	11,21	34 093	11,74	87,86
5	Motoryzacja	28 489	10,66	35 652	12,28	79,91
6	Inne maszyny i urządzenia	25 573	9,56	29 503	10,16	86,68
7	Maszyny rolnicze	6 650	2,49	5 221	1,80	127,37
8	Energetyka	5 041	1,88	3 453	1,19	145,99
9	Górnictwo	4 746	1,77	2 330	0,80	203,69
10	Pozostałe (w tym pozostałe usługi, towary i materiały)	5 608	2,10	6 495	2,24	86,34
Suma sprzedaży		267 295	100,00	290 322	100,00	92,07

2.4.4. Rynki zbytu oferowanych produktów

Spółka sprzedaje swoje produkty do odbiorców krajowych i zagranicznych w ramach dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu.

W 2023 r. sprzedaż realizowana poza granice kraju (dostawy wewnątrzspółnotowe i eksport) wyniosła 144 986 tys. zł i stanowiła 54,24% przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (w 2022 r. sprzedaż poza granice kraju wynosiła 143 686 tys. zł i stanowiła 49,49% przychodów ze sprzedaży). Przychody ze sprzedaży na rynki zagraniczne w 2023 r. były wyższe o 0,90% w stosunku do osiągniętych w 2022 r.

Całkowity udział sprzedaży w walutach obcych i w złotych na bazie cen walutowych w sprzedaży ogółem, jest dużo większy niż przedstawiony wyżej udział dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu. Wynika to z działalności niektórych klientów Spółki na terenie Polski, którzy to w całości sprzedają swoje wyroby na rynki zagraniczne i ceny za odlewy ustalone są z nimi w walucie bądź w złotych na bazie cen walutowych. Sprzedaż Spółki w walutach i w złotych na bazie cen walutowych stanowiła 85,86% przychodów ze sprzedaży, w 2022 r. stanowiła 84,61%.

Tabela 3 Rynki dostaw wewnątrzspółnotowych i sprzedaży eksportowej

Lp.	Kraje	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023 : 2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	
1	Niemcy	88 986	61,38	78 478	54,62	113,39
2	Czechy	15 266	10,53	16 330	11,37	93,48
3	Holandia	12 385	8,54	16 413	11,42	75,46
4	Szwecja	10 020	6,91	10 150	7,06	98,72
5	Węgry	4 594	3,17	5 737	3,99	80,08
6	Wielka Brytania	3 466	2,39	2 572	1,79	134,76
7	Austria	2 545	1,75	3 073	2,14	82,82
8	Słowacja	2 050	1,41	3 461	2,41	59,23
9	Dania	1 241	0,86	920	0,64	134,89
10	Turcja	986	0,68	858	0,60	114,92
11	Irlandia	903	0,62	1 743	1,21	51,81
12	Hiszpania	662	0,46	1 297	0,90	51,04
13	Włochy	626	0,43	1 098	0,76	57,01
14	Szwajcaria	535	0,37	456	0,32	117,32
15	Francja	478	0,33	311	0,22	153,70
16	Chiny	141	0,10	708	0,49	19,92
17	Serbia	102	0,07	60	0,04	170,00
18	USA	0	-	21	0,02	-
Razem sprzedaż zagraniczna		144 986	100,00	143 686	100,00	100,90

2.4.5. Odbiorcy produktów Spółki

Spółka jest odlewnią usługową wykonującą odlewy różnorodnie asortymentowo dla wielu klientów i branż. W 2023 r. Spółka w zakresie produkcji odlewów współpracowała z 99 odbiorcami krajowymi i zagranicznymi (w 2022 r. z 97 odbiorcami). Na 80% przychodów ze sprzedaży odlewów w 2023 r. i 2022 r. składały się obroty z 19 odbiorcami odlewów.

Największym odbiorcą produktów Spółki pod względem wielkości sprzedaży była firma KORDEL Antriebstechnik GmbH z siedzibą w Dülmen, która osiągnęła w 2023 r. 22,41% udział w przychodach ze sprzedaży Spółki (w 2022 r. udział ten wynosił 19,87%). Spółka ta nie jest powiązana ze Spółką Akcyjną ODLEWNIE POLSKIE.

2.4.6. Źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji

W 2023 r. w zakresie dostaw materiałów do produkcji Spółka współpracowała z firmami krajowymi i zagranicznymi. Wartość zakupów w tym okresie wyniosła 74 682 tys. zł (w 2022 r. wyniosła 117 306 tys. zł). Zachowana była zasada braku dominującego dostawcy, który mógłby zajmować pozycję monopolisty.

Do podstawowych materiałów do produkcji odlewniczej zalicza się surówkę odlewniczą i złom.

W zakresie zakupu surówki Spółka w 2023 r. współpracowała z 9 firmami (w 2022 r. z 9 firmami). Największym dostawcą surówki pod względem wielkości zakupów była firma FERRUS GROUP Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Warszawie, której udział w zakupach ogółem w 2023 r. wyniósł 10,46% (w 2022 r. udział tego dostawcy wyniósł 11,74%). Spółka ta nie jest powiązana ze Spółką Akcyjną ODLEWNIE POLSKIE. Dostawcami surówki były firmy z Polski, Czech i Niemiec.

W zakresie zakupu złomu Spółka współpracowała w 2023 r. z 17 firmami (w 2022 r. z 13 firmami). Największym dostawcą złomu pod względem wielkości zakupów była firma, której udział w zakupach ogółem w 2023 r. wyniósł 2,42%. W 2022 roku udział największego dostawcy złomu pod względem wielkości w zakupach ogółem wyniósł 3,70%. Dostawcami złomu były firmy krajowe.

2.5. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki, które wystąpiły w roku obrotowym i po jego zakończeniu

Do zdarzeń istotnie wpływających na działalność Spółki w 2023 r., i których kontynuacja ma miejsce obecnie, zaliczyć należy w pierwszej kolejności stały trend umocnienia złotówki w stosunku do euro i pozostałych walut. Ze względu na wysoki udział przychodów w walutach i w złotych na bazie cen walutowych utrzymywanie się trendu aprecjacyjnego ma negatywny wpływ na wielkość osiągniętych przychodów i rentowność prowadzonej działalności. W samym tylko 2023 r. ujemne różnice kursowe w wysokości 3 960 tys. zł wprost obniżyły rentowność Spółki na podstawowych poziomach rachunku wyników.

Część negatywnych skutków aprecjacji złotego po stronie osiągniętych przychodów była ograniczana w naturalny sposób, poprzez zakupy głównie w euro surowców odlewniczych i innych materiałów używanych do produkcji.

Drugim niemniej ważnym w kategorii zdarzeń wpływających istotnie na działalność gospodarczą Spółki jest recesja gospodarcza w krajach Unii Europejskiej, szczególnie w Niemczech, głównym rynku odbiorców produktów Spółki i świadczonych przez nią usług.

Efektom pogłębiającej się recesji gospodarczej jest spadek zamówień produkcyjnych składanych do Spółki przez jej kontrahentów, skutkującym obniżeniem w 2023 r. przychodów Spółki o 7,93% w stosunku do osiągniętych w 2022 r.

W odniesieniu do dotychczasowych kontrahentów Spółki, trend ten nie uległ odwróceniu. Spółka poprzez wzmożoną akcję akwizycyjną niweluje skutki tego zjawiska nawiązując współpracę z nowymi odbiorcami jej produktów.

W 2023 r. w związku ze spadkiem podstawowych cen surowców i materiałów używanych do produkcji odlewniczej oraz energii elektrycznej i gazu, Spółka zmuszona była do korekty in minus swoich cen w części zmiennej MTZ i ETZ, co miało wpływ na osiągnięte wyniki ekonomiczno-finansowe w 2023 r. i będzie miało wpływ w 2024 r. Spółka ma ograniczone możliwości wzrostu swoich cen bazowych ze względu na recesję gospodarczą i silną konkurencję ze strony innych podmiotów odlewniczych, głównie z Hiszpanii, Włoch i Turcji.

Czynnikiem istotnym dla osiągniętych w 2023 r. wyników ekonomiczno-finansowych było wsparcie Państwa dla branż energochłonnych, do których zaliczane jest odlewnictwo. W ramach pomocy publicznej Spółka otrzymała pomoc z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na ceny energii elektrycznej zużywanej do produkcji oraz pomoc związaną z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej.

W 2024 r. Spółka będzie się kwalifikować do pomocy publicznej z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na ceny energii elektrycznej zużywanej do produkcji, natomiast nie będzie mogła korzystać ze wsparcia związanego z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej, ponieważ prowadzi w tym zakresie efektywną strategię zakupową i do takiego wsparcia się nie kwalifikuje.

2.6. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Spółki

Czynniki zewnętrzne:

- 1) sytuacja geopolityczna związana z konfliktami zbrojnymi, w tym głównie z wojną w Ukrainie,
- 2) sytuacja makroekonomiczna, w szczególności:
 - koniunktura w wymiarze krajowym i europejskim, w tym w gospodarce niemieckiej,
 - unijna i krajowa polityka gospodarcza,
 - rosnące koszty pracy i obciążenia fiskalne,
- 3) poziom cen podstawowych surowców i materiałów używanych do produkcji odlewniczej oraz energii elektrycznej i gazu, stanowiących główny udział w kosztach rodzajowych produkcji,
- 4) wpływ na gospodarkę przyjętych przez Unię Europejską rozwiązań w obszarze polityki klimatycznej,
- 5) funkcjonowanie w warunkach silnej konkurencji rynkowej,
- 6) wahania kursu walut w stosunku do złotego,
- 7) prawne zmiany wymogów ochrony środowiska i ich wpływ na koszty prowadzonej działalności gospodarczej oraz na nakłady inwestycyjne z tym związane,
- 8) wsparcie sektora odlewniczego jako energochłonnego, w ramach programów unijnych i krajowych,

- 9) przyjęcie przez Unię Europejską programu istotnego zwiększenia zdolności produkcyjnych w dostawach dla sektora obronnego.

Czynniki wewnętrzne:

- 1) dostosowanie w warunkach recesji gospodarczej oferty ilościowej i asortymentowej do potrzeb odbiorców, w powiązaniu z optymalnym wykorzystaniem zdolności produkcyjnych,
- 2) rozwój współpracy z sektorem obronnym w oparciu o uzyskane uprawnienia koncesyjne, posiadane zdolności oraz kompetencje produkcyjne,
- 3) wzrost udziału produkcji wysokojakościowych tworzyw ze stopów żelaza w produkcji ogółem,
- 4) wzrost kosztów pracy związany z ogólną polityką państwa,
- 5) wdrożenie do realizacji wieloletniego planu inwestycyjnego zgodnego z kierunkami rozwoju nakreślonymi w strategii rozwoju Spółki na lata 2022-2026,
- 6) doskonalenie jakości wytwarzanych produktów,
- 7) zwiększanie produktywności i wydajności pracy,
- 8) wdrażanie programów oszczędnościowych w warunkach kryzysowych,
- 9) wdrażanie kolejnych modułów informatycznego zintegrowanego systemu zarządzania Abas,
- 10) doskonalenie komunikacji wewnętrznej.

2.7. Perspektywy rozwoju działalności Spółki

Pomimo oddziaływania, obecnie i w perspektywie kolejnych miesięcy 2024 roku, na sytuację gospodarczą Spółki szeregu negatywnych czynników wywołanych trwającą agresją Rosji na Ukrainę, jak również istotnego ograniczenia rynków Spółki spowodowanego recesją gospodarczą w krajach Unii Europejskiej, w tym na najważniejszym dla Spółki rynku niemieckim, Spółka widzi perspektywy kontynuacji efektywnej działalności gospodarczej oraz rozwoju jej rynków w kolejnych latach, które powinny przynieść ożywienie gospodarcze.

Przyjęty w planie działalności na 2024 r. plan inwestycyjny do realizacji w latach 2024-2025, pozwoli począwszy od 2026 r. na skokowe zwiększenie zdolności produkcyjnych z jednoczesnym rozszerzeniem asortymentu produkowanych wyrobów odlewniczych.

Rozpoczęcie współpracy z sektorem obronnym powinno stworzyć dodatkowe możliwości w zakresie wzrostu przychodów Spółki, z pozytywnym wpływem na efektywność prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

Inteligentny i zrównoważony rozwój wzmocni konkurencyjną pozycję Spółki i umożliwi wykorzystanie szans rynkowych związanych z powrotem koniunktury.

Nie można jednak wykluczyć, że oczekiwany powrót koniunktury opóźni się i Spółka będzie zmuszona do uruchomienia kolejnych scenariuszy prowadzenia efektywnej działalności gospodarczej w warunkach kryzysu. Na taką ewentualność Spółka również się przygotowuje.

2.8. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń związanych z działalnością Spółki

Ryzyko działalności związane z agresją Rosji na Ukrainę

Wielopłaszczyznowość skutków wojny w Ukrainie, zarówno tych obecnie występujących jak i innych, które mogą mieć miejsce w przyszłości powoduje, że Spółka uznaje to ryzyko za istotne w związku z prowadzoną przez nią działalnością. Objęcie działaniami wojennymi całego terytorium Ukrainy, jak również szerokie spektrum sankcji nałożonych na agresora rosyjskiego, spowodowało zachwianie większości więzi w zakresie dostaw podstawowych surowców, materiałów i czynników energetycznych do Europy, jak i eksportu dóbr inwestycyjnych i towarów konsumpcyjnych do Rosji. Historycznie silne uzależnienie od gospodarki rosyjskiej ma negatywny, bezpośredni i pośredni wpływ na kluczowe obszary gospodarki europejskiej. Kontynuacji rozpoczętej transformacji w zakresie uniezależnienia się gospodarki europejskiej od dostaw z Rosji towarzyszy wysoki jej koszt.

Spółka nie dostarcza bezpośrednio swoich produktów i nie prowadzi działalności gospodarczej na terenie Ukrainy i Rosji. Niemniej jednak nie należy wykluczyć, że kontrahenci europejscy, do których Spółka dostarcza swoje produkty, w związku z przerwaniem przez nich dostaw do Rosji, ograniczą poziom zamówień składanych w Spółce. Decydujące znaczenie dla wystąpienia negatywnych skutków w tym obszarze będzie miała konsekwencja w utrzymaniu nałożonych na Rosję sankcji gospodarczych i dalsze rozszerzanie ich pakietu.

Spółka dokonuje bieżącej oceny tego ryzyka w następujących obszarach swojej działalności:

- portfel zamówień – stały monitoring ciągłości pracy klientów Spółki, służący ocenie wielkości zamówień na kolejne okresy zgodnie z przekazanymi przez nich forecastami rocznymi,
- dostaw surowców i materiałów do produkcji – prowadzenie bieżącej analizy dostępności podstawowych surowców i materiałów służących produkcji odlewniczej, głównie surowki i złomu oraz utrzymywanie bezpiecznego poziomu ich zapasów w oparciu o zdywersyfikowane geograficznie kierunki dostaw, w celu zagwarantowania nieprzerwanego prowadzenia produkcji,
- dostaw energii elektrycznej i gazu w oparciu o zawarte umowy ramowe z dostawcami o ugruntowanej pozycji rynkowej i bieżącą ich kontraktację na bazie terminowych transakcji giełdowych oraz oceny prawdopodobieństwa w oparciu o rozwój sytuacji w sektorze energetycznym, wprowadzenia przez Regulatora ograniczeń w dostawach i skuteczności wprowadzenia wewnętrznych planów ograniczenia zużycia czynników energetycznych, głównie gazu, zgodnie z rekomendacjami, na poziomie nie niższym niż 15%.

Ryzyko związane z globalną sytuacją polityczno-gospodarczą

Kontrahentami Spółki są krajowe i zagraniczne podmioty gospodarcze, głównie z krajów Unii Europejskiej. W związku z tym na działalność i wyniki Spółki mają wpływ czynniki związane z ogólną sytuacją polityczno-gospodarczą, w tym głównie agresją Rosji na Ukrainę.

Istnieje ryzyko dalszego pogłębienia recesji gospodarczej w krajach Unii Europejskiej, które może mieć istotny negatywny wpływ na kontrahentów Spółki, a co za tym idzie na perspektywy jej rozwoju, osiągnięte wyniki i sytuację finansową. Rozchwianie gospodarki światowej, w tym głównie europejskiej, stanowi zagrożenie dla skali i efektywności prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej.

Ryzyko związane z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych

W ramach planu działalności Spółki na 2024 r. został przyjęty plan inwestycyjny do realizacji w latach 2024-2025, którego efektem będzie skokowe zwiększenie począwszy od 2026 r. zdolności produkcyjnych Spółki z jednoczesnym rozszerzeniem asortymentowym oferowanych przez nią komponentów odlewniczych. Poprzez zawarcie w lutym 2024 r. umów z kluczowymi dostawcami dóbr inwestycyjnych w ramach przyjętego planu, Spółka przystąpiła do jego realizacji i zaciągnęła zobowiązania finansowe w stosunku do: Heinrich Wagner Sinto Maschinenfabrik GmbH (Niemcy), Jöst GmbH +Co. KG (Niemcy) oraz Induga GmbH & Co. KG (Niemcy) na dostawę linii formierskiej z poziomym podziałem formy oraz urządzeń towarzyszących na łączną wartość 8 860 tys. EURO, co stanowiło kwotę 38 444 tys. zł. Kolejne zadania inwestycyjne objęte planem będą wchodziły do realizacji w kolejnych miesiącach 2024 r.

Kluczowym dla osiągnięcia głównego celu inwestycyjnego, tj. zwiększenia począwszy od 2026 r. zdolności produkcyjnych do poziomu 23500 ton komponentów odlewniczych wyprodukowanych w skali roku w nominalnym czasie pracy, jest wywiązanie się dostawców dóbr inwestycyjnych i usług montażowych z przyjętych zobowiązań umownych zgodnie z harmonogramem realizacji. W sytuacji recesji, wielu europejskich kooperantów, których produkty będą wykorzystywane w realizacji przez wykonawców głównych instalacji przemysłowych objętych planem, może dążyć do przesuwania w czasie dostaw, co w konsekwencji może wpłynąć na wydłużenie okresu realizacji inwestycji, a co za tym idzie czasu osiągnięcia przez Spółkę zakładanego wzrostu zdolności produkcyjnych.

Ponadto Spółka jest stroną szeregu postępowań administracyjnych w obszarze uzyskania niezbędnych pozwoleń na budowę oraz zmiany zintegrowanego pozwolenia na prowadzenie działalności. Na obecnych etapach toczących się postępowań, Spółka nie zidentyfikowała ryzyka nakładania na Spółkę nowych obowiązków i ograniczeń, opóźnienia bądź odmowy ich wydania, niemniej jednak takie ryzyko, oceniane na poziomie niskim, może wystąpić na kolejnych etapach toczących się postępowań administracyjnych.

Ryzyko wahań kursów walutowych

Przychody Spółki w walutach i zrównane z nimi przychody w złotych na bazie cen walutowych, stanowią od lat wysoki udział w osiąganych przez Spółkę przychodach ogółem, który za 2023 r. wyniósł 86 proc. Spółka nie zakłada w najbliższej perspektywie istotnych zmian w strukturze osiąganych przychodów. Tym samym znaczna część przychodów Spółki jest narażona na ryzyko wahań kursów walut. W 2023 r. doszło do istotnej aprecjacji polskiej waluty i trend ten utrzymuje się dalej, co będzie miało negatywne skutki na skalę i efektywność prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej.

Ryzyko wzrostu cen czynników energetycznych i ich dostępności

Spółka w ramach umów zawartych z polskimi operatorami ma zapewnione w systemie cen rynkowych opartych o notowania kontraktów terminowych na TGE, dostawy gazu i energii elektrycznej. Dzięki temu dokonuje efektywnego cenowo w uwarunkowaniach krajowych ich zakupu. W przypadku utrzymywania się w Polsce wysokich w stosunku do innych krajów europejskich cen energii elektrycznej i gazu, istnieje ryzyko pogorszenia konkurencyjności oferty Spółki w stosunku do jej zagranicznych konkurentów, głównie z Włoch, Hiszpanii i Turcji, co może mieć wpływ na skalę i efektywność prowadzonej działalności gospodarczej.

Ryzyko utraty należności

Ze względu na usługowy charakter prowadzonej działalności gospodarczej, Spółka dostarcza swoje wyroby do około 100 kontrahentów. W strukturze przychodów Spółki dominują odbiorcy zagraniczni. Dostawy odbywają się w oparciu o potwierdzone przez Spółkę zamówienia z określeniem przedmiotu, ilości, ceny, jak i terminu dostawy. Faktury wystawiane są za każdą dostawę z przeważającym 30 dniowym terminem płatności. Należności spływają w cyklu 33 dniowym.

Ponieważ w strukturze odbiorców przeważają renomowane firmy, w większości z siedzibą na terenie Unii Europejskiej, ryzyko związane z utratą należności Spółka uznaje za średnie z punktu widzenia wpływu na jej płynność finansową i osiągnięte wyniki. Nie można wykluczyć, że również w przypadku europejskich odbiorców produktów Spółki, w związku z globalną sytuacją polityczno-gospodarczą, trwającą wojną w Ukrainie i recesją gospodarczą, może dojść u nich do zerwania niektórych ogniw w łańcuchu dostaw i zatrzymania produkcji, co w konsekwencji może doprowadzić do nagłego pogorszenia ich sytuacji finansowej i wejścia na drogę postępowań restrukturyzacyjnych. Spółka prowadzi bieżącą ocenę wiarygodności ekonomiczno-finansowej swoich klientów, również z wykorzystaniem informacji z zewnętrznych źródeł. Spółka stosuje możliwie najkrótsze terminy płatności za dostarczone produkty i świadczone usługi.

W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych wdrażane są przewidziane prawem i warunkami zawartych umów, działania windykacyjne. W Spółce funkcjonuje rozbudowany system raportowania wpływu należności.

Ryzyko związane z realizacją umów o dzieło na terenie Niemiec

W związku ze świadczeniem przez Spółkę usług w branży odlewniczej w ramach zawieranych z kontrahentami niemieckimi umów o dzieło w ich obiektach fabrycznych oraz umów użyczenia pracowników, istnieje ryzyko podejmowania działań przez niemiecką administrację, organy podatkowe i branżowe związki zawodowe, utrudniających lub uniemożliwiających ich realizację. Spółka narażona jest na ryzyko utraty należności związanych z realizacją umów o dzieło w związku z tym, że niemiecka branża odlewnicza przechodzi proces głębokiej restrukturyzacji, z wykorzystaniem procedur wynikających z niemieckiego prawa naprawczego i upadłościowego. W związku z istniejącą sytuacją polityczno-gospodarczą w wymiarze światowym oraz istotnym spadkiem zamówień odnotowanym przez niemiecką branżę odlewniczą, istnieje ryzyko ograniczenia skali prowadzonej przez Spółkę działalności na terenie Niemiec, co wiązać się będzie z pogorszeniem efektywności prowadzonej przez Spółkę działalności.

Ryzyko związane z sytuacją klientów Spółki

Na 80% przychodów ze sprzedaży odlewów w 2023 r. składały się obroty z 19 odbiorcami odlewów. Spółka nie przewiduje zmiany istotnych zmian w aktualnej strukturze odbiorców jej produktów i usług. Nie można wykluczyć wystąpienia u kluczowych odbiorców produktów Spółki zjawisk kryzysowych związanych z sytuacją polityczno-gospodarczą na świecie i istotnego ograniczenia ich aktywności gospodarczej w związku z trwającą recesją gospodarczą, co może skutkować negatywnie na poziom osiągniętych przez Spółkę przychodów i efektywność prowadzonej działalności. Dalsza kontynuacja przez Spółkę dywersyfikacji geograficznej i branżowej odbiorców jej produktów, może ograniczyć negatywne skutki tych zjawisk.

Niemniej jednak w warunkach wywołanych wojną w Ukrainie i trwającą recesją gospodarczą, realizacja polityki dywersyfikacji odbiorców będzie utrudniona, co w powiązaniu z pogorszeniem sytuacji ekonomiczno-finansowej jej dotychczasowych odbiorców, może mieć negatywny wpływ na wyniki ekonomiczno-finansowe Spółki.

Ryzyko wzrostu cen surowców i ich dostępności

Aktualnie ceny podstawowych surowców używanych w produkcji odlewniczej (surówka i złom) wykazują stabilność z obserwowanym umocnieniem umiarkowanego trendu wzrostowego.

Po wybuchu wojny w Ukrainie, Spółka podjęła skuteczne działania w zakresie uruchomienia nowych kierunków dostaw surówki odlewniczej z poza obszaru objętego działaniami wojennymi. Ich efektem

jest nawiązanie ciągłych relacji handlowych z nowymi dostawcami europejskimi bazującymi na dostawach surowki z Brazylii i RPA, co w konsekwencji wpływa na istotne ograniczenie skutków ryzyka związanego z zachwianiem ciągłości ich dostaw.

Ze względu na wysoki udział kosztów surowców i materiałów w kosztach produkcji, ewentualny powrót do trendu wzrostowego ich cen, czego w obecnej sytuacji nie można wykluczyć, może mieć wpływ na pogorszenie parametrów efektywnościowych prowadzonej działalności gospodarczej.

Ryzyko cyberataku

W Spółce funkcjonują rozwinięte systemy informatyczne we wszystkich obszarach związanych z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą. Większość z nich ze względu na charakter prowadzonej działalności gospodarczej, ma różnego rodzaju powiązania z otoczeniem zewnętrznym. Z tych powodów istnieje ryzyko ataków hakerskich oraz zainfekowania złośliwym oprogramowaniem, co w konsekwencji może doprowadzić do paraliżu infrastruktury informatycznej. Spółka podejmuje szereg działań profilaktycznych przeciwdziałających tym zagrożeniom, a w ich ramach ciągle inwestuje w nowe technologie informatyczne.

Zostały wybudowane 2 osobne redundantne pomieszczenia serwerowni, główna w budynku administracyjnym i zapasowa w drugiej lokalizacji na terenie zakładu, wyposażone w najnowsze systemy gaszenia gazowego, chłodzenia i powiadomień. Zostało uruchomione data center zabezpieczone backupem i zdublowaną wirtualizacją systemów serwerowych. Wdrożone protokoły V-lan i domena active directory znacznie poprawią bezpieczeństwo sieciowe.

Spółka nadal pracując nad poprawą bezpieczeństwa informatycznego podjęła w bieżącym roku działania w zakresie wymiany i wdrożenia firewall, wdrożenia systemu bezpieczeństwa informacji, systemu metod kryzysowego reagowania i planów ciągłości działania, uwierzytelniania dwustopniowego VPN i serwera logów z ich analizą.

Niemniej jednak nie zostanie w pełni wyeliminowane ryzyko złamania zabezpieczeń i czasowego unieruchomienia funkcjonującej w Spółce infrastruktury informatycznej, co w konsekwencji może negatywnie wpłynąć na prowadzoną przez nią działalność gospodarczą.

Ryzyko związane z zakończonymi i realizowanymi projektami dofinansowanymi z funduszy Unii Europejskiej

Projekty zakończone:

- Projekt „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 i na podstawie Umowy o dofinansowanie zawartej 1.08.2016 r. z Ministrem Rozwoju otrzymała dofinansowanie w kwocie 3 526 tys. zł. Projekt był realizowany od 1.08.2016 r. do 31.12.2020 r.
Projekt został zrealizowany. Uzyskano płatność końcową. Projekt będzie monitorowany przez okres 5 lat, tj. do końca 2025 r. z założonych wskaźników rezultatu i realizacji założonej Agendy badawczej dot. prowadzenia 5 projektów B+R z zastosowaniem zasobów uzyskanych w wyniku zrealizowanego projektu. Spółka uznaje za małe ryzyko niezrealizowania w/w zobowiązań.
- Projekt „Badania i opracowanie zaawansowanej technologii obróbki skrawaniem odlewów żeliwnych zgodnie z wymaganiami innowacyjnego elastycznego systemu paletyzacji” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego i na podstawie Umowy o dofinansowanie nr RPSW.01.02.00-26-0025/17-00 zawartej 25.04.2018 r. z Województwem Świętokrzyskim w Kielcach otrzyma dofinansowanie w kwocie 1 084 tys. zł. Projekt był realizowany od 01.04.2018 r. do 31.03.2021 r.
Projekt podlega monitorowaniu przez Instytucję Zarządzającą przez okres 5 lat, tj. do 31.03.2026 r. W przypadku m.in. niewywiązania się przez Spółkę ze zobowiązań wynikających z zawartej umowy o dofinansowanie, związanych głównie z trwałością projektu i nieosiągnięcia wskaźników rezultatu w monitorowanym okresie, istnieje małe ryzyko zwrotu części lub całości otrzymanego dofinansowania.
- HORIZON 2020, nr 680 734 nt. Inteligentne zintegrowane zrobotyzowane systemy dla MSP kontrolowanych przez Internet w dynamicznych procesach produkcyjnych (Smart integrated Robotics system for SMEs controlled by Internet of Things based on dynamic manufacturing processes, HORSE). Program Europejski; projekt zakończony w 2020 r. Rezultatem projektu jest dostarczony do Spółki robot (protokół dostawy). Z uwagi na stwierdzony brak funkcjonalności robota w warunkach produkcyjnych odlewni, nie został podpisany przez Spółkę protokół odbioru. Lider projektu prowadzi działania skierowane do członków Konsorcjum odpowiedzialnych za konstrukcję

i funkcjonalność robota. W przypadku nie osiągnięcia przez robota założonej funkcjonalności, Spółce nie grozi zwrot otrzymanego dofinansowania. Spółka wywiązała się z przyjętych zobowiązań na etapie realizacji projektu.

- Projekt „Zintegrowane podejście do optymalizacji procesów w zakresie wydajności zasobów surowcowych, z wyłączeniem technologii odzyskiwania strumieni odpadów” (w skrócie ENSUREAL), realizowany w ramach programu międzynarodowego HORIZON 2020 i na podstawie umowy o dofinansowanie Nr 737533-ENSUREAL z 05.07.2017 r. otrzymał dofinansowanie w kwocie 90 923,88 eur (387 tys. zł). Projekt realizowany w latach 2017-2022. Beneficjent jest zobowiązany, aby przy realizacji zadań w projekcie ENSUREAL dochował należytej staranności i przyjął wszystkie niezbędne kroki do wykonania zadań przewidzianych w projekcie, niezbędnych do osiągnięcia celów/ przedsięwzięć. Potencjalna sytuacja niewykonania zadań ujętych w projekcie każdorazowo podlega ocenie Oficera Projektowego z Komisji Europejskiej, który sprawdza ww. kwestie i należyte wydatkowanie środków. W przypadku stwierdzenia uchybień, Komisja Europejska swoje roszczenie dotyczące zwrotu kosztów kieruje wobec koordynatora projektu, a dopiero ten do danego partnera na podstawie zapisów umowy konsorcjum. Wykonano raport podsumowujący (sprawozdanie końcowe). Wynik raportu zaakceptowany, płatność końcowa wykonana. Ryzyko znikome.
- Projekt „Opracowanie innowacyjnej technologii komponentów odlewniczych z wysokojakościowego żeliwa sferoidalnego przy zastosowaniu nowatorskiej w skali światowej techniki hybrydowo-dynamicznej modyfikacji ciekłego stopu” ramach naboru Nr 2/1.1.1/2019 do Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 i na podstawie umowy zawartej 13.11.2019 r. z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, otrzyma dofinansowanie w kwocie 1 935 tys. zł. Projekt był realizowany od 1.01.2020 r. do 30.06.2023 r. Projekt uznany za zrealizowany pismem z dnia 06.11.2023 r. przeszedł w pięcioletni okres trwałości. Spółka ocenia ryzyko na poziomie niskim, że będzie zobowiązana do zwrócenia części lub całości otrzymanego dofinansowania do w/w projektu, w przypadkach wskazanych w umowie, w szczególności w przypadku zaistnienia nieprawidłowości przy jego realizacji bądź rozliczaniu.
- Projekt „Wdrożenie na rynek innowacyjnego żeliwa umocnionego roztworowo Si (krzemem) dzięki opracowaniu dedykowanej technologii topienia i obróbki pozapiecowej, eliminującej skłonność do tworzenia grafitu Chunky oraz porowatości odlewów i gwarantującej stabilność właściwości użytkowych żeliwa” w ramach naboru Nr 6/1.1.1/2019 do Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 i na podstawie umowy zawartej 5.06.2020 r. z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, otrzyma dofinansowanie w kwocie 1 628 tys. zł. Projekt realizowany od 1.07.2020 r. do 30.09.2023 r. Spółka zrealizowała dwa etapy projektu osiągając zakładane efekty w zakresie badań przemysłowych i otrzymała dofinansowanie na poziomie 948 tys. zł. Ryzyko zwrotu otrzymanych środków według oceny Spółki nie występuje. W trakcie realizacji trzeciego etapu projektu wystąpiły problemy natury technicznej i rynkowej niezależne od Spółki, które były podstawą do podjęcia przez Spółkę decyzji o zakończeniu tego projektu przed terminem. Na realizację etapu trzeciego Spółka otrzymała dofinansowanie w wysokości 297 tys. zł. Pismem z 31.08.2023 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju uznało projekt za zakończony i zgodnie z umową o dofinansowanie przeszedł w pięcioletni okres trwałości.

Ponadto Spółka realizuje:

- Projekt w konsorcjum międzynarodowym w dziedzinie ochrony środowiska i klimatu, LIFE-2021-SAP-ENV o tytule „Towards zero emissions in European ferrous foundries using inorganic binder systems” – „W kierunku zerowej emisji w europejskich odlewniach żeliwa z zastosowaniem nieorganicznych systemów spoiw”. Projekt realizowany od 1.09.2022 r. przez okres 42 miesięcy. Okres trwałości 5 lat. Szacowane nakłady Spółki w ramach kosztów kwalifikowanych projektu wyniosą 6 509 tys. zł, a dofinansowanie na poziomie 3 905 tys. zł. Projekt dotyczy wdrożenia nowoczesnych technologii wytwarzania form i rdzeni bazujących na niskoemisyjnych żywicach nieorganicznych oraz zmniejszeniu śladu węglowego w cyklu produkcyjnym. Ryzyka związane z tym projektem dotyczą wdrożenia tej technologii w produkcji seryjnej i zostały uwzględnione w kamieniach milowych projektu. W przypadku niezyskania określonych wskaźników, Spółka ma prawo odstąpienia od projektu. Ryzyko zwrotu otrzymanego

dofinansowania na etapie oceny efektów realizacji kolejnych kamieni milowych projektu, Spółka ocenia na poziomie niskim.

- Projekt w konsorcjum międzynarodowym HORIZON-CL4-2022-RESILIENCE-01 – „Sustainable Hydrogen and Aluminothermic Reduction Process for Manganese, its alloys and Critical Raw Materials Production” - „Zrównoważony proces redukcji wodoru i obróbki termicznej aluminium dla manganu, jego stopów oraz produkcja surowców krytycznych”. Projekt rozpoczęty 01.01.2023 r. i będzie realizowany przez okres 48 miesięcy. Okres trwałości 5 lat. Szacowane nakłady Spółki wyniosą 412 tys. zł, a dofinansowanie na poziomie 288 tys. zł. Rozpoczęcie realizacji zadań w Spółce szacowane jest na 24 miesiąc realizacji projektu.

Ryzyko związane z zapewnieniem terminowości dostaw

Ze względu na usługowy charakter prowadzonej działalności w zakresie produkcji komponentów odlewniczych, Spółka produkuje 716 różnych rodzajów detali. Stanowi to duże wyzwanie planistyczne i logistyczne wywołujące ryzyko niedotrzymania terminów dostaw.

Nie należy wykluczyć ryzyka przerwania łańcucha dostaw surowców i materiałów oraz czynników energetycznych służących produkcji odlewniczej, co w konsekwencji może doprowadzić do braku możliwości realizacji dostaw zgodnie z przyjętymi zamówieniami. Ryzyko to jest częściowo ograniczane poprzez utrzymywanie bezpiecznych poziomów zapasów podstawowych surowców i materiałów oraz odpowiedniego poziomu zapasów wyrobów gotowych.

Spółka doskonali swój system planowania produkcji i logistyki dostaw, wykorzystując zintegrowany informatyczny system zarządzania Abas. Spółka ubezpiecza się od skutków wystąpienia tego ryzyka w ramach klauzul dodatkowych odpowiedzialności cywilnej za produkt.

Ryzyko związane z zadłużeniem bankowym

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka dysponuje możliwościami finansowania swojej działalności na poziomie 37 000 tys. zł poprzez udzielone jej przez Banki Limity wielocelowe, w ramach których może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 37 000 tys. zł, limitu na gwarancje do kwoty 12 000 tys. zł oraz limitu na akredytywy do kwoty 30 000 tys. zł, przy czym łączna kwota zadłużenia ze wszystkich tytułów nie może przekroczyć kwoty udzielonych limitów.

Obecnie zaangażowanie kredytowe Spółki w ramach wielocelowych umów zawartych z bankami nie jest wykorzystywane, ale w miarę angażowania własnych środków do realizacji przyjętego planu inwestycyjnego na lata 2024-2025, to zaangażowanie będzie w czasie rosło. Działalność gospodarcza prowadzona przez Spółkę w warunkach recesji, będzie powodować konieczność zwiększenia zaangażowania dłużnego w finansowanie stanu wyrobów gotowych i produkcji w toku, co wiąże się z optymalizacją wykorzystania zasobów materialnych i ludzkich. Dotyczyć to będzie głównie produkcji dla wieloletnich stałych kontrahentów Spółki.

Ryzyko wypowiedzenia przez Banki zawartych umów na finansowanie oraz skorzystania z ustanowionych na ich rzecz zabezpieczeń, Spółka obecnie ocenia na poziomie niskim i nie widzi zagrożenia dla wywiązywania się ze zobowiązań umownych i wypowiedzenia przez banki zawartych umów i sięgnięcia po zaspokojenie z ustanowionych zabezpieczeń.

Spółka posiada rozbudowany system monitoringu finansowego, za pomocą którego dokonuje bieżącej analizy poziomu zadłużenia w ramach umów na finansowanie jej działalności gospodarczej oraz określa bieżące potrzeby związane z finansowaniem umów na dostawy materiałów oraz dóbr inwestycyjnych.

Ryzyko związane z otoczeniem konkurencyjnym

Spółka prowadzi działalność na konkurencyjnym rynku odlewniczym. Inwestycje zrealizowane w ostatnich latach sprawiły, że Spółka posiada duży potencjał produkcyjny i badawczo-rozwojowy, który w wyniku przyjętego do realizacji planu inwestycyjnego w perspektywie najbliższych lat, ulegnie dalszemu istotnemu wzrostowi z jednoczesnym rozszerzeniem asortymentu produkowanych komponentów odlewniczych.

Dzięki temu jest w stanie realizować zamówienia klientów na skomplikowane konstrukcyjnie komponenty odlewnicze z tworzyw najnowszej generacji, w konkurencyjnych cenach i terminach oraz z uwzględnieniem innych istotnych dla klientów warunków dostaw.

Na rynku obserwuje się nasilenie konkurencji ze strony odlewni krajowych i zagranicznych, które podobnie jak Spółka modernizują i zwiększają swój potencjał wytwórczy. Zagrożeniem dla pozycji Spółki jest rosnąca konkurencja ze strony odlewni hiszpańskich, włoskich i tureckich. Spółce sprzyja zmiana strategii dostaw europejskich producentów wyrobów finalnych w kierunku uniezależnienia się od dostawców ze Wschodu i zacieśniania współpracy z dostawcami europejskimi. Nie bez znaczenia dla ugruntowania tego trendu są wielopłaszczyznowe implikacje gospodarcze wynikające z agresji Rosji na

Ukrainę. Walka cenowa na europejskim i światowym rynku odlewniczym komplikuje się w warunkach trwającej recesji gospodarczej. Sytuacja ta może wpłynąć na pogorszenie wyników finansowych osiągniętych przez Spółkę oraz osłabić jej konkurencyjność.

Ryzyko zmian przepisów prawnych i ich interpretacji

Zagrożeniem dla działalności Spółki mogą być zmieniające się przepisy prawa i różne jego interpretacje. Ewentualne zmiany przepisów prawa, a w szczególności przepisów podatkowych, przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, mogą zmierzać w kierunku powodującym wystąpienie negatywnych skutków dla działalności i pozycji rynkowej Spółki. Przepisy prawa polskiego podlegają bieżącemu dostosowywaniu do prawa Unii Europejskiej, a zmiany te mogą mieć wpływ na otoczenie prawne związane z działalnością gospodarczą Spółki.

Zmieniające się przepisy prawa, w tym w zakresie ochrony środowiska, mogą spowodować nałożenie na Spółkę dodatkowych obowiązków i wzrost kosztów, co może mieć wpływ na jej rentowność i osiągnięte wyniki.

2.9. Umowy znaczące dla działalności Spółki oraz umowy ubezpieczenia

Spółka nie przyjęła procentowego kryterium oceny istotności umów. Ocena wagi i istotności umowy dla Spółki jest dokonywana każdorazowo w odniesieniu do konkretnej umowy. Przy ocenie istotności brane jest przede wszystkim pod uwagę to, czy informacja o zawarciu lub zmianie umowy mogłaby zostać wykorzystana przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych przez racjonalnie działającego inwestora (miałaby wpływ na tę decyzję), a także wpływ umowy na działalność Spółki. Wartość umowy stanowi jedynie kryterium przy zawieraniu umów z podmiotami powiązanymi i wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Wszystkie umowy są dodatkowo analizowane pod kątem spełnienia kryterium informacji poufnej zdefiniowanej w art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. U. UE. L. 2014.173.1).

W 2023 roku Spółka nie zawarła znaczących umów.

Po dniu bilansowym, 20.02.2024 r. w ramach zadań objętych zatwierdzonym planem inwestycyjnym na lata 2024-2025, Spółka zawarła umowy z dostawcami dóbr inwestycyjnych – Heinrich Wagner Sinto Maschinenfabrik GmbH (Niemcy), Jöst GmbH + Co. KG (Niemcy) oraz Induga GmbH & Co. KG (Niemcy) na dostawę linii formierskiej z poziomym podziałem formy oraz urządzeń towarzyszących inwestycji na łączną wartość 8 860 tys. EURO, co stanowi kwotę 38 444 tys. zł netto według średniego kursu NBP z 19.02.2024 r. Celem inwestycji jest zwiększenie zdolności produkcyjnych w nominalnym czasie pracy z obecnego poziomu 19 500 ton do 23 500 ton w skali roku, tj. o 20,5% i rozszerzenie asortymentu produkowanych komponentów odlewniczych. Spółka zastrzegła w Umowach prawo naliczania kar umownych z tytułu nieterminowego ich wykonania, które nie przekraczają 10% ich wartości. Pozostałe warunki Umów nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

2.9.1. Umowy ubezpieczenia

Na 31.12.2023 r. Spółka była stroną umów ubezpieczenia zawartych z:

Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w Warszawie:

- Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk. Przedmiotem ubezpieczenia są budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu (z wyłączeniem samochodów osobowych), wyposażenie, narzędzia, mienie ruchome, środki obrotowe, wartości pieniężne w schowkach, wartości pieniężne od rabunku w lokalu, wartości pieniężne w transporcie, szyby i inne tłuące się przedmioty na łączną sumę 165 598 tys. zł.
Stawka za ubezpieczenie wynosi 0,047%. Składka za ubezpieczenie wynosi 78 tys. zł.
Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r.
- Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk. Przedmiotem ubezpieczenia są środki trwałe: „Stacja przerobu mas formierskich” i „Automatyczna linia formierska”, na łączną sumę 31 403 tys. zł.

Stawka za ubezpieczenie wynosi 0,0470%. Składka za ubezpieczenie wynosi 15 tys. zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r.

- Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Ochroną ubezpieczenia objęta jest działalność związana z produkcją wyrobów odlewniczych. Przedmiot ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną ustawową za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z prowadzeniem działalności i posiadaniem mienia. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęta działalność prowadzona przez Spółkę na terenie Niemiec w ramach umów o dzieło. Suma gwarancyjna wynosi 23 491 tys. zł na wszystkie wypadki. Koszt roczny 51 tys. zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r.
- Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest działalność prowadzona przez Spółkę na rzecz kontrahentów na terenie Niemiec w ramach umów o dzieło. Przedmiot ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z prowadzeniem działalności i posiadaniem mienia. Suma gwarancyjna na wszystkie wypadki wynosi 23 491 tys. zł. Koszt roczny 125 tys. zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r.
- Ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń. Przedmiotem ubezpieczenia są maszyny i urządzenia oraz środki transportu (bez pojazdów zarejestrowanych w tym samochodów osobowych) na łączną kwotę 134 060 tys. zł. Stawka ubezpieczenia wynosi 0,160% wartości, koszt roczny 214 tys. zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r.
- Ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń. Przedmiotem ubezpieczenia są maszyny i urządzenia na łączną kwotę 31 403 tys. zł. Stawka ubezpieczenia wynosi 0,160% wartości, koszt roczny 50 tys. zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r.
- Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zawarte na okres od 06.10.2023 r. do 05.10.2024 r. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny na wartość 2 235 tys. zł. Koszt roczny 10 tys. zł.
- oraz ubezpieczenia środków transportu dopuszczonych do ruchu na drogach publicznych.

Towarzystwem Ubezpieczeń Allianz Życie Polska S.A.

- Grupowe Ubezpieczenie na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym OPIEKUN VIP obejmujące Prezesa Zarządu Leszka Walczyka z następującą wysokością i zakresem zapewnionej ochrony: z tytułu śmierci 500 tys. zł, z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku 500 tys. zł, z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek NW 100 tys. zł, poważnego zachorowania 100 tys. zł.
- Grupowe Ubezpieczenie na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym OPIEKUN VIP obejmujące pięciu pracowników Spółki objętych funkcjonującym w Spółce programem „Młoda Kadra – Przyszłość Firmy” z następującą wysokością i zakresem zapewnionej ochrony: śmierć uczestnika 100 tys. zł, śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku 100 tys. zł, trwały uszczerbek na zdrowiu wskutek NW w systemie świadczeń progresywnych 50 tys. zł, poważne zachorowanie 40 tys. zł, leczenie szpitalne w systemie świadczeń progresywnych 15 tys. zł i świadczenie szpitalne „zdrowe życie” 30 tys. zł.

2.10. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W 2023 r. Spółka na działalność badawczo-rozwojowo-wdrożeniową poniosła nakłady w wysokości **849 tys. zł** i były one niższe o 60,80% w stosunku do 2022 r., które wyniosły 2 166 tys. zł.

W 2023 r. nakłady w kwocie 592 tys. zł poniesione były na prace badawczo-rozwojowe a 257 tys. zł na wartości niematerialne i prawne.

Nakłady na działalność badawczo-rozwojowo-wdrożeniową w 2023 r. stanowiły 0,32% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, a w 2022 r. stanowiły 0,75% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

W 2023 roku działalność badawczo-rozwojowa realizowana przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Komponentów Odlewniczych, będący jednostką organizacyjną Spółki, związana była z:

1. Zakończeniem z pozytywnym wynikiem projektu POIR I.1. 01.01.01-00-0545/19 „Opracowanie innowacyjnej technologii komponentów odlewniczych z wysokojakościowego żeliwa sferoidalnego, przy zastosowaniu nowatorskiej w skali światowej techniki hybrydowo-dynamicznej modyfikacji ciekłego stopu”.
2. Realizacją projektu LIFE21-ENV-FI-GREEN CASTING LIFE. W ramach tego projektu sfinalizowano zakup nowoczesnej linii do produkcji nieorganicznych sypkich mas samoutwardzalnych. Rozpoczęcie procesu weryfikacji możliwości wdrożenia technologii nieorganicznej w Spółce, która w znaczący sposób obniży emisję gazów i zmniejszy ślad węglowy naszych produktów.
3. Rozpoczęciem realizacji projektu w międzynarodowym konsorcjum: HalMan - HORIZON-CL4-2022-RESILIENCE-01-07. Projekt dotyczy odzysku żelaza z procesów produkcyjnych aluminium w celu ponownego ich wykorzystania do wytwarzania żelazostopów i wykorzystania ich w produkcji żeliwa.
4. Przygotowaniem dokumentacji i zakresu działań do projektu: “Industrial symbiosis model for Silicon & CO2 free ALuminium production” (IniSiAl - HORIZON-CL4-2024-TWIN-TRANSITION-01). Projekt ma na celu wykazanie zmniejszenie śladu węglowego z procesu produkcji aluminium i ponowne wykorzystanie odpadów poprodukcyjnych do wytwarzania surowki do produkcji nowoczesnego materiału jakim jest żeliwo ADI.

Ponadto:

- Przedstawiciel Spółki został członkiem „Zespołu do spraw rozwoju technologii wychwytu, składowania i wykorzystania CO₂” pracującego przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska.
- Spółka uczestniczyła jako prelegent i prezentowała wyniki projektów realizowanych w Spółce na IV Międzynarodowej Konferencji ICCME 2023 w Krakowie. Podczas konferencji prezentowane były efekty wdrożeń nowoczesnych technologii odlewniczych oraz nowe trendy w inżynierii materiałowej,
- Spółka nawiązała współpracę i promowała nowoczesne, wysokojakościowe materiały (m.in. żeliwo ADI) dla potrzeb produkcji wojskowej,
- Spółka kontynuowała politykę ścisłej współpracy z Klientem, czego owocem była realizacja innowacyjnych projektów związanych np. z konwersją materiału (stal → żeliwo).

2.11. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W 2023 r. Spółka nie była stroną istotnego postępowania toczącego się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczącego jej zobowiązań oraz wierzycelności.

W dniu 7 marca 2024 roku do Spółki wpłynęło od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z naruszeniem art. 25 ust. 1 ustawy o środkach nadzwyczajnych, poprzez nieprzekazanie do Zarządcy Rozliczeń S.A. w terminie do 20 dnia każdego miesiąca sprawozdania potwierdzającego odpis na Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny za poprzedni miesiąc (grudzień 2022 r.).

W oparciu o analizę prawną, przy uwzględnieniu, że niezłożenie deklaracji zagrożone było karą w wysokości 50% odpisu, a zgodnie z prawidłowo sporządzoną deklaracją odpis za grudzień 2022 roku wynosił 0 zł, Spółka uznaje na tym etapie toczącego się postępowania, ryzyko nałożenia kary na poziomie niskim.

3. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA

W Spółce księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości w sposób zapewniający wyodrębnienie wszystkich informacji istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej, wyniku finansowego oraz możliwości sporządzenia obowiązujących sprawozdań finansowych, w tym rachunku zysków i strat w układzie kalkulacyjnym - dla potrzeb spełnienia wymogów wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych z 29 marca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 757) oraz w układzie rodzajowym - dla potrzeb GUS; rachunku przepływów środków pieniężnych metodą pośrednią jak również właściwego dokonania rozliczeń z jednostkami publicznoprawnymi.

Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego, zostały opisane we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego w punkcie 1.4.

Prezentowane dane dotyczą okresu od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. i są porównywalne do danych za okres od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Dane podawane są w tys. zł.

3.1. Podsumowanie wyników

3.1.1. Rachunek zysków i strat Spółki

Tabela 4 Rachunek zysków i strat Spółki

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
A	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	267 295	290 322	92,07
B	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	210 829	237 690	88,70
C	Zysk brutto ze sprzedaży	56 466	52 632	107,28
D	Koszty sprzedaży	5 878	6 017	97,69
E	Koszty ogólnego zarządu	12 800	13 257	96,55
F	Zysk ze sprzedaży	37 788	33 358	113,28
G	Pozostałe przychody operacyjne	12 398	5 777	214,61
H	Pozostałe koszty operacyjne	2 725	1 061	256,83
I	Zysk z działalności operacyjnej	47 461	38 074	124,65
J	Przychody finansowe	100	848	11,79
K	Koszty finansowe	4 434	242	1832,23
L	Zysk brutto	43 127	38 680	111,50
M	Podatek dochodowy, w tym	8 188	7 777	105,28
	- podatek dochodowy bieżący	8 464	7 843	107,92
	- podatek dochodowy odroczony	-276	-66	418,18
N	Zysk netto	34 939	30 903	113,06

W 2023 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 267 295 tys. zł, co oznacza spadek o 7,93 % w porównaniu do osiągniętych w 2022 r.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów za 2023 r. wyniosły 210 829 tys. zł, co oznacza spadek o 11,30 % w porównaniu do 2022r.

Koszty sprzedaży za 2023 r. zmniejszyły się w stosunku do 2022 r. o 2,31 %, natomiast koszty ogólnego zarządu w tym okresie zmniejszyły się o 3,45 %.

Za 2023 r. Spółka uzyskała zysk z działalności operacyjnej w kwocie 47 461 tys. zł (w 2022 r. 38 074 tys. zł), zysk brutto w kwocie 43 127 tys. zł (w 2022 r. 38 680 tys. zł) oraz zysk netto w kwocie 34 939 tys. zł (w 2022 r. 30 903 tys. zł).

W okresie sprawozdawczym za 2023 r. wystąpił bieżący podatek dochodowy od osób prawnych w kwocie 8 464 tys. zł, a różnica stanu podatku odroczonego na początek i koniec 2023 r. ujęta w rachunku zysków i strat za 2023 r. wykazała zmniejszenie podatku dochodowego o kwotę 276 tys. zł, co miało wpływ na zwiększenie zysku netto i nadwyżki finansowej.

3.1.2. EBITDA i nadwyżka finansowa

Tabela 5 EBITDA i nadwyżka finansowa

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
1.	EBITDA (zysk operacyjny + amortyzacja)	58 435	46 774	124,93
2.	Nadwyżka finansowa (zysk netto + amortyzacja)	45 913	39 603	115,93

Wskaźnik EBITDA za 2023 r. wyniósł 58 435 tys. zł i był wyższy o 24,93 % od EBITDA za 2022 r. Nadwyżka finansowa w 2023 r. wyniosła 45 913 tys. zł i była wyższa o 15,93 % od osiągniętej w 2022 roku.

3.1.3. Bilans Spółki

Suma bilansowa na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 184 429 tys. zł i w stosunku do sumy bilansowej na 31.12.2022 r. zwiększyła się o 2 013 tys. zł, tj. o 1,10 %.

Tabela 6 Aktywa i pasywa Spółki

Lp.	Bilans	31.12.2023 r.	Udział w 2023	31.12.2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
A.	Aktywa razem	184 429	100,00	182 416	100,00	101,10
1.	Aktywa trwałe	63 488	34,42	59 259	32,49	107,14
2.	Aktywa obrotowe	120 941	65,58	123 157	67,51	98,20
3.	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	0	-	0	-	-
4.	Udziały (akcje) własne	0	-	0	-	-
B.	Pasywa razem	184 429	100,00	182 416	100,00	101,10
1.	Kapitał własny	144 642	78,43	120 147	65,86	120,39
2.	Zobowiązania i rezerwy	39 787	21,57	62 269	34,14	63,90

3.2. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych

3.2.1. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Spółka osiąga przychody z działalności Jednostki Macierzystej w kraju i z działalności Oddziału Spółki w Niemczech.

Tabela 7 Przychody Spółki wg miejsca ich generowania

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	267 295	100,00	290 322	100,00	92,07
1.1.	z działalności Jednostki Macierzystej w kraju	220 500	82,49	252 096	86,83	87,47
1.2.	z działalności Oddziału w Niemczech	46 795	17,51	38 226	13,17	122,42

Struktura przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Spółka osiąga przychody ze sprzedaży wyrobów z produkcji własnej oraz z wyrobów wytwarzanych w innych odlewniach (przychody ze sprzedaży produkcji obcej), ze świadczenia usług w kraju i poza jego granicami, a także z handlu towarami i materiałami.

Tabela 8 Struktura przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1	Przychody ze sprzedaży, w tym:	267 295	100,00	290 322	100,00	92,07
1.1.	przychody ze sprzedaży produkcji, w tym:	216 185	80,88	246 189	84,80	87,81
1.1.1.	przychody ze sprzedaży produkcji własnej	214 254	80,16	244 447	84,20	87,65
1.1.2.	przychody ze sprzedaży produkcji obcej	1 931	0,72	1 742	0,60	110,85
1.2.	przychody z usług, w tym:	49 008	18,33	40 676	14,01	120,49
1.2.1.	przychody z usług świadczonych poza granicami kraju	46 795	17,51	38 226	13,17	122,42
1.2.2.	przychody z usług pozostałych	2 213	0,82	2 450	0,84	90,36
1.3.	przychody z handlu	2 102	0,79	3 457	1,19	60,79

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów za 2023 r. w porównaniu do 2022 r. spadły o 7,93% i wyniosły 267 295 tys. zł, a w 2022 r. wyniosły 290 322 tys. zł.

Struktura przychodów według rynków zbytu

Tabela 9 Struktura sprzedaży wg rynków zbytu

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1	Sprzedaż krajowa	122 309	45,76	146 636	50,51	83,41
2	Dostawy wewnątrzspółnotowe	142 172	53,19	139 010	47,88	102,27
3	Sprzedaż eksportowa	2 814	1,05	4 676	1,61	60,18
	Sprzedaż razem	267 295	100,00	290 322	100,00	92,07

Udział sprzedaży realizowanej w dostawach krajowych w przychodach ze sprzedaży w 2023 r. wyniósł 45,76% (w 2022 r. udział ten wyniósł 50,51%), natomiast udział sprzedaży realizowanej poza granice kraju (dostawy wewnątrzspółnotowe i eksport) wyniósł 54,24% (w 2022 r. udział ten wyniósł 49,49%).

Całkowity udział sprzedaży w walutach obcych i w złotych na bazie cen walutowych w sprzedaży ogółem, jest dużo większy niż przedstawiony wyżej udział dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu. Wynika to z działalności niektórych klientów Spółki z Polski, którzy w całości sprzedają swoje wyroby na rynki zagraniczne i ceny za odlewy ustalone są w walucie. Sprzedaż Spółki w 2023 r. zależna od wahań kursowych wynosi 85,86%

W okresie 12 miesięcy 2023 r. kurs PLN/EUR obliczony dla rachunku zysków i strat jako średnia arytmetyczna średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca wyniósł 1EUR= 4,5284 PLN i był niższy o 3,41 % w porównaniu do kursu wyliczonego tą samą metodą za 12 miesięcy 2022 r., gdzie 1EUR = 4,6883 PLN.

Tabela 10 Struktura walutowa przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	Udział w 2023	2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	267 295	100,00	290 322	100,00	92,07
1)	przychody osiągnięte w PLN	37 799	14,14	44 677	15,39	84,61
2)	przychody osiągnięte w walutach obcych i wyrażonych w złotych, ustalanych na bazie cen walutowych	229 496	85,86	245 645	84,61	93,43

Udział przychodów ze sprzedaży w walutach obcych i wyrażonych w złotych, ale ustalanych na bazie cen walutowych (głównie w EUR) w przychodach ze sprzedaży za 2023 r. wyniósł łącznie 85,86% (w 2022 r. wyniósł 84,61%)

3.2.2. Pozostałe przychody operacyjne

Tabela 11 Pozostałe przychody operacyjne

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
1	Rekompensata z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji w rozumieniu ustawy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1092 ze zm.) na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytworzenia produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych oraz pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r. i w 2023 r.	9 549	1 563	610,94
2	Dofinansowanie ze środków pomocowych z lat ubiegłych do projektów inwestycyjnych i badawczych rozliczane proporcjonalnie do amortyzacji dotowanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	987	2 185	45,17
3	Zwrot kosztów (Oddział Niemcy)	477	218	218,81
4	Dofinansowanie – refundacja wynagrodzeń pracowniczych z PFRON	471	362	130,11
5	Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	314	430	73,02
6	Nadwyżki inwentaryzacyjne zaliczane do zysków	269	295	91,19
7	Zysk ze sprzedaży środków trwałych	151	206	73,30
8	Pozostałe	180	133	135,34
9	Rozwiązanie odpisów aktualizujących materiały, towary i wyroby gotowe	0	385	-
	RAZEM	12 398	5 777	214,61

Pozostałe przychody operacyjne w 2023 r. wyniosły 12 398 tys. zł i były wyższe o 114,61% w stosunku do 2022 r.

3.2.3. Przychody finansowe

Tabela 12 Przychody finansowe

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
1	Odsetki od środków na rachunkach bankowych – dywidenda	100	1	10000,00
2	Wynik na różnicach kursowych zrealizowanych i niezrealizowanych	0	829	-
3	Wpływy z udzielonych poręczeń	0	18	-
	RAZEM	100	848	11,79

Przychody finansowe w 2023 r. wyniosły 100 tys. zł i w stosunku do 2022 r. zmniejszyły się o 88,21%.

3.2.4. Koszty działalności operacyjnej

Tabela 13 Koszty działalności operacyjnej

Lp.	Rodzaj kosztu	2023 r.	Udział w kosztach ogółem w 2023 r.	2022 r.	Udział w kosztach ogółem w 2022 r.	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1.	Amortyzacja	10 974	4,83	8 700	3,32	126,14
2.	Zużycie materiałów i energii	102 769	45,28	143 426	54,70	71,65
3.	Usługi obce	29 909	13,18	34 560	13,18	86,54
4.	Podatki i opłaty	1 403	0,62	1 260	0,48	111,35
5.	Wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników	78 861	34,75	71 449	27,25	110,37
6.	Pozostałe koszty	3 032	1,34	2 791	1,07	108,63
	Ogółem koszty	226 948	100,00	262 186	100,00	86,56

Analiza struktury kosztów rodzajowych wskazuje, że w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. zmniejszeniu uległ udział kosztów zużycia materiałów i energii w kosztach rodzajowych ogółem o 9,42 pkt. proc., natomiast wzrósł udział: amortyzacji o 1,51 pkt. proc., podatków i opłat o 0,14 pkt. proc., wynagrodzeń i świadczeń na rzecz pracowników o 7,50 pkt. proc. oraz pozostałych kosztów o 0,27 pkt. proc. Udział kosztów usług obcych pozostał na tym samym poziomie.

3.2.5. Pozostałe koszty operacyjne

Tabela 14 Pozostałe koszty operacyjne

Lp.	Rodzaj kosztu	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
1	Spisanie inwestycji bez efektu nowych uruchomień	742	0	-
2	Odszkodowania z tytułu Umowy o zakazie konkurencji	591	0	-
3	Koszty związane z przyznaną rekompensatą oraz pomocą dla przemysłu energochłonnego	407	0	-
4	Niedobory i szkody	399	533	74,86
5	Odpis aktualizujący zapasy materiałów, towarów i wyrobów gotowych	296	203	145,81
6	Przekazane darowizny	73	108	67,59
7	Utworzenie odpisów aktualizujących należności	71	26	273,08
8	Koszty złomowania produkcji w toku i wyrobów gotowych	47	58	81,03
9	Przedawnione i umorzone należności	42	30	140,00
10	Zapłacone odszkodowania i kary	2	25	8,00
11	Pozostałe	55	16	343,75
12	Korekta ZUS z lat ubiegłych	0	62	-
	RAZEM	2 725	1 061	256,83

Pozostałe koszty operacyjne w 2023 r. wyniosły 2 725 tys. zł i zwiększyły się w stosunku do 2022 r. o 156,83%.

3.2.6. Koszty finansowe

Tabela 15 Koszty finansowe

Lp.	Rodzaj kosztu	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
1	Ujemne różnice kursowe	3 960	0	-
2	Odsetki od otrzymanych kredytów bankowych	375	201	186,57
3	Prowizja od otrzymanych kredytów bankowych	78	16	487,50
4	Koszty wypłaty dywidendy	20	16	125,00
5	Odsetki budżetowe	1	9	11,11
	RAZEM	4 434	242	1832,23

Koszty finansowe w 2023 r. wyniosły 4 434 tys. zł i w stosunku do 2022 r. zwiększyły się o 1732,23%.

3.2.7. Przychody i koszty ogółem

Tabela 16 Przychody i koszty ogółem

Lp.	Przychody i koszty ogółem	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		tys. zł	tys. zł	%
A	Przychody ogółem Spółki	279 793	297 147	94,16
B	Koszty ogółem Spółki	236 666	258 267	91,64
C	Udział kosztów ogółem w przychodach ogółem	84,59	86,92	97,32

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w 2023 r. w stosunku do 2022 r. przychody ogółem spadły o 5,84%, a koszty ogółem poniesione w celu uzyskania przychodów spadły o 8,36%. Udział kosztów ogółem w przychodach ogółem w 2023 r. wyniósł 84,59% i był niższy o 2,33 pkt. proc. w stosunku do 2022 r.

3.3. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na działalność i osiągnięte wyniki

Do istotnych czynników, które miały wpływ na ukształtowanie wyników ekonomiczno-finansowych Spółki w 2023 r. zaliczyć należy:

- Spadek poziomu zamówień składanych przez kontrahentów Spółki spowodowany w wymiarze europejskim pogłębiającą się recesją gospodarczą, a w wymiarze krajowym zablokowaniem przez Unię Europejską napływu środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy i spowolnieniem napływu środków w ramach funduszy strukturalnych aktualnej perspektywy finansowej.
- Aprecjację polskiej waluty w relacji do EURO, skutkującą spadkiem przychodów ze sprzedaży, ze względu na około 86 proc. udział przychodów ze sprzedaży w walutach i na bazie cen walutowych w przychodach ogółem.
- Spadek cen podstawowych surowców i materiałów wykorzystywanych w produkcji odlewniczej, głównie surówki odlewniczej i złomu, który miał pozytywny wpływ na obniżkę kosztów materiałów zużytych w okresie sprawozdawczym i negatywny na obniżenie cen sprzedaży produktów ze względu na stosowanie waloryzacji cen produktów wskaźnikiem materiałowym MTZ, który ulegał obniżeniu.
- Spadek cen energii elektrycznej i gazu który miał pozytywny wpływ na obniżkę kosztów zużycia czynników energetycznych w okresie sprawozdawczym i negatywny na obniżenie cen sprzedaży produktów ze względu na stosowanie waloryzacji cen produktów wskaźnikiem energetycznym ETZ, który ulegał obniżeniu.

- Otrzymanie w dniu 17.03.2023 r. pomocy publicznej w wysokości 5 238 tys. zł w ramach programu „Pomoc dla sektorów energochłonnych w związku z nagłymi wzrostami cen energii elektrycznej i gazu ziemnego w 2022 r.”.
- Otrzymanie rekompensaty za 2022 r. w wysokości 3 594 tys. zł na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31.10.2023 r., stanowiącej pomoc publiczną z tytułu przeniesienia kosztów zakupu uprawnień do emisji w rozumieniu ustawy z dnia 12.06.2015 r., o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2023 r. poz. 589 ze zmianami) na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych.
- Otrzymanie w dniu 29.12.2023 r. pomocy publicznej w wysokości 717 tys. zł w ramach programu rządowego „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023 r.” przyjętego 8.08.2023 r. przez Radę Ministrów.

3.4. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami wyników za dany rok

Spółka nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2023 rok.

3.5. Struktura aktywów i pasywów Spółki

3.5.1. Aktywa trwałe

W strukturze majątku Spółki aktywa trwałe stanowią 34,42 % ogólnej wartości aktywów. Ich wartość na 31.12.2023 r. w stosunku do stanu na koniec 2022 r. zwiększyła się o kwotę 4 229 tys. zł, w wyniku zwiększenia wartości niematerialnych i prawnych o kwotę 479 tys. zł, rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 3 744 tys. zł i długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o kwotę 6 tys. zł.

Tabela 17 Aktywa trwałe

Lp.	Aktywa trwałe	31.12.2023 r.	Udział w 2023	31.12.2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1.	Wartości niematerialne i prawne	2 404	3,79	1 925	3,25	124,88
2.	Rzeczowe aktywa trwałe	59 776	94,15	56 032	94,55	106,68
3.	Należności długoterminowe	0	-	0	-	-
4.	Inwestycje długoterminowe	0	-	0	-	-
5.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 308	2,06	1 302	2,20	100,46
	Suma	63 488	100,00	59 259	100,00	107,14

3.5.2. Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe stanowiły 65,58 % ogólnej wartości aktywów. Ich wartość na koniec 2023 r. w stosunku do stanu na koniec 2022 r. zmniejszyła się o kwotę 2 216 tys. zł w wyniku:

- wzrostu inwestycji krótkoterminowych o 12 693 tys. zł (w tym wzrostu środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych o kwotę 12 693 tys. zł),
- spadku zapasów o kwotę 6 059 tys. zł,
- spadku należności krótkoterminowych o kwotę 8 132 tys. zł,
- spadku krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 718 tys. zł.

Tabela 18 Aktywa obrotowe

Lp.	Aktywa obrotowe	31.12.2023 r.	Udział w 2023	31.12.2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1.	Zapasy	36 257	29,98	42 316	34,36	85,68
2.	Należności krótkoterminowe	22 610	18,70	30 742	24,96	73,55
3.	Inwestycje krótkoterminowe	61 577	50,91	48 884	39,69	125,97
4.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	497	0,41	1 215	0,99	40,91
	Suma	120 941	100,00	123 157	100,00	98,20

3.5.3. Akcje własne

Na 31.12.2023 r. Spółka nie posiadała akcji własnych.

3.5.4. Kapitał własny

Kapitał własny stanowił 78,43 % ogólnej wartości pasywów. Jego wartość na 31.12.2023 r. w stosunku do stanu na koniec 2022 roku zwiększyła się o kwotę 24 495 tys. zł, w wyniku:

- zwiększenia kapitału zapasowego o kwotę 20 598 tys. zł,
- wzrostu zysku netto o kwotę 4 036 tys. zł,
- zmniejszenia kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny o kwotę 139 tys. zł.

Tabela 19 Kapitał własny

Lp.	Kapitał własny	31.12.2023 r.	Udział w 2023	31.12.2022 r.	Udział w 2022	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1.	Kapitał podstawowy	30 164	20,85	30 164	25,10	100,00
2.	Fundusz wydzielony	0	-	0	-	-
3.	Kapitał zapasowy	75 792	52,40	55 194	45,94	137,32
4.	Kapitał rezerwowo z aktualizacji wyceny	-119	-0,08	20	0,02	-595,00
5.	Pozostałe kapitały rezerwowe	3 866	2,67	3 866	3,22	100,00
6.	Zysk z lat ubiegłych	0	-	0	-	-
7.	Zysk netto	34 939	24,16	30 903	25,72	113,06
	Suma	144 642	100,00	120 147	100,00	120,39

Wzrost kapitału zapasowego o kwotę 20 598 tys. zł w stosunku do stanu na 31.12.2022 r. wynika z przeznaczenia kwoty 20 598 tys. zł na kapitał zapasowy w ramach podziału zysku netto za 2022 r.

3.5.5. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 21,57 % ogólnej wartości pasywów. Ich wartość na 31.12.2023 r. w stosunku do stanu na koniec 2022 roku zmniejszyła się o kwotę 22 482 tys. zł. Na zmianę stanu zobowiązań i rezerw na zobowiązania wpłynął głównie:

- wzrost rezerw na zobowiązania o 569 tys. zł,
- spadek zobowiązań krótkoterminowych o 21 878 tys. zł,
- spadek rozliczeń międzyokresowych o 1 173 tys. zł.

Tabela 20 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Lp.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	31.12.2023 r.		31.12.2022 r.		2023:2022	
		tys. zł	Udział w 2023 %	tys. zł	Udział w 2022 %	%	
1.	Rezerwa na zobowiązania	7 381	18,55	6 812	10,94	108,35	
2.	Zobowiązania długoterminowe	0	-	0	-	-	
3.	Zobowiązania krótkoterminowe	28 045	70,49	49 923	80,17	56,18	
4.	Rozliczenia międzyokresowe	4 361	10,96	5 534	8 89	78,80	
	Suma	39 787	100,00	62 269	100,00	63,90	

3.6. Przepływy pieniężne

W 2023 r. Spółka uzyskała dodatkowo przepływy pieniężne z **działalności operacyjnej** o wartości 56 148 tys. zł i były one wyższe o 34 763 tys. zł, tj. o 162,56% od osiągniętych w 2022 r. w wysokości 21 385 tys. zł.

Przepływy z **działalności inwestycyjnej** osiągnęły ujemne wartości wynoszące: w 2023 r. 19 083 tys. zł, natomiast w 2022 r. 13 459 tys. zł. Ujemne wartości przepływów z działalności inwestycyjnej w 2023 r. i w 2022 r. związane były głównie z ponoszonymi wydatkami na nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Przepływy pieniężne z **działalności finansowej** osiągnęły w 2023 r. ujemną wartość wynoszącą 24 372 tys. zł, natomiast w 2022 r. wartość dodatnią wynoszącą 7 697 tys. zł. Ujemna wartość przepływów finansowych w 2023 r. związana była głównie ze spłatą kredytów i wypłatą dywidendy na rzecz akcjonariuszy, natomiast dodatnia wartość przepływów z działalności finansowej w 2022 r. związana była z większymi wpływami środków finansowych (kredyty i dotacje) w stosunku do wydatków (dywidenda na rzecz akcjonariuszy i wypłata jednorazowej nagrody rocznej dla pracowników Spółki),

3.7. Inwestycje zrealizowane i ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W 2023 r. Spółka poniosła nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w łącznej wysokości 16 655 tys. zł i były one wyższe o 2 143 tys. zł w stosunku do poniesionych w 2022 r. w wysokości 14 512 tys. zł, tj. o 14,77%.

Spółka planuje poniesienie w 2024 r. nakładów inwestycyjnych w wysokości 27 981 tys. zł., które będą finansowane środkami własnymi (kapitały własne i bieżąca nadwyżka finansowa) i środkami będącymi w dyspozycji Spółki w ramach dostępnych linii kredytowych. Spółka nie widzi zagrożenia dla realizacji takiego modelu finansowania inwestycji zgodnie z przyjętym planem.

3.8. Analiza wskaźnikowa i ocena zarządzania zasobami finansowymi

Tabela 21 Wskaźnik zadłużenia

Lp.	Wskaźnik zadłużenia	2023 r.	2022 r.	2023:2022 %
1.	Ogólny poziom zadłużenia [zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / wartość pasywów ogółem]	21,57%	34,14%	63,18

Ogólny poziom zadłużenia zmniejszył się z 34,14 % według stanu na koniec 2022 r. do 21,57 % według stanu na koniec 2023 r. Stan zadłużenia utrzymywany rok do roku na niskim poziomie świadczy o małym ryzyku finansowym. Spółka ma możliwość terminowego spłacania wymagalnych zobowiązań oraz

zaangażowania aktywów obrotowych w kolejne cykle gospodarcze. Wskaźnik płynności szybkiej wynosi 3,02 i oznacza, że należności i środki pieniężne pokrywają zobowiązania bieżące.

Tabela 22 Wskaźniki płynności

Lp.	Wskaźniki płynności	2023 r.	2022 r.	2023:2022 %
1.	Wskaźnik bieżącej płynności finansowej (aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe)	4,31	2,47	174,49
2.	Wskaźnik płynności szybkiej [(aktywa obrotowe - zapasy)/zobowiązania krótkoterminowe]	3,02	1,62	186,42
3.	Cykl zapasów w dniach (przeciętny stan zapasów*360/ przychody netto ze sprzedaży)	53	42	126,19
4.	Cykl należności krótkoterminowych w dniach (przeciętny stan należności*360/przychody netto ze sprzedaży)	36	39	92,31
5.	Cykl należności handlowych w dniach (przeciętny stan należności handlowych*360/przychody netto ze sprzedaży)	33	35	94,29
6.	Cykl zobowiązań krótkoterminowych w dniach (przeciętny stan zobowiązań*360/przychody netto ze sprzedaży)	53	52	101,92
7.	Cykl zobowiązań handlowych w dniach (przeciętny stan zobowiązań handlowych*360/przychody netto ze sprzedaży)	29	31	93,55
8.	Cykl środków pieniężnych w dniach [cykl zapasów + cykl należności – cykl zobowiązań]	36	29	124,14
9.	Kapitał obrotowy w dniach obrotu [(majątek obrotowy – zobowiązania krótkoterminowe) *360/ przychody netto ze sprzedaży]	125	91	137,36

Wartości przedstawionych w tabeli wskaźników płynności utrzymują poziom uznawany za prawidłowy, co oznacza, że Spółka ma możliwość terminowego spłacania wymagalnych zobowiązań oraz zaangażowania aktywów obrotowych w kolejne cykle gospodarcze.

Tabela 23 Wskaźniki sprawności działania

Lp.	Wskaźnik sprawności działania	2023 r.	2022 r.	2023:2022 %
1.	Wskaźnik operacyjności (koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów + koszty sprzedaży + koszty ogólnego Zarządu) / przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	85,86%	88,51%	97,01
2.	Rotacja aktywów (przychody netto ze sprzedaży/ przeciętny stan aktywów)	1,46	1,79	81,56
3.	Rotacja środków trwałych (przychody netto ze sprzedaży/ przeciętny stan środków trwałych)	5,51	6,46	85,29
4.	Rotacja majątku obrotowego (przychody netto ze sprzedaży/ przeciętny stan majątku obrotowego)	2,19	2,71	80,81
5.	Sprzedaż na jednego zatrudnionego (przychody netto ze sprzedaży/przeciętne zatrudnienie w danym roku)	488 tys. zł	569 tys. zł	85,76

Wskaźnik operacyjności za 2023 r. uległ zmniejszeniu o 2,99% w stosunku do 2022 r. i wskazuje na poprawę opłacalności prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej. Wartości wskaźników: rotacja aktywów, rotacja środków trwałych i rotacja majątku obrotowego wykazały spadek. Sprzedaż na jednego zatrudnionego na rok zmniejszyła się o 14,24%.

Tabela 24 Wskaźniki rentowności

Lp.	Wskaźnik rentowności	2023 r.	2022 r.	2023:2022
		%	%	%
1.	Stopa zwrotu z kapitału – ROE <i>[zysk(strata) netto / kapitał własny]</i>	24,16	25,72	93,93
2.	Stopa zwrotu z aktywów – ROA <i>[zysk(strata) netto/ aktywa ogółem]</i>	18,94	16,94	111,81
3.	Poziom marży brutto <i>[zysk(strata) brutto ze sprzedaży netto / przychody netto ze sprzedaży]</i>	21,12	18,13	116,49
4.	Rentowność operacyjna <i>[zysk(strata) z działalności operacyjnej/ przychody netto ze sprzedaży]</i>	17,76	13,11	135,47
5.	Rentowność brutto <i>[zysk(strata) brutto przed opodatkowaniem / przychody netto ze sprzedaży]</i>	16,13	13,32	121,10
6.	Rentowność netto <i>[zysk(strata) netto/przychody netto ze sprzedaży]</i>	13,07	10,64	122,84
8.	Rentowność EBITDA <i>(EBITDA/przychody netto ze sprzedaży)</i>	21,86	16,11	135,69

W 2023 r. wszystkie wskaźniki rentowności, oprócz stopy zwrotu z kapitału ROE, wykazały wzrost w stosunku do 2022 r. i ukształtowały się na poziomie uznawanym za dobry. Wskazują one na brak zagrożenia kontynuacji działalności Spółki w następnym okresie.

W 2023 r. Spółka zrealizowała wszystkie istotne cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, o czym świadczy wielkość osiągniętych przychodów ze sprzedaży i EBITDA.

Proces zarządzania zasobami finansowymi oraz ryzykiem finansowym przebiega w sposób gwarantujący zdolność terminowej realizacji zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Spółka poprzez rozbudowany system monitoringu ekonomiczno-finansowego prowadzi bieżącą identyfikację czynników, których wystąpienie mogłoby wpłynąć negatywnie na płynność finansową i przeciwdziała ich wystąpieniu. W ramach gospodarowania zasobami finansowymi optymalizuje bieżące wykorzystywanie limitów zadłużenia w bankach finansujących, przez co efektywnie obniża koszty finansowania.

3.9. Instrumenty finansowe

W 2023 roku działalność Spółki finansowana była głównie kapitałem własnym i zobowiązaniami handlowymi o wydłużonym terminie ich wymagalności w ramach kredytu kupieckiego udzielanego Spółce przez dostawców podstawowych surowców i materiałów wykorzystywanych w procesie produkcyjnym. Finansowanie zapewniały również umowy zawarte z bankami: Bank Millennium S.A. oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A.

Spółka w ramach zawartej 30 listopada 2021 r. z Bankiem Millennium S.A. Umowy o linię wieloproduktową z globalnym limitem w kwocie 12 000 tys. zł obowiązującej od 4 grudnia 2021 r. do 3 grudnia 2023 r. oraz w ramach dostępnych sublimitów mogła korzystać z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 12 000 tys. zł oraz limitu na gwarancje i akredytywy w wysokości 5 000 tys. zł z zastrzeżeniem, że łączna kwota zadłużenia wynikająca z wykorzystania przyznanego limitu nie może przekroczyć kwoty Limitu. W dniu 29 listopada 2023 r. Spółka zawarła aneks do Umowy przedłużający jej okres obowiązywania do dnia 3 grudnia 2025 r. na dotychczasowych warunkach.

W ramach Umowy o Zawieranie i Rozliczanie Kasowych i Terminowych Transakcji Wymiany Walutowej oraz Transakcji SWAPA Walutowego wraz z Umową Przewłaszczenia Kwot Pieniężnych Dla Przedsiębiorstw Posiadających Rachunek Rozliczeniowy, Spółka mogła korzystać z limitu skarbowego do kwoty 1 000 tys. zł.

W ramach Umowy o Limit Wierzytelności zawartej z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. dnia 18 marca 2020 r. obowiązującej do dnia 18 marca 2023 r. na kwotę 12 000 tys. zł, Spółka mogła korzystać z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 12 000 tys. zł oraz limitu na gwarancje i akredytywy w wysokości 5 000 tys. zł z zastrzeżeniem, że łączna kwota zadłużenia wynikająca z wykorzystania przyznanego limitu nie może przekroczyć kwoty Limitu.

17 marca 2023 r. Spółka zawarła Aneks nr 3 do Umowy nr 20CKI210WLK o Wielocelowy Limit Kredytowy zawartej w dniu 18 marca 2020 r. z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. podwyższający kwotę limitu do wartości 15 000 tys. zł na okres do dnia 18 marca 2026 r.. W ramach limitu Spółka mogła korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 15 000 tys. zł, z limitu na gwarancje do wysokości 7 000 tys. zł oraz z limitu na akredytywy do wysokości 15 000 tys. zł, przy czym łączna kwota wykorzystanego limitu nie może przekroczyć 15 000 tys. zł.

Po dniu bilansowym, 20 lutego 2024 Spółka zawarła Aneks nr 4 do Umowy nr 20CKI210WLK o Wielocelowy Limit Kredytowy zawartej w dniu 18 marca 2020 r. z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. podwyższający kwotę limitu do wartości 25 000 tys. zł na okres do dnia 18 marca 2026 r. W ramach limitu Spółka może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 25 000 tys. zł, limitu na gwarancje bankowe do kwoty 7 000 tys. zł, limitu na akredytywy do kwoty 25 000 tys. zł, z zastrzeżeniem, że łączna kwota zadłużenia wynikająca z wykorzystania przyznanego limitu nie może przekroczyć kwoty Limitu.

3.10. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa

W 2023 r. na działalność gospodarczą Spółki ze wzmocnioną siłą oddziaływało szereg negatywnych czynników wywołanych w głównej mierze agresją Rosji na Ukrainę. W szczególności w drugiej połowie roku Spółka zaczęła odczuwać spowolnienie gospodarcze w krajach Unii Europejskiej i w Polsce z racji blokady z powodów politycznych przepływu środków unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej i Krajowego Planu Odbudowy zaakceptowanego przez Komisję Europejską w czerwcu 2022 r.

Ze względu na silne powiązania gospodarcze Spółki z kontrahentami niemieckimi, Spółka w końcówce roku zaczęła odczuwać skutki spadku zamówień wywołane wejściem gospodarki Niemiec w stan recesji, z którym to mamy dalej do czynienia.

Pomimo tego należy uznać, że 2023 r. był kolejnym, w którym Spółka osiągnęła w swojej historii bardzo dobre wyniki ekonomiczno-finansowe. Przy przychodach na poziomie 267 295 tys. zł tj. o 7,93% niższych od osiągniętych w 2022 r., zysk netto wyniósł 34 939 tys. zł i był wyższy o 13,06% od uzyskanego w 2022 r. natomiast EBITDA wyniosła 58 435 tys. zł i była wyższa o 24,93% od osiągniętej w 2022 r.

W 2023 r. Akcjonariusze pozostawili w Spółce znaczącą część zysku netto za 2022 r. w ramach jego podziału, przez co kontynuowany był wzrost kapitału własnego pod przyszłe projektowane inwestycje, z jednoczesną kontynuacją wypłaty dywidendy.

Polityka ta w powiązaniu z bardzo dobrą wieloletnią współpracą z bankami jest fundamentem obecnej stabilnej pozycji finansowej Spółki i będzie kontynuowana w kolejnych latach zgodnie z założeniami przyjętymi w jej Strategii Rozwoju na lata 2022-2026.

Przy pełnej świadomości zagrożeń związanych z obecną sytuacją gospodarczą i polityczną, Spółka przyjęła w planie działalności na 2024 r. wysoki poziom inwestycji związanych ze stworzeniem podstaw do jej ekspansji rynkowej w kolejnych latach, przy założeniu ich finansowania kapitałem własnym. Celem inwestycji jest zwiększenie począwszy od 2026 r. zdolności produkcyjnych w nominalnym czasie pracy z obecnego poziomu 19500 ton odlewów do 23500 ton w skali roku, któremu towarzyszyć będzie rozszerzenie asortymentu produkowanych wyrobów odlewniczych.

Do tego czasu Spółka w oparciu o prognozy związane z powrotem koniunktury w wymiarze europejskim i krajowym oraz pewne symptomy ożywienia gospodarczego, będzie zmierzać do maksymalnego wykorzystania obecnych zdolności produkcyjnych z rozszerzeniem swojej oferty produktowej kierowanej również do sektora obronnego.

Spółka nie identyfikuje obecnie istotnych zagrożeń, które w perspektywie kolejnych miesięcy mogłyby wpłynąć drastycznie na pogorszenie jej sytuacji finansowej i konieczność weryfikacji przyjętego planu działalności na 2024 r., w tym głównie planu inwestycyjnego.

3.11. Powiązania Spółki z innymi podmiotami

Powiązania kapitałowe - Spółka ODLEWNIE POLSKIE S.A. w rozumieniu ustawy o rachunkowości nie tworzy grupy kapitałowej.

Znaczącym akcjonariuszem dla Spółki jest OP INVEST Sp. z o.o. z siedzibą w Starachowicach.

Powiązania związane z zasiadaniem osób zarządzających i nadzorujących Spółki w organach innych podmiotów:

- Pan Leszek Walczyk – Prezes Zarządu Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Wodociągów Kieleckich Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach, Członka Rady Uczelni Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach oraz Wiceprezesa Zarządu w Staropolskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej w Kielcach.

3.12. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmioty powiązane na dzień 31.12.2023 roku:

1. OP Invest Sp. z o.o. (ul. inż. Władysława Rogowskiego 22, 27-200 Starachowice)

W 2023 r. Spółka była także powiązana z podmiotami w związku z zasiadaniem osób zarządzających i nadzorujących Spółki w ich organach:

- z OP Handel Sp. z o.o. (ul. inż. Władysława Rogowskiego 20, 27-200 Starachowice) w związku z pełnieniem funkcji prezesa zarządu tej spółki przez Pana Kazimierza Kwietnia, Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej ODLEWNI POLSKICH S.A., którą 1.03.2013 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników OP Handel Sp. z o.o. postanowiło rozwiązać poprzez likwidację. W dniu 14.12.2023 r. Spółka OP Handel została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego.
- z Odlewnią „ELZAMECH” Sp. z o.o. (ul. ul. Dolna 4a, Elbląg) w związku z pełnieniem funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej tej Spółki przez Pana Zbigniewa Rondudę, który do 30.06.2023 r. pełnił w Spółce ODLEWNIE POLSKIE S.A. funkcję Prezesa Zarządu.

Spółka w 2023 roku zawierała transakcje z podmiotami powiązanymi na zasadach rynkowych i nie zawierała transakcji na zasadach innych niż rynkowe. Transakcje z podmiotami powiązanymi opisane zostały w Sprawozdaniu finansowym za rok 2023 w punkcie 32.

3.13. Zaciągnięte i wypowiedziane kredyty i pożyczki

W 2023 r. nie zostały wypowiedziane żadne umowy kredytowe.

17 marca 2023 r. Spółka zawarła Aneks nr 3 do Umowy nr 20CKI210WLK o Wielocelowy Limit Kredytowy zawartej w dniu 18 marca 2020 r. z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. podwyższający kwotę limitu do wartości 15 000 tys. zł na okres do dnia 18 marca 2026 r. W ramach limitu Spółka może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 15 000 tys. zł, z limitu na gwarancje do wysokości 7 000 tys. zł oraz z limitu na akredytywy do wysokości 15 000 tys. zł, przy czym łączna kwota wykorzystanego limitu nie może przekroczyć 15 000 tys. zł. Warunki oprocentowania: oprocentowanie zmienne WIBOR 1M powiększony o marżę Banku 1,0% p.a. Zabezpieczeniem Umowy jest hipoteka na prawie użytkowania wieczystego do kwoty 22 500 tys. zł. wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oraz weksel własny in blanco.

Spółka 29 listopada 2023 r. zawarła Aneks Nr A2/14928/21/M/04 do Umowy Nr 14928/21/M/04 o linię wieloproduktową z globalnym limitem w kwocie 12 000 tys. zł z Bankiem Millennium S.A. przedłużający jej okres obowiązywania do 3 grudnia 2025 r. w ramach której może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 12 000 tys. zł oraz limitu na gwarancje i akredytywy w wysokości 5 000 tys. zł z zastrzeżeniem, że łączna kwota zadłużenia wynikająca z wykorzystania przyznanego limitu nie może przekroczyć kwoty Limitu. Warunki oprocentowania: oprocentowanie zmienne WIBOR 1M powiększony

o marżę Banku 0,8% p.a. Zabezpieczeniem Umowy jest zastaw rejestrowy na dwóch środkach trwałych oraz notarialne oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Spółka podpisała w dniu 1 grudnia 2023 r. z Bankiem Millennium w Warszawie Aneks nr 7 do Umowy o limit skarbowy w ramach Umowy o Zawieranie i Rozliczanie Kasowych i Terminowych Transakcji Wymiany Walutowej oraz Transakcji SWAPA Walutowego wraz z umową przewłaszczenia Kwot Pieniężnych Dla Przedsiębiorstw Posiadających rachunek Rozliczeniowy nr 5782/15/410/04 w kwocie 1 000 tys. zł na okres 12 miesięcy do 1.12.2024 r., której zabezpieczeniem jest weksel in blanco do kwoty 1 600 tys. zł.

Po dniu bilansowym Spółka 20 lutego 2024 r. zawarła Aneks nr 4 do Umowy nr 20CKI210WLK o Wielocelowy Limit Kredytowy zawartej w dniu 18 marca 2020 r. z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. podwyższając kwotę limitu do wartości 25 000 tys. zł na okres do dnia 18 marca 2026 r. W ramach limitu Spółka może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 25 000 tys. zł, limitu na gwarancje bankowe do kwoty 7 000 tys. zł, limitu na akredytywy do kwoty 25 000 tys. zł, z zastrzeżeniem, że łączna kwota zadłużenia wynikająca z wykorzystania przyznanego limitu nie może przekroczyć kwoty Limitu. Warunki oprocentowania: oprocentowanie zmienne WIBOR 1M powiększony o marżę Banku 1,0% p.a. Zabezpieczeniem umowy jest hipoteka na prawie wieczystego użytkowania do kwoty 37 500 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oraz weksel własny in blanco.

3.14. Udzielone pożyczki

W okresie 2023 r. Spółka nie udzielała pożyczek.

3.15. Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku Spółka była stroną następujących gwarancji i poręczeń:

a) Gwarancje zwrotu zaliczki otrzymane od dostawców

Rodzaj gwarancji	Zlecający	Wystawiający	Kwota gwarancji	Waluta gwarancji	Data wystawienia	Data ważności
gwarancja zwrotu zaliczki	Maschinenfabrik Gustav Eirich GMBH & CO	Raiffeisen Landesbank Oberostereich	299 750,00	EUR	16.02.22	16.01.23
gwarancja zwrotu zaliczki	Induga Industrieofen und Giesserei-Anlagen GMBH	Commerzbank AG	565 000,00	EUR	25.01.22	03.04.23
gwarancja zwrotu zaliczki	Bartech PT Majewski Bogdan	ING Bank Śląski S.A.	479 700,00	PLN	07.04.22	12.08.23
gwarancja zwrotu zaliczki	Toolmex Truck sp. z o.o.	Bank Handlowy w Warszawie	114 390,00	EUR	21.02.22	18.02.2023/ przedłużona do 31-03-2023
gwarancja zwrotu zaliczki	HTM sp. z o.o.	ING Bank Śląski S.A.	59 300,00	EUR	31.05.22	31.01.23
			62 678,02	PLN		
gwarancja zwrotu zaliczki	Wheelabrator Group GMH	Skandinaviska Enskilda Banken	105 900,00	EUR	15.03.23	26-01-2024
gwarancja zwrotu zaliczki	Euromac Srl	Intensa Sanpaolo SpA	85 500,00	EUR	16.08.22	31.01.2023/ przedłużona do 22-05-2023
gwarancja zwrotu zaliczki	HTM sp. z o.o.	ING Bank Śląski S.A.	474 400,00	EUR	22.12.22	31.01.23
			512 106,26	PLN		

b) Gwarancje terminowej zapłaty otrzymane od odbiorców

Rodzaj gwarancji	Zlecający	Wystawiający	Kwota gwarancji	Waluta gwarancji	Data wystawienia	Data ważności
gwarancja terminowej zapłaty	Track Tec S.A.	mBank S.A.	5 000 000,00	PLN	27.07.22	30.06.23

c) Akredytywy wystawione na zlecenie Spółki

Akredytywa	Beneficjent	Wystawiający	Kwota akredytywy	Waluta akredytywy	Data wystawienia	Data ważności
dokumentowa	Induga Industriefen und Giesserei- Anlagen GMBH	Bank Millennim S.A.	565 000,00	EUR	10.05.22	31.07.23

d) Gwarancje dobrego wykonanie wystawione na zlecenie Spółki

Gwarancja udzielona przez OPSA	Beneficjent	Wystawiający	Kwota gwarancji	Waluta gwarancji	Data wystawienia	Data ważności
gwarancja dobrego wykonania umowy	Ciech Soda Polska S.A.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	203 200,00	PLN	26.03.21	09.03.23

Zarówno Spółka jak i żaden z beneficjentów nie skorzystał z przysługujących mu praw wynikających z ustanowionych zabezpieczeń w okresie do 31.12.2023 r. jak i po dniu bilansowym.

4. ŁAD KORPORACYJNY

Zarząd Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE z siedzibą w Starachowicach niniejszym przekazuje na podstawie § 70 ust. 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2018 r. poz. 757) **OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.**

4.1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent oraz miejsca gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

W 2023 r. Spółka stosowała zasady ładu korporacyjnego dla spółek notowanych na Głównym Rynku GPW – „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” (DPSN2021), przyjęte przez Radę Giełdy Uchwałą Nr 13/1834/2021 z 29 marca 2021 r., których tekst publikowany jest na stronie Giełdy Papierów Wartościowych pod adresem www.gpw.pl/dobre-praktyki2021.

Tekst wskazanego zbioru dostępny jest także na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/Dobre Praktyki.

4.2. Wskazanie w jakim zakresie emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, o którym mowa w pkt 4.1. oraz wyjaśnienie przyczyn jego odstąpienia

Informację na temat stanu stosowania przez Spółkę zasad zawartych w zbiorze **Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021**, Spółka zgodnie z § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy raportowała w dniu 29.07.2021 r. (raport bieżący EBI nr 1/2021).

Zasady zawarte w DPSN2021 nie stosowane przez Spółkę		
Zasada	Treść zasady	Komentarz Spółki
Zasada 1.4.2.	przedstawiać wartość wskaźnika równości wynagrodzeń wypłacanych jej pracownikom, obliczanego jako procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i innych dodatków) kobiet i mężczyzn za ostatni rok oraz przedstawiać informacje o działaniach podjętych w celu likwidacji ewentualnych nierówności w tym zakresie, wraz z prezentacją ryzyk z tym związanych oraz horyzontem czasowym, w którym planowane jest doprowadzenie do równości.	Spółka nie będzie przedstawiać wskaźników równości wynagrodzeń. Wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w Spółce są ustalane z poszanowaniem zasady równouprawnienia, biorąc pod uwagę kwalifikacje poszczególnych osób, wiedzę i doświadczenie, zaangażowanie, efekty pracy, stopień realizacji zadań oraz wpływ na wynik i rozwój Spółki, potrzeby długoterminowe oraz krótkoterminowe Spółki. Płeć nie jest czynnikiem wpływającym na proces decyzyjny w tym zakresie. Nadto z uwagi na branżę (odlewnictwo żeliwa) w jakiej działa Spółka, liczba mężczyzn przeważa nad liczbą zatrudnionych kobiet, dlatego prezentacja wskaźnika równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn nie jest w przypadku Spółki miarodajna i zasadna.
Zasada 2.1.	Spółka powinna posiadać politykę różnorodności wobec zarządu oraz rady nadzorczej, przyjętą przez radę nadzorczą lub walne zgromadzenie. Polityka różnorodności określa cele i kryteria różnorodności m.in. w takich obszarach jak płeć, kierunek wykształcenia, specjalistyczna wiedza, wiek oraz doświadczenie zawodowe, a także wskazuje termin i sposób monitorowania realizacji tych celów. W zakresie zróżnicowania pod względem płci warunkiem zapewnienia różnorodności organów spółki jest udział	Spółka nie posiada pisemnych uregulowań w zakresie zapewnienia różnorodności wobec Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki. Powołanie konkretnych osób do składu organów, a w szczególności Zarządu, nie zależy od spełnienia jakichkolwiek kryteriów pozamerytorycznych, ale od kryteriów opierających się przede wszystkim na doświadczeniu, znajomości branży, w której działa spółka oraz wykształceniu. Takie czynniki jak płeć czy wiek nie stanowią wyznacznika uzasadniającego powołanie do organu tej czy innej

	mniejszości w danym organie na poziomie nie niższym niż 30%	osoby. Spółka nie dyskryminuje kandydatów na członków organu ze względu na wiek lub płeć.
Zasada 2.2.	Osoby podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny zapewnić wszechstronność tych organów poprzez wybór do ich składu osób zapewniających różnorodność, umożliwiając m.in. osiągnięcie docelowego wskaźnika minimalnego udziału mniejszości określonego na poziomie nie niższym niż 30%, zgodnie z celami określonymi w przyjętej polityce różnorodności, o której mowa w zasadzie 2.1.	Rada Nadzorcza podejmująca decyzje w sprawie wyborów członków Zarządu i Walne Zgromadzenie podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej kierują się aktualnymi potrzebami Spółki i zapewniają wszechstronność organów. W swoim wyborze poszczególne organy Spółki biorą przede wszystkim pod uwagę doświadczenie zawodowe, kompetencje oraz wykształcenie. W organach Spółki zasiadają osoby posiadające w szczególności specjalistyczną wiedzę branżową, wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości oraz prawniczą. Takie czynniki jak płeć i wiek kandydata nie są uznawane za kryteria wyboru.
Zasada 2.11.6.	Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia roczne sprawozdanie. Sprawozdanie, o którym mowa powyżej, zawiera co najmniej informację na temat realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do zarządu i rady nadzorczej, w tym realizacji celów, o których mowa w zasadzie 2.1.	Nie dotyczy ze względu na brak wdrożenia w Spółce sformalizowanej Polityki różnorodności.
Zasada 4.3.	Spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.	Dotychczasowe walne zgromadzenia odbywały się w sposób tradycyjny w siedzibie Spółki i nikt nie zgłaszał konieczności organizowania tego typu transmisji. Spółka nie wyklucza jednak całkowicie możliwości organizowania transmisji Walnych Zgromadzeń w czasie rzeczywistym i bierze pod uwagę ten fakt, i rozważy tę opcję gdy akcjonariusze zgłoszą chęć uczestnictwa w takiej transmisji, przy uwzględnieniu możliwości infrastruktury technicznej posiadanej przez Spółkę.

Zasady zawarte w DPSN2021 nie dotyczące Spółki		
Zasada	Treść zasady	Komentarz Spółki
Zasada 3.7.	Zasady 3.4.-3.6. mają zastosowanie również w przypadku podmiotów z grupy spółki o istotnym znaczeniu dla jej działalności, jeśli wyznaczono w nich osoby do wykonywania tych zadań.	Spółka nie tworzy ani nie wchodzi w skład żadnej grupy kapitałowej.
Zasada 3.10.	Co najmniej raz na pięć lat w spółce należącej do indeksu WIG20, mWIG40 lub sWIG80 dokonywany jest, przez niezależnego audytora wybranego przy udziale komitetu audytu, przegląd funkcji audytu wewnętrznego.	Spółka nie należy do indeksu WIG20, mWIG40, sWIG80

Spółka na swojej stronie internetowej www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/raporty bieżące publikuje informacje dotyczące odstąpienia od stosowania zasad ładu korporacyjnego oraz w zakładce relacje inwestorskie/Dobre Praktyki publikuje informacje na temat stanu stosowania zasad ładu korporacyjnego DPSN2021.

W związku z przyjęciem przez Zarząd Strategii Rozwoju Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE na lata 2022-2026 i jej zatwierdzeniem przez Radę Nadzorczą, sporządzone zostało Kompendium Strategii Rozwoju Spółki na lata 2022-2026 zawierające główne założenia, mierzalne cele, w tym cele długoterminowe oraz planowane działania. Kompendium Strategii jest umieszczone na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/Spółka/Kompendium strategii.

4.3. Działalność charytatywna

Spółka w 2023 r. prowadziła działalność charytatywną poprzez przekazywanie darowizn na cele określone w jej polityce udzielania darowizn, przyjętej przez Zarząd Uchwałą Nr 1/2016 z dnia 8.01.2016 r. i zaktualizowanej Uchwałą Zarządu Nr 17/2021 z 29.07.2021 r. Decyzje o przyznaniu darowizn, do łącznej kwoty darowizn w danym roku obrotowym w wysokości 150 tys. zł, podejmuje Zarząd Spółki w oparciu o § 17 ust. 2 pkt 15 Statutu Spółki.

Udzielając wsparcia Spółka stara się reagować głównie na potrzeby społeczności lokalnej, tj. miasta Starachowice, powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego oraz środowiska w jakim działa Spółka (np. wyższe uczelnie, organizacje branżowe). W szczególności wspierane są projekty wspomagające rozwój dzieci i młodzieży na płaszczyźnie społecznej i edukacyjnej, a także lokalne inicjatywy z korzyścią dla społeczności regionu. Spółka udziela również wsparcia finansowego na leczenie i rehabilitację dzieci będących pod opieką Fundacji.

W 2023 r. Spółka przekazała darowizny na łączną kwotę 73 tys. zł.

Tabela 25 Działalność charytatywna

Lp.	Cele działalności charytatywnej	2023 r.	udział w 2023 r.	2022 r.	udział w 2022 r.	2023:2022
		tys. zł	%	tys. zł	%	%
1	Wspieranie szkół, uczelni i instytucji użyteczności publicznej	28,5	39,04	27,5	26,32	103,64
2	Przedsięwzięcia religijne i patriotyczne	5,0	6,85	6,5	6,22	76,92
3	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	4,5	6,17	8,5	8,13	52,94
4	Wspieranie kultury, turystyki i krajoznawstwa	24,5	33,56	18,5	17,70	132,43
5	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego i pomoc medyczna	10,5	14,38	4,0	3,83	262,50
6	Pomoc dla Ukrainy	0	-	39,5	37,80	-
Razem:		73,0	100,00	104,5	100,00	69,86

4.4. Polityka różnorodności

W Spółce została przyjęta do stosowania polityka różnorodności w odniesieniu do pracowników Spółki, dostosowująca Spółkę do powszechnie uznawanych standardów w zakresie równego traktowania pracowników ze względu na płeć, wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, narodowość, religię, przekonania polityczne, przynależność związkową oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne. W procesie rekrutacji Spółka kieruje się kryteriami merytorycznymi określonymi w wymaganiach kwalifikacyjnych dla pracowników. W trakcie zatrudnienia dużą wagę przykładają się do rozwoju pracowników zgodnie z potrzebami Spółki, poprzez szkolenia i umożliwianie dalszej ich edukacji. Równe traktowanie jest też zachowane w zakresie polityki wynagrodzeń zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, stosując adekwatność wynagrodzenia do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji zawodowych wymaganych na danym stanowisku, z uwzględnieniem jakości świadczonej pracy. W ramach realizowanej polityki bezpieczeństwa i higieny pracy są dostosowywane miejsca i warunki pracy do szczególnych potrzeb pracowników oraz w ramach prowadzonej polityki socjalnej poprzez działania integracyjne tworzona jest odpowiednia atmosfera i kultura organizacyjna, zapewniająca szacunek dla różnorodności. W 2023 r. Spółka stosowała wszelkie zasady przyjęte w polityce różnorodności i nie zaistniały żadne zdarzenia powodujące odstępstwa od przyjętych uregulowań w tym zakresie.

Spółka nie posiada pisemnych uregulowań w zakresie zapewnienia różnorodności wobec Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki. Powołanie konkretnych osób do składu organów, a w szczególności Zarządu, nie zależy od spełnienia jakichkolwiek kryteriów pozamerytorycznych, ale od kryteriów opierających się przede wszystkim na doświadczeniu, znajomości branży, w której działa spółka oraz wykształceniu. Takie czynniki jak płeć czy wiek nie stanowią wyznacznika uzasadniającego powołanie do organu tej czy innej osoby. Spółka nie dyskryminuje kandydatów na członków organu ze względu na wiek lub płeć.

4.5. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Spółka sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z wymogami dotyczącymi emitentów papierów wartościowych w sposób zapewniający wyodrębnienie wszystkich informacji istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki, jej wyniku finansowego, a także przepływu środków pieniężnych. Zasady ewidencji księgowej określone są w Zasadach (Polityce) Rachunkowości.

Proces przygotowywania danych finansowych na potrzeby sprawozdawczości jest zautomatyzowany i oparty na Księdze Głównej Spółki. Przygotowanie danych w systemach źródłowych i tworzenie Księgi Głównej podlega określonym sformalizowanym procedurom operacyjnym i akceptacyjnym opisanych w Instrukcji Rejestracji, Ewidencji i Obiegu Dokumentów Księgowych w Spółce, która obejmuje odpowiednie kontrole wewnętrzne.

Kontrola wewnętrzna jest jedną z funkcji bieżącego zarządzania Spółką i sprawowana jest przez Zarząd Spółki, dyrektorów wydzielonych jednostek organizacyjnych, Głównego Księgowego oraz Pełnomocnika Zarządu ds. Monitoringu i Kontroli Ekonomicznej.

Kontrola finansowo-księgowa polegająca na badaniu poszczególnych operacji gospodarczych pod kątem legalności, rzetelności, celowości, gospodarności i efektywności oraz sprawozdawczość finansowa umożliwia:

- wczesne i szybkie ujawnienie błędów i zagrożeń,
- przeciwdziałanie nieprawidłowościom oraz szkodom i stratom.

Powyższa funkcja realizowana jest poprzez kontrolę wstępną, bieżącą i następną dokumentów księgowych, które księgowane są jako źródłowy materiał podlegający ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe poddawane są kontroli w zakresie: ilościowo-jakościowym, formalnym i merytorycznym. Fachowa, wykwalifikowana i doświadczona kadra księgowa zapewnia rzetelność i wysoką jakość systemu rachunkowości. Dokumenty księgowe ewidencjonowane są chronologicznie i szczegółowo. Ujmują zdarzenia gospodarcze odzwierciedlając wszystkie operacje za pomocą zapisów na kontach księgowych umożliwiając prawidłowe sporządzenie raportów, bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania z przepływu środków pieniężnych, stanów poszczególnych kont, w tym rozliczeń z dostawcami i odbiorcami, budżetem oraz innych niezbędnych danych księgowych w wymaganym zakresie.

Na podstawie dokumentów księgowych rachunkowość dostarcza kierownictwu Spółki informacje do celów zarządzania, analizy, kontroli i oceny wiarygodności danych. Przedmiotem kontroli wewnętrznej są najistotniejsze obszary Spółki, tj. zasoby finansowe i rzeczowe znajdujące się w dyspozycji Spółki, operacje pieniężne, operacje gospodarcze, a także działalność inwestycyjna. Zdaniem Zarządu funkcjonujący system kontroli zapewnia kompletność ujęcia operacji gospodarczych, poprawną kwalifikację dokumentów źródłowych, a także prawidłową wycenę zasobów na poszczególnych etapach rejestracji, a tym samym zapewnia prawidłowość sporządzania sprawozdań finansowych i pozwala Zarządowi prowadzić działalność Spółki w oparciu o zweryfikowane i kompletne informacje.

Sprawozdanie finansowe Spółki sporządzone jest przez Głównego Księgowego i podlegający mu Zespół Księgowości stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w Pionie Dyrektora Naczelnego, podlegającego bezpośrednio Dyrektorowi Naczelnemu. Sporządzone sprawozdanie finansowe jest następnie przekazywane Zarządowi w celu weryfikacji.

Rada Nadzorcza i Komitet Audytu w okresach co najmniej kwartalnych otrzymuje informację o zyskach i stratach oraz pozycjach bilansowych i przepływach środków pieniężnych.

Roczne i półroczne sprawozdanie finansowe Spółki podlega także niezależnemu badaniu i odpowiednio przeglądowi przez biegłego rewidenta, a nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem przeglądu półrocznego i badania rocznego sprawozdania finansowego sprawuje Dyrektor Naczelny.

Spółka zarządza ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych również poprzez śledzenie na bieżąco zmian przepisów i regulacji zewnętrznych odnoszących się do wymogów sprawozdawczych i na bieżąco aktualizuje zasady rachunkowości, na podstawie których przygotowuje sprawozdania finansowe.

4.6. Kapitał zakładowy Spółki i akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Na dzień 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, kapitał zakładowy Spółki wynosił 30 164 431,50 zł i dzielił się na 20 109 621 szt. akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,50 zł każda i na tyle samo głosów na walnym zgromadzeniu.

Na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania z grona osób zarządzających i nadzorujących, akcje Spółki posiadali:

Tabela 26 Akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących.

Lp.	Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale na WZ	Liczba posiadanych głosów na WZ	Udział w liczbie głosów na WZ
		szt.	%	szt.	%
1.	Leszek Walczyk – Prezes Zarządu	1 230 578	6,1194	1 230 578	6,1194
2.	Ryszard Pisarski – Członek Rady Nadzorczej	732 000	3,6400	732 000	3,6400
3.	Kazimierz Kwiecień – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	100	0,0005	100	0,0005
	Razem osoby zarządzające i nadzorujące	1 962 678	9,7599	1 962 678	9,7599
	Ogółem liczba akcji i głosów Spółki	20 109 621	100,0000	20 109 621	100,0000

Do 30.06.2023 r. w gronie osób zarządzających posiadających akcje Spółki był Pan Zbigniew Ronduda pełniący do 30.06.2023 r. funkcję Prezesa Zarządu, który posiadał 732 000 szt. akcji stanowiących 3,6400% udziału w ogólnej liczbie akcji i głosów na walnym zgromadzeniu.

4.7. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Na 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu, akcje Spółki posiadali:

Tabela 27 Znaczący akcjonariusze na 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Znaczący akcjonariusze	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale	Liczba posiadanych głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
		szt.	%	szt.	%
1	OP Invest Sp. z o. o.	5 765 246	28,6691	5 765 246	28,6691
2	Adam Żyła	3 881 500	19,3017	3 881 500	19,3017
3	Marcin Wąsiel	1 631 315	8,1121	1 631 315	8,1121
4	PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	2 065 743	10,2724	2 065 743	10,2724
5	Leszek Walczyk	1 230 578	6,1194	1 230 578	6,1194
	Razem znaczący akcjonariusze	14 574 382	72,4747	14 574 382	72,4747
	Ogółem liczba akcji i głosów Spółki	20 109 621	100,0000	20 109 621	100,0000

Akcjonariusze Spółki: Pan Adam Żyła i Pan Marcin Wąsiel zawarli 28.02.2020 r. bezterminowe porozumienie, którego celem jest długoterminowe prowadzenie wspólnej polityki wobec Spółki oraz zgodne głosowanie na walnym zgromadzeniu Spółki.

W wyniku powyższego Pan Adam Żyła i Pan Marcin Wąsiel posiadają łącznie 5 512 815 szt. akcji Spółki, co stanowi 27,4138% udziału w kapitale zakładowym Spółki i daje tyle samo głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W 2023 r. i do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie wystąpiły zmiany w znacznych pakietach akcji Spółki.

4.8. Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne wraz z opisem tych uprawnień

Spółka nie emitowała papierów wartościowych, których posiadacze mieliby specjalne uprawnienia kontrolne.

4.9. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Akcjonariusze Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE nie są ograniczeni co do wykonywania prawa głosu z posiadanych akcji.

Statut Spółki, podstawowe regulacje wewnętrzne, informacje i dokumenty związane z walnymi zgromadzeniami oraz sprawozdania finansowe są dostępne w siedzibie Spółki, a także na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie.

4.10. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Do 14.08.2023 r. akcje Spółki w łącznej ilości 270 000 szt. nabyte 14.08.2020 r. przez Członków Zarządu p. Zbigniewa Rondudę, p. Leszka Walczyka i p. Ryszarda Pisarskiego w ramach realizacji Transzy IV Programu Motywacyjnego przyjętego Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 25/2016 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia zasad programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki z późniejszymi jej zmianami, objęte były ograniczeniem w ich zbywaniu i obciążaniu.

Program Motywacyjny na podstawie Uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Nr 3/2021 z 18.01.2021 r. został zakończony po realizacji Transzy IV.

Pozostali Akcjonariusze Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE nie byli ograniczeni co do prawa przenoszenia własności akcji.

4.11. Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Spółce nie są znane umowy, w wyniku których w przyszłości mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

4.12. System kontroli programów akcji pracowniczych

W Spółce nie funkcjonuje program akcji pracowniczych i w związku z tym Spółka nie posiada systemu kontroli akcji pracowniczych.

4.13. Zasady zmiany Statutu Spółki

Zmiana Statutu Spółki może nastąpić wyłącznie w drodze uchwały walnego zgromadzenia. Uchwała o zmianie Statutu Spółki wymaga większości co najmniej trzech czwartych głosów zgodnie z art. 415 § 1 KSH i § 36 ust. 4 Statutu Spółki, z mocą obowiązującą od daty dokonania wpisu do rejestru w Krajowym Rejestrze Sądowym.

4.13.1. Zmiany Statutu Spółki

W 2023 r. nie był zmieniany Statut Spółki.

4.14. Walne Zgromadzenie

Zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy podejmowanie decyzji w zakresie organizacji i funkcjonowania Spółki, z zastrzeżeniem przypadków określonych w Kodeksie spółek handlowych i Statucie Spółki.

Sposób działania walnego zgromadzenia

Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje:

- 1) Zarząd:
 - a) z własnej inicjatywy,
 - b) na pisemne żądanie Rady Nadzorczej,
 - c) na pisemne żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego; żądanie takie może zostać złożone Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej, na następujący adres e-mailowy Spółki: odlewnie@odlewniepolskie.pl, przy zachowaniu wymogów określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia.
- 2) Rada Nadzorcza może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku gdy Zarząd nie zwoła go w terminie określonym w KSH lub Statucie Spółki oraz Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku gdy uzna za wskazane jego zwołanie,
- 3) Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Akcjonariusz lub akcjonariusze wyznaczają Przewodniczącego tego Walnego Zgromadzenia. Zwołanie Walnego Zgromadzenia następuje poprzez przekazanie Zarządowi pisemnej informacji o zwołaniu Walnego Zgromadzenia zawierającej wszystkie elementy wymagane prawem dla zwołania Walnego Zgromadzenia oraz dokumentów szczegółowo określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez ogłoszenie zamieszczane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne.

Ogłoszenie, projekty uchwał proponowanych do podjęcia przez Walne Zgromadzenie wraz z uzasadnieniem oraz innymi materiałami, w tym również wymaganymi przez odpowiednie przepisy prawa są zamieszczane na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/walne zgromadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności KSH, umożliwiając akcjonariuszom zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały. Wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz wnioski o charakterze porządkowym mogą być uchwalone, mimo że nie były umieszczone w porządku obrad.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, jeżeli przepisy KSH lub postanowienia Statutu nie stanowią inaczej.

Większością trzech czwartych głosów Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały w przedmiocie:

- dalszego istnienia Spółki,
- zmiany Statutu Spółki, przy czym jeśli zwiększa świadczenia akcjonariuszy lub uszczupla prawa przyznane osobiście akcjonariuszowi wymaga zgody wszystkich akcjonariuszy, których dotyczy,
- zgody na zbycie, obciążenie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki,

- zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa lub zakresu działalności Spółki,
- zgody na zbycie lub obciążenie jakichkolwiek aktywów trwałych o jednostkowej wartości początkowej w księgach Spółki, bez uwzględnienia odpisów amortyzacyjnych i przy uwzględnieniu zwiększenia wartości początkowej aktywów w księgach Spółki, równej lub wyższej od 10.000.000 zł,
- podziału, połączenia lub przekształcenia Spółki,
- obniżenia, podwyższenia lub warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie może uchwalić istotną zmianę działalności Spółki bez wykupu akcji tych akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na taką zmianę, jeżeli uchwała będzie powzięta większością 2/3 głosów w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Tajne głosowanie należy także zarządzić na wniosek choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Dopuszcza się możliwość udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w tym możliwość transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym, na warunkach szczegółowo określonych przez Zarząd. W przypadku podjęcia decyzji o umożliwieniu akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu Spółki przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, Zarząd jest zobowiązany poinformować akcjonariuszy, przy wykorzystaniu strony internetowej Spółki, o zakresie w jakim ten udział będzie możliwy oraz o wymogach i ograniczeniach, które są niezbędne do identyfikacji akcjonariuszy uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu w celu zapewnienia sprawności obrad oraz bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Decyzję o udziale w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej akcjonariusz podejmuje na własne ryzyko i nie może wysuwać roszczeń wobec Spółki z tytułu realizacji swoich praw, chyba że roszczenia te wynikają z niezachowania należytej staranności przez Spółkę w zakresie przygotowania i organizacji Walnego Zgromadzenia z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

Szczegółowy opis działania Walnego Zgromadzenia zawarty jest w Regulaminie Walnego Zgromadzenia dostępnym na stronie internetowej www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie / walne zgromadzenie.

Prawa akcjonariuszy

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania na walnym zgromadzeniu określone są w Kodeksie spółek handlowych, Statucie Spółki i Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, a jeżeli zostanie złożone po tym terminie, wówczas zostanie potraktowane jako wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad i może zostać złożone w postaci elektronicznej na następujący adres e-mailowy Spółki: odlewnie@odlewniepolskie.pl. Akcjonariusz lub akcjonariusze załączają do żądania składanego w postaci elektronicznej skany imiennego świadectwa depozytowego potwierdzającego fakt posiadania odpowiedniej liczby akcji Spółki oraz dokumentów potwierdzających tożsamość akcjonariusza lub uprawnienie osób reprezentujących akcjonariusza do działania w jego imieniu, szczegółowo określonych przez Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). Akcjonariusz uczestniczy w obradach Walnego Zgromadzenia i wykonuje prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu powinno być udzielone na piśmie lub w postaci elektronicznej.

4.14.1. Walne zgromadzenia w 2023 r.

W dniu **15.05.2023 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki** zwołane przez Zarząd Spółki na podstawie art. 399 § 1 w zw. z art. 395 w zw. z art. 402¹ Kodeksu spółek handlowych oraz na podstawie § 28 ust. 1 Statutu Spółki, w którego porządku obrad było:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie Sprawozdania finansowego Spółki oraz Sprawozdania z działalności Spółki za rok obrotowy 2022,
- złożenie Sprawozdania Rady Nadzorczej z jej działalności w roku obrotowym 2022, obejmującego m.in. ocenę Sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2022, ocenę Sprawozdania z działalności Spółki w 2022 r. oraz ocenę wniosku Zarządu dotyczącego sposobu podziału zysku netto za rok obrotowy 2022,
- wyrażenie opinii o Sprawozdaniu Rady Nadzorczej o wynagrodzeniach Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE za 2022 r.,
- udzielenie absolutorium Członkom Zarządu i Członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków w roku obrotowym 2022,
- podział zysku netto za rok obrotowy 2022.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zrealizowało porządek obrad, a treści podjętych uchwał wraz z wynikami głosowania nad uchwałami zostały opublikowane raportami bieżącymi i są dostępne na stronie internetowej Spółki w zakładce relacje inwestorskie / raporty bieżące.

4.15. Rada Nadzorcza

Zasady powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie ze Statutem Spółki, Rada Nadzorcza składa się z pięciu lub większej liczby członków, lecz nie więcej niż siedmiu członków. W tych granicach liczbę Członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Uchwała Walnego Zgromadzenia w przedmiocie ustalenia liczby Członków Rady Nadzorczej kolejnej kadencji lub jej zmiana w trakcie trwania kadencji zapada większością 2/3 (dwóch trzecich) głosów.

Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów.

Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym z 11.05.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089 z późn. zm.).

Rada Nadzorcza jest powoływana na wspólną trzyletnią kadencję. Mandaty Członków Rady Nadzorczej wygasają najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej przed upływem kadencji mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają:

- w razie rezygnacji członka Rady Nadzorczej z pełnionej funkcji, z dniem powiadomienia Rady Nadzorczej o rezygnacji,
- w razie odwołania członka Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie, z dniem podjęcia stosownej uchwały,
- w przypadku śmierci członka Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej powołują spośród siebie na okres kadencji Rady Nadzorczej Komitet Audytu, składający się minimum z trzech Członków, w tym Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Komitetu Audytu.

Szczegółowy opis powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej zawarty jest w Statucie Spółki.

Opis działania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, a w szczególności dokonuje oceny sprawozdań finansowych, sprawozdania Zarządu i wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty za ubiegły rok obrotowy oraz składa Walnemu Zgromadzeniu coroczne pisemne sprawozdanie z wyników tej oceny.

Oprócz innych spraw przewidzianych w przepisach prawa lub w Statucie, do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) badanie i zatwierdzanie strategicznych planów rozwoju Spółki, rocznych planów działalności, operacyjnych i finansowych oraz budżetów Spółki oraz planów inwestycji Spółki, jeżeli przekraczają one czynności zwykłego zarządu sprawami Spółki, oraz wszelkich istotnych zmian do nich, oraz żądanie od Zarządu szczegółowych sprawozdań z ich wykonania,
- 2) powoływanie i odwoływanie wszystkich lub poszczególnych Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu,
- 3) ustalanie liczby Członków Zarządu na kolejną kadencję, a także zmiana tej liczby w trakcie trwania kadencji,
- 4) zawieszanie w czynnościach poszczególnych lub wszystkich Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu oraz delegowanie Członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności,
- 5) ustalanie zasad wynagradzania Członków Zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy,
- 6) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych,
- 7) zatwierdzanie przedstawionych przez Zarząd projektów regulaminów obowiązujących w Spółce,
- 8) ustalanie liczby Członków Komitetu Audytu na kolejną kadencję,
- 9) powoływanie i odwoływanie Członków Komitetu Audytu,
- 10) uchwalanie Regulaminu działania Komitetu Audytu,
- 11) zatwierdzanie przyjętej przez Komitet Audytu:
 - polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdania finansowego Spółki,
 - polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem na rzecz Spółki,
 - procedury wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego Spółki,
- 12) dokonywanie okresowej oceny transakcji z podmiotami powiązanymi, o których mowa w art. 90h ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, czy zostały zawarte na warunkach rynkowych w ramach zwykłej działalności Spółki.
- 13) udzielanie Zarządowi zgody na czynności, do których wymagana jest zgoda Rady Nadzorczej, określone w § 17 ust. 2 Statutu Spółki;
- 14) udzielanie zgody Członkom Zarządu na zasiadanie w zarządach lub radach nadzorczych innych spółek;
- 15) Rada Nadzorcza może podejmować uchwały również w innych ważnych sprawach, niewymienionych w pkt 1-14 powyżej,

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegalnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej dotyczący zwoływania posiedzeń Rady, uczestnictwa członków Rady w posiedzeniach oraz trybu podejmowania uchwał zawarty jest w Statucie Spółki

dostępnym na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/dokumenty korporacyjne oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej dostępnym w zakładce relacje inwestorskie /Rada Nadzorcza.

Skład osobowy Rady Nadzorczej i zmiany dokonane w 2023 r.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Rada Nadzorcza działała w składzie pięcioosobowym powołanym przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 19.05.2022 r.

Pan Łukasz Lechowicz – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Pan Kazimierz Kwiecień – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
Pani Ewa Majkowska – Sekretarz Rady Nadzorczej,
Pan Tomasz Mazurczak – Członek Rady Nadzorczej,
Pan Ryszard Pisarski – Członek Rady Nadzorczej.

W 2023 r. nie były dokonywane zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Zgodnie z art.386 § 2 Kodeksu Spółek Handlowych mandat Członków Rady Nadzorczej wygaśnie z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej, tj. za 2025 rok.

Zgodnie ze złożonymi przez Członków Rady Nadzorczej oświadczeniami, kryteria niezależności określone w § 20 ust. 3 Statutu Spółki, w art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z 11.05.2017 r. i w zasadzie 2.3 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021 spełniają Pan Łukasz Lechowicz i Pan Tomasz Mazurczak.

Informacja o udziale kobiet i mężczyzn w Radzie Nadzorczej w latach 2022-2023

Stan na dzień	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
31.12.2022 r.	1	4
31.12.2023 r.	1	4

4.16. Komitet Audytu

Zasady powoływania i odwoływania Członków Komitetu Audytu

Zgodnie z Regulaminem Komitetu Audytu uchwalonym 12.10.2017 r. przez Radę Nadzorczą, w skład Komitetu Audytu wchodzi przynajmniej trzech członków, powoływanych przez Radę Nadzorczą spośród jej członków na okres jej kadencji. Liczbę członków Komitetu Audytu ustala Rada Nadzorcza.

Większość członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, jest niezależna od Spółki. Członek Komitetu Audytu jest niezależny od Spółki, jeśli spełnia kryteria określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o Biegłych. Przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Członkowie Komitetu Audytu powinni posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

Członek Komitetu Audytu może być odwołany ze składu Komitetu Audytu w każdym czasie, na podstawie uchwały Rady Nadzorczej.

Mandat członka Komitetu Audytu (tj. uprawnienie do pełnienia funkcji członka Komitetu Audytu) wygasa w przypadku:

- zaistnienia zdarzeń skutkujących wygaśnięciem mandatu danej osoby dotyczącego sprawowania funkcji członka Rady Nadzorczej,
- odwołania lub rezygnacji z funkcji członka Komitetu Audytu, bez zaistnienia zdarzeń skutkujących wygaśnięciem mandatu danej osoby dotyczącego sprawowania funkcji członka Rady Nadzorczej

W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza niezwłocznie uzupełnia skład Komitetu Audytu poprzez dokonanie wyboru nowego członka Komitetu Audytu na okres do upływu kadencji Rady Nadzorczej.

Opis działania Komitetu Audytu

Pracami Komitetu Audytu kieruje Przewodniczący Komitetu Audytu, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu.

Kompetencje, organizacja i zasady działania Komitetu Audytu regulowane są postanowieniami Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415 z późn. zm.), Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 537/2014 z 16.04.2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, Regulaminu Rady Nadzorczej i Regulaminu Komitetu Audytu uchwalonego 12.10.2017 r. przez Radę Nadzorczą.

Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą jako statutowy organ Spółki w wykonywaniu jej obowiązków nadzorczych. Do zadań Komitetu Audytu należy m.in.

- monitorowanie sprawozdawczości finansowej,
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego,
- monitorowanie wykonywania rewizji finansowej,
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej,
- opracowywanie i rewizja polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz procedury wyboru firmy audytorskiej,
- opracowywanie i rewizja polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji wyboru firmy audytorskiej,
- prowadzenie przeglądu skuteczności procesu kontroli zewnętrznej i monitorowanie reakcji kadry zarządzającej na zalecenia przedstawione przez biegłych rewidentów w piśmie do Zarządu,
- przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce;
- dokonywanie przeglądu, przynajmniej raz w roku, systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem,
- zapewnienie skuteczności funkcji audytu wewnętrznego.

Członkowie Komitetu Audytu wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście.

Uchwały Komitetu Audytu zapadają bezwzględną większością głosów członków Komitetu Audytu obecnych na posiedzeniu. W razie równości głosów decyduje głos Przewodniczącego Komitetu Audytu. Szczegółowy opis działania Komitetu Audytu w zakresie jego zadań, zasad funkcjonowania, obowiązków członków Komitetu Audytu oraz organizacji pracy, zawarty jest w Regulaminie Komitetu Audytu dostępnym na stronie internetowej www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/komitet audytu.

W dniu 12.10.2017 r. Komitet Audytu działając na podstawie § 3 ust. 1 pkt. 5), 6) i 7) Regulaminu Komitetu Audytu Spółki oraz na podstawie art. 130 ust. 1 pkt 5-7 Ustawy o Biegłych, przyjął następujące dokumenty:

- Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania Spółki,
- Politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem Spółki,
- Procedurę wyboru firmy audytorskiej przez Spółkę.

Powyższe dokumenty zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

Skład Komitetu Audytu i zmiany dokonane w 2023 r.

W okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Komitet Audytu działał w składzie powołanym przez Radę Nadzorczą w dniu 23.05.2022 r.

Pan Tomasz Mazurczak, Przewodniczący Komitetu Audytu
Pani Ewa Majkowska, Wiceprzewodnicząca Komitetu Audytu
Pan Łukasz Lechowicz, Sekretarz Komitetu Audytu

Kryteria niezależności oraz pozostałe wymagania określone w art. 128 ust. 1 i art. 129 ust. 1, 3, 5 i 6 Ustawy z dnia 11 maja 2017 o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym spełniają:

- Pan Tomasz Mazurczak jest członkiem niezależnym, tj. spełnia kryteria określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o Biegłych. Dodatkowo, Pan Tomasz Mazurczak posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości i badania sprawozdań finansowych i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka,
- Pan Łukasz Lechowicz, jest członkiem niezależnym, tj. spełnia kryteria określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o Biegłych. Dodatkowo, Pan Łukasz Lechowicz posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości i badania sprawozdań finansowych oraz wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Pani Ewa Majkowska jest członkiem zależnym. Dodatkowo, Pani Ewa Majkowska posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości i badania sprawozdań finansowych oraz wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Mandat Komitetu Audytu wygaśnie z dniem wygaśnięcia mandatów Członków Rady Nadzorczej powołanych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 19.05.2022 r. na kolejną wspólną trzyletnią kadencję.

W 2023 r. Komitet Audytu Spółki odbył sześć posiedzeń i podjął pięć uchwał w sprawach należących do kompetencji Komitetu.

4.17. Zarząd

Zasady powoływania i odwoływania Członków Zarządu

Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd Spółki składa się z jednego lub większej liczby członków, lecz nie więcej niż czterech członków. W tych granicach liczbę członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Zarząd wieloosobowy stanowią Prezes i pozostali Członkowie Zarządu, w tym Wiceprezesi Zarządu.

Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej trzyletniej kadencji. Mandaty Członków Zarządu wygasają po upływie kadencji z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Zarządu.

Opis działania Zarządu

Kompetencje, organizacja i zasady działania Zarządu są regulowane postanowieniami KSH, Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021, które zostały przyjęte do stosowania przez Spółkę.

Według Statutu i Regulaminu Zarządu, Zarząd prowadzi sprawy Spółki niezastrzeżone przez ustawę, Statut lub uchwały Walnego Zgromadzenia do kompetencji innych organów Spółki.

Zarząd reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych.

Jeżeli Zarząd jest wieloosobowy, do składania oświadczeń w imieniu Spółki upoważniony jest Prezes Zarządu samodzielnie albo dwóch Członków Zarządu łącznie albo Członek Zarządu łącznie z Prokurentem. Wszyscy jego członkowie są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw Spółki.

Na mocy Regulaminu Zarządu do spraw wymagających uchwał Zarządu należą:

- wszystkie sprawy, w zakresie których decyzje podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie,
- przyjmowanie na każdy rok obrotowy Planu Działalności Spółki i uzyskanie jego zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą najpóźniej do końca poprzedniego roku obrotowego,
- przyjmowanie strategicznych Planów Rozwoju Spółki,
- zmiany organizacyjne przedsiębiorstwa Spółki,
- decyzje w sprawie nieodpłatnego przekazania składników majątkowych Spółki o wartości jednostkowej przekraczającej 3 500 zł,
- inne istotne dla interesów Spółki decyzje przekraczające zwykłe czynności Zarządu.

Zgodnie ze Statutem, Zarząd jest obowiązany uzyskać zgodę Rady Nadzorczej na dokonanie następujących czynności:

1. poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej zbycia lub nabycia przedsiębiorstwa,
2. zakładanie przez Spółkę oddziałów oraz spółek, likwidacja oddziałów oraz spółek, nabycie, objęcie i zbycie akcji lub udziałów w spółkach,
3. nabycie, zbycie, wydzierżawienie, zamianę lub obciążenie nieruchomości lub udziału w nieruchomości, a w przypadku określonym w art. 394 § 2 KSH, poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej nabycia mienia od spółki dominującej albo spółki lub spółdzielni zależnej,
4. nabycie, zbycie, wydzierżawienie, zamianę lub inne rozporządzenie, bądź obciążenie innego mienia Spółki, którego wartość rynkowa przewyższa 2.000.000 złotych, a w przypadku określonym w art. 394 § 2 KSH, poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej nabycia mienia od spółki dominującej albo spółki lub spółdzielni zależnej,
5. dokonywanie wydatków przekraczających kwotę 2.000.000 złotych, z wyjątkiem wydatków wyszczególnionych w zatwierdzonym rocznym budżecie Spółki lub wydatków ponoszonych w toku zwykłej działalności Spółki, niezbędnych w zakresie: produkcji odlewów żeliwnych i innych odlewów w asortymentach typowych dla produkcji Spółki; sprzedaży hurtowej lub detalicznej tych odlewów lub powstających z nich produktów; nabywania surowców, materiałów lub nośników energii.
6. zawarcie przez Spółkę umowy spółki cywilnej, jawnej lub komandytowej, umowy o udziale w zyskach lub przychodach osoby prawnej lub ułomnej osoby prawnej bądź jakiegokolwiek innej podobnej umowy, na podstawie której przychody Spółki lub jej zyski są lub mogą być dzielone z innymi osobami lub jednostkami, a w przypadku umów, o których mowa w art. 7 KSH poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej zawarcia takiej umowy,
7. zaciągnięcie kredytu, zaciągnięcie pożyczki przez Spółkę oraz ustanowienie związanych z nimi zabezpieczeń, jeżeli kwota główna takiej pożyczki lub kredytu przekracza 2.000.000 złotych,
8. udzielenie przez Spółkę pożyczki jeżeli kwota główna takiej pożyczki przekracza 2.000.000 złotych,
9. udział Spółki w czynnościach prawnych, których drugą stroną jest podmiot powiązany ze Spółką (bezpośrednio lub pośrednio) lub akcjonariusz Spółki, oprócz drobnych akcjonariuszy, których udział w kapitale zakładowym Spółki nie przekracza 5%,
10. powołanie prokurenta i ustalenie wysokości wynagrodzenia dla prokurentów,
11. udzielanie przez Spółkę poręczeń, gwarancji i wszelkich obciążeń rzeczowych majątku Spółki, w każdym przypadku, gdy kwota poręczenia, gwarancji i innego obciążenia rzeczowego majątku Spółki przekroczyłaby lub przekracza 2.000.000 złotych, chyba że takie poręczenie, gwarancja albo obciążenie: (i) było przewidziane w zatwierdzonym rocznym budżecie Spółki lub (ii) dokonywane jest w toku zwykłej działalności Spółki i niezbędne w zakresie: produkcji odlewów żeliwnych i innych odlewów w asortymentach typowych dla produkcji Spółki; sprzedaży hurtowej lub detalicznej tych odlewów lub powstających z nich produktów; nabywania surowców, materiałów lub nośników energii,
12. ustanowienie zastawu lub innego obciążenia na akcjach Spółki,
13. sponsorowanie jakichkolwiek przedsięwzięć pod tytułem darmym lub dokonywanie darowizn w kwocie przewyższającej łącznie w roku obrotowym 150 tysięcy złotych,
14. nabycie akcji własnych przez Spółkę, a w przypadkach określonych w art. 362 § 1 pkt. 2 i 8 KSH poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej nabycia akcji własnych przez Spółkę,
15. poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej umorzenia akcji Spółki,
16. dokonanie istotnej zmiany w zasadach rachunkowości stosowanych przez Spółkę,
17. nabywanie i zbywanie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
18. emisja dłużnych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem punktu poniższego,

19. poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia kwestii emisji obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisji warrantów subskrypcyjnych, o których mowa w art. 453 § 2 KSH,
20. uzyskanie zgody Rady Nadzorczej na zasiadanie w zarządach lub radach nadzorczych innych spółek.

Szczegółowy opis działania Zarządu dotyczący zwoływania posiedzeń Zarządu, uczestnictwa członków Zarządu w posiedzeniach oraz trybu podejmowania uchwał zawarty jest w Regulaminie Zarządu, ustalonym przez Zarząd i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą. Regulamin Zarządu dostępny jest na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/ zarząd.

Skład osobowy Zarządu i zmiany dokonane w 2023 r.

W dniu 26.05.2022 r. Rada Nadzorcza ustaliła skład Zarządu Spółki na kolejną kadencję rozpoczynającą się 26.05.2022 r., na jednego lub dwóch członków.

W okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. Zarząd Spółki działał w dwuosobowym składzie powołanym przez Radę Nadzorczą w dniu 28.10.2022 r., którego wspólna trzyletnia kadencja rozpoczęła się 26.05.2022 r.

W skład Zarządu zostali powołani:

Pan Zbigniew Ronduda, któremu Rada Nadzorcza powierzyła funkcję Prezesa Zarządu,
Pan Leszek Walczyk, któremu Rada Nadzorcza powierzyła funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W związku ze złożeniem w dniu 28.10.2022 r. przez Pana Zbigniewa Rondudę rezygnacji z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu z dniem 30.06.2023 r., Rada Nadzorcza w dniu 16.05.2023 r. odwołała z dniem 30.06.2023 r. Pana Zbigniewa Rondudę z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

Natomiast Panu Leszkowi Walczykowi, który dotychczas pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu, powierzyła z dniem z dniem 1.07.2023 r. funkcję Prezesa Zarządu Spółki.

Od 1.07.2023 r. Zarząd Spółki działa w składzie jednoosobowym.

Zgodnie z art. 369 §4 Kodeksu Spółek Handlowych mandat Członków Zarządu wygaśnie najpóźniej z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Zarządu, tj. za 2025 r.

Mandat Prezesa Zarządu Pana Zbigniewa Rondudy zgodnie z art. 369 §5 Kodeksu Spółek Handlowych wygaś z dniem 30.06.2023 r. z powodu złożonego przez niego oświadczenia o rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu.

Informacja o udziale kobiet i mężczyzn w Zarządzie w latach 2022-2023

Stan na dzień	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
31.12.2022 r.	0	2
31.12.2023 r.	0	1

4.18. Prawo do podjęcia decyzji o emisji i wykupie akcji

Podjęcie decyzji o emisji lub wykupie akcji należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia.

4.19. Umowy zawarte między Spółką a osobami zarządzającymi

Umowa o pracę z 12.01.2009 r. z późniejszymi zmianami zawarta z Panem Leszkiem Walczykiem Prezesem Zarządu, zgodnie z którą mu przysługuje:

- z tytułu rozwiązania umowy o pracę w wyniku wypowiedzenia umowy przez Pracodawcę w trybie art. 30 §1 pkt 2 Kodeksu Pracy lub art. 53 §1 Kodeksu Pracy, wypłata jednorazowej kwoty w wysokości 18 zasadniczych wynagrodzeń miesięcznych,
- odprawa pieniężna w związku z przejściem na emeryturę lub rentę w wysokości 18 zasadniczych wynagrodzeń miesięcznych,
- odprawa pośmiertna, której wysokość będzie określona jako część odprawy emerytalno-rentowej, o której mowa powyżej, w takiej części jaka upłynął od jej przyznania, tj. 4.04.2018 r. do momentu śmierci.

W 2023 r. obowiązywała Umowa o zakazie konkurencji z 12.01.2009 r., zmieniona Aneksiem nr 1 z 27.07.2020 r. zawarta z Panem Zbigniewem Rondudą, który do 30.06.2023 r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu, na mocy której Członek Zarządu w czasie trwania zatrudnienia oraz pełnienia funkcji członka zarządu, a także przez 12 miesięcy po ich ustaniu nie będzie, bez uprzedniej pisemnej zgody Spółki, angażować się bezpośrednio lub pośrednio, jako pracownik, członek rady nadzorczej lub zarządu, wspólnik w spółce, lub w inny sposób w działalność konkurencyjną w stosunku do działalności prowadzonej przez Spółkę lub jej Podmiot Stowarzyszony („Zakaz Konkurencji”)

W związku z powyższym zakazem Członkowi Zarządu przysługuje odszkodowanie w okresie po rozwiązaniu Umowy i wygaśnięciu mandatu Członka Zarządu w kwocie stanowiącej równowartość 100% wynagrodzenia z ostatniej Umowy o Pracę otrzymanego w ciągu 12 miesięcy poprzedzających datę jej rozwiązania. Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu nie stanowi podstawy do wyliczenia wysokości odszkodowania, o którym mowa w zdaniu pierwszym powyżej.

W przypadku naruszenia przez Członka Zarządu zakazu konkurencji, zobowiązany on będzie do zapłaty na rzecz Spółki kary umownej w wysokości 50 proc. odszkodowania przysługującego mu w związku z zakazem konkurencji.

W związku z zakończeniem z dniem 30.06.2023 r. pełnienia funkcji w Zarządzie przez Pana Zbigniewa Rondudę i zaktualizowaniem się obowiązku Spółki do wypłaty odszkodowania zgodnie z § 3 ust. 3.1. Umowy o zakazie konkurencji, Spółka za zgodą Rady Nadzorczej wyrażoną Uchwałą Nr 19/2023 z 29.06.2023 r., zawarła z Panem Zbigniewem Rondudą ugodę i wypłaciła mu jednorazowe odszkodowanie z tytułu Umowy o zakazie konkurencji w kwocie 339 864,00 złotych, stanowiącej 49% żądanej kwoty. Pan Zbigniew Ronduda zrzekł się wszelkich roszczeń z tytułu umowy o zakazie konkurencji.

Rada Nadzorcza Uchwałą Nr 17/2023 z 16.05.2023 r. wyraziła również zgodę na zawarcie ugody z Panem Ryszardem Pisarskim w sprawie wypłaty odszkodowania z tytułu zawartej z nim 12.01.2009 r. Umowy o zakazie konkurencji, zmienionej Aneksiem Nr 1 z 27.07.2020 r., z którym została rozwiązana umowa o pracę a z dniem 19.05.2022 r. wygasł mu mandat Członka Zarządu.

W wyniku zawartej ugody w dniu 26.05.2023 r. Spółka wypłaciła Panu Ryszardowi Pisarskiemu kwotę 251 370,00 złotych, stanowiącą 49% żądanej kwoty tytułem odszkodowania, a Pan Ryszard Pisarski zrzekł się wszelkich roszczeń z tytułu Umowy o zakazie konkurencji oraz innych mogących powstać w przyszłości.

- Uchwałą nr 49/2022 z 28.09.2022 r. Rada Nadzorcza Spółki wyraziła zgodę, po rozpatrzeniu wniosku Wiceprezesa Spółki Leszka Walczyka, na rozwiązanie z nim na porozumienie Stron z dniem 30.09.2022 r. Umowy o zakazie konkurencji z 12.01.2009 r. Stosowne Porozumienie, na mocy którego rozwiązano Umowę o zakazie konkurencji, zostało zawarte w tej samej dacie, tj. 28.09.2022 r.

4.20. Raport na temat polityki wynagrodzeń

Głównym zadaniem wdrożonej przez Zarząd w 2016 r. polityki wynagrodzeń jest realizacja strategii rozwoju Spółki w zakresie stałego realnego wzrostu płacy w połączeniu z systemem motywacyjnym i realizacją długoterminowych celów finansowych i pozafinansowych. Zasady ujęte w polityce wynagrodzeń stosowane są do wszystkich pracowników Spółki.

Zasady wynagradzania Członków Zarządu i Rady Nadzorczej określa „Polityka wynagrodzeń Członków Zarządu i Rady Nadzorczej” przyjęta przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Uchwałą Nr 21/2020

w dniu 28.07.2020 r. i zmieniona Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Nr 23/2022 z 19.05.2022 r.

Wysokość i warunki wynagrodzeń Członków organów Spółki i jej pracowników regulowana jest przez:

- Uchwały Walnego Zgromadzenia w odniesieniu do Członków Rady Nadzorczej,
- Uchwały Walnego Zgromadzenia w odniesieniu do Członków Komitetu Audytu,
- Uchwały Rady Nadzorczej w odniesieniu do Członków Zarządu,
- Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy i Uchwały Zarządu w odniesieniu do pracowników Spółki.

4.20.1. Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

Zgodnie z § 26 ust. 3 Statutu Spółki wynagrodzenie Rady określa uchwała Walnego Zgromadzenia. W 2023 r. wynagrodzenie Rady wypłacane było w oparciu o Uchwałę Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Nr 21/2022 z 19.05.2022 r. Członkom Rady Nadzorczej zgodnie z § 26 ust. 4 Statutu Spółki przysługuje również zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach Rady.

W 2023 r. Członkowie Rady Nadzorczej powołani na Członków Komitetu Audytu Spółki, pobierali również wynagrodzenie na podstawie Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Nr 22/2022 z 19.05.2022 r.

Tabela 28 Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej i Członków Komitetu Audytu w 2023 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej	Zwrot kosztów dojazdu	PPK	Wynagrodzenie Członka Komitetu Audytu	Razem
			zł	zł		zł	zł
1	Łukasz Lechowicz	Przewodniczący Rady Nadzorczej	108 000,00	2 962,40	-	18 000,00	128 962,40
2	Kazimierz Kwiecień	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	84 000,00	-	-	-	84 000,00
3	Ewa Majkowska	Sekretarz Rady Nadzorczej	84 000,00	1 122,40	-	18 000,00	103 122,40
4	Tomasz Mazurczak	Członek Rady Nadzorczej	84 000,00	2 398,90	1 275,00	18 000,00	105 673,90
5	Ryszard Pisarski	Członek Rady Nadzorczej	84 000,00	-	-	-	84 000,00

Tabela 29 Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej i Członków Komitetu Audytu w 2022 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej	Zwrot kosztów dojazdu	Wynagrodzenie Członka Komitetu Audytu	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Łukasz Lechowicz	Do 19.05.2022 Członek Rady Nadzorczej Od 20.05.2022 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej	84 935,41	1 614,78	18 000,00	104 550,19
2	Kazimierz Kwiecień	Do 19.05.2022 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej Od 20.05.2022 r. Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	74 774,23	-	-	74 774,23
3	Ewa Majkowska	Do 19.05.2022 r. Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej Od 20.05.2022 r. Sekretarz Rady Nadzorczej	70 161,29	611,82	18 000,00	88 773,11
4	Tomasz Mazurczak	Członek Rady Nadzorczej od 1.01.2022	70 161,29	1 494,42	18 000,00	89 655,71
5	Ryszard Pisarski	Członek Rady Nadzorczej od 20.05.2022 r.	51 709,72	-	-	51 709,72
6	Jacek Jaroszek	Do 19.05.2022 r. Sekretarz Rady Nadzorczej	18 451,57	-	-	18 451,57

4.20.2. Wynagrodzenie Zarządu

Zasady wynagradzania Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza zgodnie z § 22 ust. 2 pkt. 5) Statutu Spółki.

W 2023 r. wynagrodzenia Członków Zarządu wypłacane były w oparciu o Uchwały Rady Nadzorczej:

- Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 4/2020 z 28 lutego 2020 r. określającą zasady miesięcznego stałego oraz rocznego wynagradzania Członków Zarządu z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu zmienioną:
 - Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 46/2020 z 16.12.2020 r.,
 - Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 45/2021 z 16.12. 2021 r.,
 - Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 35/2022 z 24.06. 2022 r.,
 - Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 51/2022 z 28.09. 2022 r.,
 - Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 1/2023 z 27.01.2023 r.
- Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu składają się z dwóch składników, tj. wynagrodzenia miesięcznego stałego oraz zmiennego - premii rocznej zależnej od osiągniętego zysku brutto w roku obrotowym.
- Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 58/2022 z 28.10.2022 r. określającą zasady miesięcznego wynagradzania Członków Zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,

Tabela 30 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członkom Zarządu w 2023 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Wynagrodzenie wypłacone i należne z tytułu pełnienia funkcji w Zarządzie	Ugoda – odszkodowanie zgodnie z Umową o zakazie konkurencji	Razem wynagrodzenie wypłacone i należne
			zł	zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu do 30.06.2023 r.	-	408 050,65	339 864,00	747 914,65
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Naczelny do 30.06.2023 r. Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny od 01.07.2023 r.	695 383,00	829 750,29	-	1 525 133,29

Tabela 31 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członkom Zarządu w 2022 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Wynagrodzenie wypłacone i należne z tytułu pełnienia funkcji w Zarządzie	Odprawa emerytalna	Ekwiwalent za urlop	Razem wynagrodzenie wypłacone i należne
			zł	zł	zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu do 19.05.2022 r. i od 2.11.2022. Dyrektor Naczelny do 28.10.2022 r.	619 630,00	495 124,07	1 387 200,00	82 671,84	2 584 625,91
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Finansowy do 19.05.2022 r. Członek Zarządu – Dyrektor Finansowy od 26.05.2022 r. do 01.11.2022 r. Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Naczelny od 2.11.2022 r.	566 640,00	835 896,19	-	-	1 402 536,19
3	Ryszard Pisarski	Wiceprezes Zarządu do 19.05.2022 r.	-	354 212,19	-	-	354 212,19

Zgodnie z przyjętą Polityką wynagrodzeń Członkom Zarządu przysługuje premia roczna, którą przyznaje Rada Nadzorcza w terminie do 14 dni od zatwierdzenia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy, natomiast zgodnie z Uchwałami Rady Nadzorczej w przedmiocie ustalenia zasad wynagradzania Członków Zarządu na dany rok obrotowy dopuszczona została możliwość zaliczkowej wypłaty premii rocznej Członkom Zarządu w trakcie roku, wyliczanej na podstawie przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd Spółki miesięcznych informacji o wynikach ekonomiczno-finansowych Spółki.

W związku z tym, że przyznana przez Radę Nadzorczą Uchwałą Nr 16/2023 z 16.05.2023 r. Panu Ryszardowi Pisarskiemu Wiceprezesowi Zarządu kwota premii rocznej za 2022 r. była niższa niż wypłacone na poczet premii rocznej w 2022 roku zaliczki, Pan Ryszard Pisarski zwrócił Spółce kwotę 35 312,96 złotych, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą przyznanej premii a wypłaconymi zaliczkami.

Określenie wysokości rocznej premii za 2023 r. dla Zarządu Spółki oraz rozliczenie wypłaconych na jej poczet zaliczek nastąpi po zatwierdzeniu przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki rocznego sprawozdania finansowego za 2023 r.

Świadczenia pozapłacowe Członków Zarządu

Prezes Zarządu Leszek Walczyk objęty był Polisą ubezpieczeniową Towarzystwa Ubezpieczeń Allianz Życie Polska S.A. Nr 17113 z miesięczną składką w wysokości 5 911,61 zł

Członkom Zarządu przysługiwało prawo do wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych.

Wszystkie wypłacone w 2023 roku na rzecz Członków Zarządu i Rady Nadzorczej wynagrodzenia oraz pozostałe świadczenia niepieniężne, których wartości zostały zaprezentowane poniżej, wynikają bezpośrednio z Polityki wynagrodzeń i są w niej przewidziane.

Tabela 32 Świadczenia pozapłacowe Członków Zarządu w 2023 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Polisy ubezpieczeniowe	Świadczenia rzeczowe	Inne świadczenia pieniężne związane ze stosunkiem pracy	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu do 30.06.2023 r	-	2 400,00	-	2 400,00
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Naczelny do 30.06.2023 r. Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny od 01.07.2023 r.	70 939,32	4 800,00	1 963,5	77 702,82

Tabela 33 Świadczenia pozapłacowe Członków Zarządu w 2022 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Polisy ubezpieczeniowe	Świadczenia rzeczowe	Inne świadczenia pieniężne związane ze stosunkiem pracy	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu do 19.05.2022 r. i od 2.11.2022. Dyrektor Naczelny do 28.10.2022 r.	63 803,70	4 800,00	2 000,29	70 603,99
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Finansowy do 19.05.2022 r. Członek Zarządu – Dyrektor Finansowy od 26.05.2022 r. do 01.11.2022 r. Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Naczelny od 2.11.2022 r.	70 939,32	4 800,00	628,00	76 367,32
3	Ryszard Pisarski	Wiceprezes Zarządu do 19.05.2022 r.	-	3 772,59	-	3 772,59

4.20.3. Zasady wynagradzania kluczowych menedżerów

Wynagrodzenia kluczowych menedżerów, zatrudnionych w oparciu o zawarte z nimi umowy o pracę, ustalane są na zasadach określonych w „Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników Spółki Akcyjnej Odlewnie Polskie w Starachowicach”.

Ponadto Zarząd Spółki utworzył, w ramach przysługujących mu uprawnień w zakresie operacyjnego zarządzania, fundusz premii motywacyjnej, nie przekraczający 5% rocznego funduszu płac przyjętego

w planie działalności Spółki na dany rok, z przeznaczeniem na dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników zatrudnionych na kluczowych stanowiskach, tj. zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym, dyrektorów pionów, kierowników komórek organizacyjnych i głównych specjalistów. U uruchomienie wypłat z tego funduszu uzależnione jest od wykonania, zgodnie z przyjętym planem działalności, zysku brutto oraz indywidualnych zadań określonych do wykonania dla tych stanowisk. Wypłaty premii motywacyjnej w łącznej wysokości 454 750,00 zł objęły w 2023 r. 42 kluczowych menedżerów Spółki.

Rozwiązanie to zostało w 2023 roku rozszerzone o dodatkowy element motywacyjny dla kluczowych pracowników Spółki w powiązaniu z wykonaniem konkretnych celów dla nich ustalonych w zakresie wdrażania nowych uruchomień produkcyjnych, wzrostu wartości przychodów ze sprzedaży, osiągnięcia wyższej od przyjętej w planie działalności efektywności ekonomiczno-finansowej, ograniczania poziomu braków produkcyjnych w stosunku do przyjętej w planie działalności bazy jak i efektywności zakupów podstawowych surowców i materiałów używanych w produkcji odlewniczej.

Ponadto w Spółce obowiązuje od 2011 roku program motywacyjny „Młoda Kadra”, którego celem jest umożliwienie pracownikom Spółki doskonalenia zawodowego i indywidualnego rozwoju naukowego z perspektywą zakwalifikowania w przyszłości do grona kluczowych menedżerów.

W ramach tego programu pracownicy są uprawnieni do przystąpienia do Programu Grupowego Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym.

Na 31.12.2023 r. programem „Młoda Kadra” objętych było 5 pracowników.

Spółka umożliwia swoim pracownikom podnoszenie kwalifikacji poprzez finansowanie studiów podyplomowych i doktoranckich.

Z dwunastoma kluczowymi menedżerami Spółka podpisała umowy o używanie samochodów osobowych dla celów służbowych i prywatnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

4.20.4. Zmiany w polityce wynagrodzeń

W 2023 r. nie były wprowadzane zmiany w „Polityce wynagrodzeń Członków Zarządu i Rady Nadzorczej” oraz istotne zmiany w zakresie polityki wynagrodzeń odnoszące się do pracowników Spółki.

4.20.5. Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń

Zarząd pozytywnie ocenia funkcjonowanie polityki wynagrodzeń w Spółce w 2023r. z punktu widzenia realizacji jej celów, takich jak:

- Konkurencyjność wynagrodzeń w stosunku do innych przedsiębiorstw w branży odlewniczej, w celu zapobieżenia odpływowi kluczowych menedżerów i specjalistów do konkurencji.
 - Stosowanie systemów motywacyjnych w celu osiągnięcia założonych celów finansowych.
 - Adekwatność wynagrodzenia do rodzaju i jakości wykonywanej pracy.
 - Powiązanie poziomu wynagrodzeń z możliwościami ekonomiczno-finansowymi Spółki
- Przyjęta polityka i systemy wynagrodzeń pozwoliły na uzyskanie w 2023 r. niżej wymienionych wyników:
- średnia płaca w Spółce wyniosła 9 411,48 zł (w 2022 r. wynosiła 9 199,58 zł), co stanowi 126,42% średniej płacy krajowej w sektorze przedsiębiorstw, wynoszącej w 2023 r. 7 444,39 zł,
 - udział składników zmiennych w wynagrodzeniu ogółem wynosi około 32 % funduszu płac ogółem, co pozwala na efektywne powiązanie poziomu wynagrodzeń z możliwościami ekonomicznymi Spółki,
 - wdrożone w Spółce systemy motywacyjne dla kluczowych menedżerów i pracowników pozwoliły na znaczące powiązanie płac w tej grupie pracowników z realizacją zadań nałożonych na tę grupę pracowników przez Zarząd Spółki.

4.21. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki

Zarząd Spółki składa się z jednego lub większej liczby członków, lecz nie więcej niż czterech członków. Zarząd wieloosobowy stanowią Prezes Zarządu i pozostali Członkowie Zarządu, w tym Wiceprezisi Zarządu. Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Zarząd powoływany jest na okres wspólnej trzyletniej kadencji.

Jeżeli Zarząd jest wieloosobowy, do składania oświadczeń w imieniu Spółki upoważniony jest Prezes Zarządu samodzielnie albo dwóch Członków Zarządu łącznie albo Członek Zarządu łącznie z prokurentem.

W okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. Zarząd Spółki działał w dwuosobowym składzie powołanym przez Radę Nadzorczą w dniu 28.10.2022 r., którego wspólna trzyletnia kadencja rozpoczęła się 26.05.2022 r.

W skład Zarządu zostali powołani:

Pan Zbigniew Ronduda, któremu Rada Nadzorcza powierzyła funkcję Prezesa Zarządu,
Pan Leszek Walczyk, któremu Rada Nadzorcza powierzyła funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W związku ze złożeniem w dniu 28.10.2022 r. przez Pana Zbigniewa Rondudę rezygnacji z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu z dniem 30.06.2023 r., Rada Nadzorcza w dniu 16.05.2023 r. odwołała z dniem 30.06.2023 r. Pana Zbigniewa Rondudę z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

Natomiast Panu Leszkowi Walczykowi, który dotychczas pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu, powierzyła z dniem z dniem 1.07.2023 r. funkcję Prezesa Zarządu Spółki.

Od 1.07.2023 r. do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Zarząd Spółki działa w składzie jednoosobowym.

Zarząd Spółki za zgodą Rady Nadzorczej udzielił prokury samoistnej Pani Jolancie Michalczak i Pani Adrianie Kozieł.

4.22. Wybór i informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Sposób wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki określony został w wewnętrznych dokumentach Spółki, tj. w:

- Polityce wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- Procedurze wyboru firmy audytorskiej.

Polityka i procedura wyboru firmy audytorskiej została opracowana zgodnie z wymogami Ustawy z 11.05.2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz.1089 z późn. zmianami) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 537/2014 z 16.04.2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE. L 2014 Nr 158, s. 77).

Dokumenty te po pozytywnej rekomendacji Komitetu Audytu w sprawie ich przyjęcia wyrażonej Uchwałą Komitetu Audytu Nr 1/2017 z 12.10.2017 r., zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Uchwałą Nr 21/2017 z 12.10.2017 r.

Wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego dokonuje Rada Nadzorcza na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu, w której wskazana jest firma audytorska, której proponuje powierzyć badanie.

Procedura wyboru firmy audytorskiej rozpoczyna się od przygotowania przez Spółkę dokumentacji przetargowej, zawierającej m.in. kryteria wyboru do oceny ofert, a następnie zaproszenia firm audytorskich do składania ofert na badanie.

Dokonując wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki, organy Spółki oraz Komitet Audytu biorą pod uwagę w szczególności: spełnienie wymogów niezależności, wiedzę, doświadczenie i kompetencje zawodowe oraz reputację firmy audytorskiej i biegłego rewidenta, dbałość firmy audytorskiej i biegłego rewidenta o przestrzeganie regulacji prawnych i zasad etyki zawodowej, środki przedsięwzięte przez firmę audytorską i biegłego rewidenta celem przestrzegania tajemnicy zawodowej, cenę za usługę.

Umowę z firmą audytorską o badanie sprawozdania finansowego zawiera Zarząd Spółki. W przypadku badania ustawowego (w rozumieniu art. 2 pkt 1 Ustawy o Biegłych), pierwsza umowa o badanie

sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne, co najmniej dwuletnie okresy.

Maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych, przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub inną wchodzącą w skład jej sieci, nie może przekraczać pięciu lat. Postanowienie to stosuje się do badań sprawozdań finansowych sporządzonych za lata obrotowe rozpoczynające się po 31.12.2017 r.

Kluczowy biegły rewident w rozumieniu art. 2 pkt 12 Ustawy o Biegłych nie może przeprowadzać badania ustawowego w Spółce przez okres dłuższy niż pięć lat.

Po upływie maksymalnych okresów trwania zlecenia biegły rewident, firma audytorska ani, w stosownych przypadkach, żaden z członków ich sieci działających w ramach UE nie podejmują badania ustawowego Spółki w okresie kolejnych czterech lat.

Firma audytorska przeprowadzająca badanie lub inna wchodząca w skład jej sieci zgodnie z przyjętą przez Spółkę polityką świadczenia usług niebędących badaniem, mogą świadczyć na rzecz Spółki usługi dozwolone, związane z:

- przeprowadzaniem procedur należytej staranności w zakresie kondycji ekonomiczno-finansowej,
- wydawaniem listów poświadczających w związku z prospektem emisyjnym,
- usługami atestacyjnymi w zakresie informacji finansowych, prognoz wyników lub wyników szacunkowych zamieszczanych w prospekcie emisyjnym,
- badaniem historycznych informacji finansowych do prospektu emisyjnego,
- weryfikacją pakietów konsolidacyjnych,
- potwierdzaniem spełnienia warunków zawartych w umowach kredytowych,
- usługami atestacyjnymi w zakresie sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem oraz społecznej odpowiedzialności biznesu,
- usługami polegającymi na ocenie zgodności informacji ujawnianych przez instytucje finansowe i firmy inwestycyjne z wymogami w zakresie ujawniania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń,
- poświadczeniem dotyczącym sprawozdań lub innych informacji finansowych przeznaczonych dla Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia, wykraczającym poza zakres badania ustawowego i mającym pomóc tym organom w wypełnianiu ich ustawowych obowiązków.

Rada Nadzorcza działając na mocy § 22 ust. 2 pkt 6) Statutu Spółki i na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu, podjęła Uchwałę Nr 18/2023 z 26.06.2023 r. w sprawie wyboru podmiotu do przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze za lata 2023-2024 i badania sprawozdania finansowego za lata 2023-2024 Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE. Rekomendację dotyczącą wyboru firmy audytorskiej, Komitet Audytu przedstawił po przeanalizowaniu złożonych ofert zgodnie z obowiązującą w Spółce procedurą. Do przeprowadzenia przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze za lata 2023-2024 i badania sprawozdania finansowego Spółki za lata 2023-2024 wybrana została spółka BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. działająca pod adresem 02-676 Warszawa ul. Postępu 12, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów pod numerem 3355.

W oparciu o Uchwałę Rady Nadzorczej Nr 18/2023 z 26.06.2023 r. r. w sprawie wyboru audytora, Zarząd Spółki 21.08.2023 r. zawarł Umowę na usługi audytorskie z BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie.

Zakres umowy obejmuje przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego według stanu na dzień 30.06.2023 r. i na dzień 30.06.2024 r. oraz badanie sprawozdania finansowego według stanu na dzień 31.12.2023 r. i na dzień 31.12.2024 r.

Tabela 34 Wynagrodzenie audytora za badanie i przegląd sprawozdania finansowego Spółki

Lp.	Przedmiot umowy zgodnie z zawartą Umową z BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	Wynagrodzenie netto w 2023 r.	Wynagrodzenie netto w 2022 r.
		zł	zł
1	Przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30.06.	30 000	30 000
2	Badanie rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.	80 000	60 000
	RAZEM	110 000	90 000

W okresie 2023 r. BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. nie świadczyła na rzecz Spółki żadnych usług zabronionych zgodnie z Ustawą o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

W dniu 20.02.2024 r. został zawarty Aneks Nr 1 do Umowy na usługi audytorskie zawartej 01.03.2023 r. pomiędzy Spółką a BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Aneksem tym została rozszerzona Umowa o ocenę sprawozdania o wynagrodzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej według stanu na 31.12.2023 r. sporządzonego zgodnie z art. 90g Ustawy z 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2554 ze zmianami). Za wykonanie przedmiotu umowy objętego Aneksem Nr 1, ustalone zostało wynagrodzenie w kwocie 17 tys. zł netto, a termin złożenia raportu z oceny Sprawozdania o wynagrodzeniach ustalony został do dnia 09.04.2024 r.

5. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE, sporządzone zgodnie z art. 49b ust. 2-8 Ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) zostanie opublikowane i umieszczone na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl

Niniejsze oświadczenie obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE za okres od 1.01.2023 do 31.12.2023 r. Oświadczenie to jest piątym raportem na temat informacji niefinansowych publikowanym przez Spółkę.

5.1. Model biznesowy Spółki

5.1.1. Charakterystyka przedmiotu działalności i modelu Spółki

Przedmiotem działalności ODLEWNI POLSKICH S.A. jest produkcja odlewów ze stopów żelaza, z dominującym udziałem żeliwa sferoidalnego oraz związana z tym działalność usługowa i handlowa, a także handel materiałami i towarami odlewniczymi.

Działalność Spółki prowadzona jest w kraju, co stanowi jej główne źródło przychodów oraz za granicą przez jej Oddział w Niemczech, gdzie Spółka świadczy usługi w branży odlewniczej.

Spółka w zakresie produkcji odlewów oferuje kompleksową obsługę klientów od projektu do dostawy produktów wytwarzanych w cyklu produkcji odlewniczej. Oddział Spółki realizuje umowy o dzieło w branży odlewniczej w obiektach fabrycznych klientów na terenie Niemiec w ramach oddelegowania pracowników własnych i umów użyczenia pracowników tymczasowych. Oddział Spółki w Niemczech działa według prawa niemieckiego.

Podstawowymi produktami wytwarzanymi przez Spółkę są odlewy wykonywane głównie z żeliwa sferoidalnego, a także z żeliwa szarego, ADI, SiMO. Spółka wykonuje produkcję głównie w małych i średnich seriach. Produkowane w Spółce odlewy obejmują: półprodukty, półfabrykaty i podzespoły do maszyn i urządzeń oraz pojazdów, a także maszyn budowlanych. Odbiorcami Spółki są podmioty działające m. in. w branżach: przemysł maszynowy, motoryzacja, kolejnictwo, energetyka, armatura przemysłowa, maszyny rolnicze i budowlane.

Uwarunkowania rynkowe i wszelkiego rodzaju ryzyko występujące w działalności gospodarczej skłaniają ODLEWNIE POLSKIE S.A. do doskonalenia systemu zarządzania, przyjęcia modelu biznesowego i strategii umożliwiających realizację podstawowych celów oraz elastyczne dostosowanie się do dynamicznie zmieniających się warunków działalności.

Na dynamikę zmian wpływają rosnące wymagania i zmienność oczekiwań klientów zainteresowanych produktami o coraz większej wartości dodanej, zmniejszająca się skłonność klientów do akceptacji podwyżek cen na wyroby, rosnąca konkurencja, niestabilność sytuacji surowcowo-energetycznej oraz zmiany koniunktury na rynku. Wszystko to zmusza do ciągłego szukania nowych źródeł przewagi konkurencyjnej, do nieustannego wdrażania nowości służących spełnianiu potrzeb klientów oraz podnoszeniu konkurencyjności oferty Spółki.

ODLEWNIE POLSKIE S.A. jako firma, której rozwój w dużym stopniu zależy od wdrożonych technologii i innowacji, wyróżnia się:

- silną pozycją konkurencyjną w zakresie oferowanych produktów, metod wytwarzania, organizacji i marketingu, zapewniającą skuteczne konkurowanie z produktami wiodących odlewni w skali europejskiej, przy dużym udziale dostaw na rynki krajów rozwiniętych gospodarczo;
- szerokim wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań będących wynikiem własnych prac badawczo-rozwojowych oraz transferu technologii;
- wzrostem wartości przychodów przy optymalizacji wykorzystania zdolności produkcyjnych;
- szeroko zakrojoną współpracą z uczelniami i jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz innymi podmiotami w tworzeniu unikalnych rozwiązań technologicznych, produktowych, organizacyjnych i marketingowych;
- wykwalifikowaną kadrą inżyniersko-techniczną i specjalistami z innych branż postrzeganymi jako najważniejsze zasoby Spółki;

- dużym udziałem wydatków w budżecie Spółki na prace B+R oraz aparaturę i nowoczesne wyposażenie;
- szeroko zakrojonym systemem szkoleń, kształceniem i rozwojem zawodowym kadry menedżerskiej i pracowniczej, szczególnie w obszarze technologii;
- kulturą firmy, promującą osiągnięcia, innowacje i rozwój oparty na wiedzy.

5.1.2. Cele Spółki

5.1.2.1. Konkurencyjność

Konkurencyjność oferty Spółka umacnia i rozwija w zakresie:

- kompleksowej oferty w zakresie dostaw komponentów odlewniczych dla klientów Spółki,
- przyjmowania zamówień w pełnym zakresie, a nie tylko w możliwym do wyprodukowania w Spółce (rozwój kooperacji),
- uczestnictwa w projektowaniu wyrobu (z wykorzystaniem narzędzi symulacji krzepnięcia i zalewania, projektowania CAD-CAM), w tym również proponowania wdrażania projektów zamiany części spawanych lub kutych na odlewy,
- wykonywania omodelowania i oprzyrządowania odlewniczego,
- doskonalenia systemów zapewnienia jakości, w tym zapewnienia wszelkich badań kontrolnych, certyfikatów, aprobat technicznych,
- zapewniania szybkiego wprowadzania zmian w produkowanych detalach, zgodnie z potrzebami klienta,
- zapewniania ciągłego rozwoju i wprowadzania nowych technik przez odpowiedni poziom nakładów inwestycyjnych,
- efektywnego zarządzania czynnikami energetycznymi,
- stosowania elastycznych rozwiązań organizacyjnych z wykorzystaniem outsourcingu,
- utrzymania pozycji Odlewni przyjaznej dla środowiska.

5.1.2.2. Klienci

Klientami Spółki są przede wszystkim europejscy producenci przekładni mechanicznych, armatury przemysłowej, trakcji elektrycznych i kolejowych, samochodów ciężarowych, maszyn budowlanych, sprzętu AGD, maszyn rolniczych, urządzeń energetycznych, pomp.

Nasz klient docelowy to odbiorca kooperacyjny i finalny.

Odbiorca kooperacyjny to wytwórca na bazie komponentów odlewniczych podzespołów dla producentów wyrobów finalnych na rynku dóbr inwestycyjnych i konsumpcyjnych.

Odbiorca finalny to wytwórca gotowych dóbr rynkowych, do którego bezpośrednio dostarczamy podzespoły (komponenty) na linię montażu.

Utrzymujemy zdywersyfikowany portfel zamówień, tzn. produkujemy dla wielu klientów oraz wielu branż, co zmniejsza ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej, a w konsekwencji uodpornia Spółkę na wahania koniunkturalne.

Pozyskujemy klientów o ugruntowanej pozycji rynkowej, stabilnej pozycji finansowej, wprowadzających nowe techniki i nowe produkty.

Wzmacniamy działania prowadzące do wzrostu udziału klientów produktów finalnych w portfelu zamówień.

5.1.2.3. Zaspokajanie wymagań klientów

Wymagania oraz potrzeby klientów, które Spółka zaspakaja, mieszczą się w dwóch obszarach:

Uruchomienia produkcji:

- przyjęcie zamówienia w pełnym zakresie, a nie tylko w możliwym do wyprodukowania w Spółce, co wiąże się z rozwojem kooperacji i zamawianiem odlewów,

- uczestnictwo w projektowaniu produktu (z wykorzystaniem narzędzi symulacji, krzepnięcia i zalewania, projektowania CAD-CAM),
- wykonanie omodelowania i oprzyrządowania obróbczego,
- obróbki mechanicznej odlewów, zabezpieczenia antykorozyjnego, montażu podzespołów.

Dostaw:

- stosowanie systemów zapewniania jakości,
- dotrzymanie potwierdzonych terminów dostaw,
- zapewnianie dodatkowych usług, np. badań kontrolnych, certyfikacji, aprobat technicznych.

Ponadto naszym klientom:

- gwarantujemy jakość przy konkurencyjnej cenie,
- gwarantujemy dostawy na czas, co wiąże się z tworzeniem tzw. buforów lub wykorzystaniem magazynów konsygnacyjnych,
- zapewniamy wprowadzanie zmian, w tym produkcję prototypów i szybkie uruchamianie produkcji,
- realizujemy „krótkie zamówienia” (szybka realizacja niedużych ilości),
- zapewniamy wprowadzanie nowoczesnej techniki i ciągłego rozwoju potwierdzonego wysokimi nakładami inwestycyjnymi i długoterminowymi planami rozwojowymi.

Starannie analizujemy zmieniające się (obecne, jak i przyszłe) potrzeby klientów po to, aby ustalić, które z nich chcemy spełniać. Ukierunkowuje to umacnianie i rozwój kompetencji firmy w budowaniu wyspecjalizowanej oferty.

5.1.2.4. Rentowność

Rentowny sposób zaspakajania potrzeb naszych klientów osiągamy dzięki:

- stosowaniu najlepszych dostępnych technik (urządzeń), dotyczy to również doboru kooperantów,
- stosowaniu zaawansowanych technologii i kontroli procesów,
- pełnemu wykorzystaniu zasobów materialnych i ludzkich,
- sprzedaży produktu jak najbardziej przetworzonego o wysokiej wartości dodanej (pochodzącej z operacji związanych z wytwarzaniem komponentu odlewniczego),
- stosowaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych z wykorzystaniem outsourcingu,
- wzrostowi wydajności i poprawie jakości produkcji,
- zmniejszaniu kosztów energii przez wdrażanie inteligentnego systemu zarządzania energią,
- rozszerzeniu produkcji o tworzywa specjalne o wyższej niż przeciętna marży.

Spółka inwestuje przede wszystkim w przedsięwzięcia rozwojowe zapewniające wzrost jej zdolności konkurencyjnych przez wprowadzanie innowacji do technologii produkcyjnych (przy wiodącej roli Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych), zwiększanie wartości dodanej produktów oraz sprawniejszą obsługę klientów. W realizacji przedsięwzięć rozwojowych Spółka wykorzystuje głównie środki finansowe wypracowane z bieżącej działalności oraz uzupełniająco kredyty i środki pozyskane z funduszy europejskich.

W sytuacjach kryzysowych wywołanymi różnymi czynnikami (np. spadek sprzedaży, wzrost kosztów działania) Spółka dąży do zrównoważenia wydatków z przychodami. Zatrzymanie tendencji spadkowych oraz przygotowanie warunków dalszego rozwoju realizowane jest w drodze wprowadzania innowacji produktowych, procesowych, organizacyjnych i marketingowych oraz odpowiedniej restrukturyzacji.

5.1.3. Misja i wizja ODLEWNI POLSKICH S.A.

M i s j a

Spełniamy wymagania i oczekiwania klientów rynku komponentów odlewniczych przy zachowaniu konkurencyjności i opłacalności, dzięki profesjonalnej i stabilnej kadrze oraz inwestycjom w najlepsze dostępne techniki i technologie.

Nasza zielona odlewnia to zrównoważony rozwój oparty na stuletniej tradycji połączonej z innowacyjnością, stabilnych relacjach biznesowych, poszanowaniu zasad rynkowych oraz odpowiedzialności, potwierdzonej przez niezależne, zewnętrzne instytucje.

Klient jest dla nas dobrem nadrzędnym. Jego wymagania to konkurencyjna cena i wysoka jakość wyrobu. Dlatego dążymy do ciągłej poprawy jakości i konkurencyjności wyrobu poprzez:

- oferowanie nowoczesnych tworzyw, skomplikowanych i wysoko przetworzonych wyrobów – komponentów odlewniczych,
- ciągły rozwój kontroli procesu technologicznego,
- współpracę z klientem w zakresie konstrukcji wyrobu – dążenie do poprawy technologiczności odlewu,
- realizację dostaw w systemie just-in-time (również prototypów, małych i średnich serii, w tym na części zamienne) oraz świadczenie usług magazynowania ,
- ciągły wzrost produktywności – wdrożenie zasad Odlewni 4.0.

Działania te powinny służyć osiągnięciu efektów ekonomicznych na poziomie umożliwiającym ciągły rozwój Spółki.

W i z j a

ODLEWNIE POLSKIE S.A. w Starachowicach czołową firmą wśród innowacyjnych odlewni produkujących komponenty ze stopów żelaza dla uznanych firm w Europie

ODLEWNIE POLSKIE S.A. rzetelnym i odpowiedzialnym społecznie partnerem biznesowym otwartym na współpracę

W przyszłości chcemy osiągnąć:

- pozycję jednej z najlepszych odlewni w Europie w zakresie produkcji komponentów odlewniczych, nowoczesności i ekologiczności stosowanych technologii oraz jakości obsługi klientów i funkcjonowania Spółki;
- poziom zyskowności zapewniający środki na rozwój innowacyjnych technologii, wzrost wartości bilansowej i rynkowej Spółki;
- wzrost kwalifikacji pracowników oraz poziomu zadowolenia z pracy poprzez poprawę warunków pracy i systematyczny wzrost poziomu wynagrodzeń;
- ciągłość dobrych relacji z interesariuszami Spółki.

Doświadczenie i siłę czerpiemy z naszej historii, która pozwala nam nie tylko przygotowywać się do sytuacji kryzysowych i je pokonywać, ale również podejmować nowe wyzwania.

5.1.4. Cel nadrzędny strategii rozwoju i obszary strategiczne

Diagnoza sytuacji ODLEWNI POLSKICH S.A., zdefiniowanie najważniejszych szans i zagrożeń oraz słabych i mocnych stron Spółki, a także zdefiniowanie misji i wizji pozwalają na wyznaczenie celu nadrzędnego strategii rozwoju, a także obszarów, w których realizowane są działania pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów szczegółowych.

Cel nadrzędny Strategii	
Wzrost konkurencyjności i wartości rynkowej Spółki poprzez inteligentny i zrównoważony rozwój przy wiodącej roli Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych	

Lp.	OBSZARY STRATEGICZNE SPÓŁKI
1	KONTROLA I ZAPEWNIENIE JAKOŚCI, OCHRONA ŚRODOWISKA, KADRY I PŁACE, INFORMATYKA, FINANSE, KSIĘGOWOŚĆ, ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE, BHP, OCHRONA MIENIA
2	PRZYGOTOWANIE PRODUKCJI, PRODUKCJA, TECHNOLOGIA
3	MARKETING, DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA
4	KOMUNIKACJA Z KLIENTEM, SPRZEDAŻ WYROBÓW, MODELOWANIE PRODUKCJI, MAGAZYNOWANIE, MAŁOWANIE I SPEDYCJA,
5	ZAKUPY, ZAOPATRZENIE
6	NADZÓR WŁAŚCIELSKI, ODDZIAŁ W NIEMCZECH

5.1.5. Rozwój inteligentny – oparty na wiedzy i innowacjach

Rozwój zrównoważony obejmuje rozwój najważniejszych obszarów działalności (produktu, usług, rynków), wzrost kwalifikacji oraz poziomu warunków życia i pracy pracowników, a także wprowadzanie uzasadnionych ekonomicznie innowacji.

Wymaga to jak najbardziej efektywnego wykorzystania i ciągłego doskonalenia istniejących zasobów we wszystkich obszarach działalności oraz przystosowywania się do zmian w otoczeniu.

Konkurencyjność rozumiemy jako realną i potencjalną zdolność Spółki do wytwarzania produktów i świadczenia usług, które według charakterystyk użytkowych i wartościowych są bardziej atrakcyjne dla odbiorców niż produkty konkurentów.

Oznacza to:

- zdolność dostarczania produktów i usług w miejscu i czasie, które spełniają oczekiwania klientów (cena, jakość, ilość, termin);
- zdolność dostarczania produktów i usług, które posiadają wysoką wartość użytkową dla klienta w ramach wykorzystywanych dostępnych zasobów;
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem stałej przewagi konkurencyjnej na rynku związanej z tworzeniem wartości dodanej, umożliwiającej, z jednej strony zwiększenie atrakcyjności handlowej, niezbędnej do wzrostu udziału w rynku, a z drugiej osiągnięcie takiego poziomu rentowności i akumulacji, który umożliwi ponadprzeciętny rozwój;
- zdolność do sprawnego realizowania celów na międzynarodowym rynku.

Do wzrostu konkurencyjności Spółki przyczynia się realizacja projektów rozwojowych związanych zarówno z działalnością podstawową, jak i pomocniczą. Projekty te realizowane są nie tylko na bazie zakupionych rozwiązań innowacyjnych, ale również według pomysłów i efektów własnych prac badawczo-rozwojowych w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Komponentów Odlewniczych oraz prac prowadzonych we współpracy ze środowiskiem naukowym, głównie z zakresu odlewnictwa.

Spółka ustawicznie rozwija działalność OBRKO w obszarach:

- badań tomograficznych związanych z uruchamianiem produkcji, wykonywaniem pierwszych odlewów i sprawdzaniem zaprojektowanych technologii w celu zapewnienia stabilności i wysokiej jakości;
- własnej obróbki mechanicznej odlewów z dostosowaniem jej do konkurencyjnych standardów światowych;
- zarządzania energią jako kluczowym czynnikiem kosztów w procesie odlewniczym, z uwagi na znaczący wzrost cen oraz aspekty związane z ochroną środowiska;
- doskonalenia produktu, co w Spółce związane jest ze stosowanym tworzywem i metodami wytwarzania formy;
- usprawnienie logistyki dostaw i magazynowania.

Działalność B+R służy przede wszystkim rozwojowi technologii oraz rozszerzaniu możliwości badawczych Spółki.

Prowadzonym pracom badawczo-rozwojowym podporządkowane są nakłady inwestycyjne, a ich efektem jest rozwój technologii, co w konsekwencji przekłada się na rozwój produktu, głównie w zakresie tworzywa i stopnia przetworzenia odlewu. Ciągły rozwój techniki wytwarzania i projektowania technologii odlewniczych oraz podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników przyczyniają się do szerokiej i ścisłej współpracy z klientem, podnoszenia innowacyjności i jakości produktu. Rozwój ODLEWNI POLSKICH S.A. obejmuje nie tylko innowacje procesowe i produktowe, ale również innowacje organizacyjne i marketingowe. Celem innowacji organizacyjnych są zmiany w praktykach gospodarczych i organizacji miejsca pracy, których efektem jest poprawa wyników ekonomiczno-finansowych poprzez obniżenie kosztów, głównie przez wzrost wydajności i poprawę jakości, usprawnienie pracy, zdobycie dostępu do specyficznych zasobów (doświadczenie, specjalistyczna wiedza).

5.1.6. Cele szczegółowe strategii rozwoju

Przyjęte cele szczegółowe zostały podporządkowane poszczególnym obszarom strategicznym. W ramach celów szczegółowych nakreślono działania, którym przypisano odpowiedzialność za nadzór nad ich realizacją.

CELE SZCZEGÓŁOWE OBSZARU 1	
1.1.	Doskonalenie zaplecza kontrolno-pomiarowego
1.2.	Doskonalenie systemu zarządzania jakością potwierdzonego certyfikatami
1.3.	Doskonalenie systemu zarządzania środowiskiem potwierdzonego certyfikatami
1.4.	Wdrożenie systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji i ciągłością działania potwierdzonych certyfikatami
1.5.	Zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania wszystkich systemów informatycznych implementowanych w Spółce
1.6.	Polityka kadrowa
1.7.	Rozwój systemów motywacyjnych wynagradzania
1.8.	Bezpieczeństwo funkcjonowania w zakresie podatków, sprawozdawczości finansowej
1.9.	Polityka kredytowa
1.10.	Kontrola przepływów finansowych
1.11.	Zarządzanie środkami finansowymi zgromadzonymi na rachunku

1.12.	Okresowe i bieżące analizy ekonomiczne we wszystkich obszarach prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej, w tym zleczanych przez organa Spółki
1.13.	Sporządzanie planów strategicznych, działalności, operacyjnych i innych
1.14.	Zapewnienie odpowiednich warunków pracy
1.15.	Ochrona majątku Spółki

CELE SZCZEGÓŁOWE OBSZARU 2

2.1.	Wzrost zdolności produkcyjnych
2.2.	Wzrost produktywności (wydajność, jakość, ograniczenie awarii)
2.3.	Rozwój obróbki mechanicznej i technik wytwarzania omodelowań
2.4.	Efektywne zarządzanie mediami
2.5.	Realizacja planów inwestycyjnych i rewitalizacja majątku

CELE SZCZEGÓŁOWE OBSZARU 3

3.1.	Ciągły, dynamiczny rozwój portfela zamówień
3.2.	Wdrażanie i realizacja projektów badawczo-rozwojowych, w tym współfinansowanych środkami zewnętrznymi
3.3.	Rozwój oferty badawczo-rozwojowej i współpracy kooperacyjnej z przemysłem zbrojeniowym

CELE SZCZEGÓŁOWE OBSZARU 4

4.1.	Planowanie sprzedaży
4.2.	Modelowanie portfela zamówień
4.3.	Wykorzystanie możliwości programu zarządzania produkcją - Abas
4.4.	Efektywne wykorzystanie i rozwój powiązań kooperacyjnych
4.5.	Rozwój zdolności w zakresie antykorozyjnego zabezpieczenia odlewów
4.6.	Realizacja i monitoring polityki cenowej

CELE SZCZEGÓŁOWE OBSZARU 5

5.1.	Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw wysokiej jakości surowców i materiałów
5.2.	Wdrożenie platformy zakupowej

CELE SZCZEGÓŁOWE OBSZARU 6

6.1.	Bezpieczeństwo funkcjonowania w zakresie obowiązującego prawa
6.2.	Obowiązki wynikające z publicznego i giełdowego charakteru Spółki
6.3.	Obowiązki wynikające z udzielonych koncesji
6.4.	Działalność gospodarcza Oddziału Niemcy
6.5.	Ubezpieczenie majątku

5.1.7. Instytucje otoczenia biznesu

Polski sektor odlewniczy charakteryzuje się dużą integracją branżową, posiadając prężnie działające instytucje otoczenia biznesu. Zalicza się do nich: Odlewniczą Izbę Gospodarczą (OIG), Instytut Odlewnictwa w Krakowie (IO), Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich (STOP) oraz Centrum Polskiego Odlewnictwa (CPO). Instytucje te, prowadząc aktywną działalność badawczą, edukacyjną i informacyjną, stanowią istotne wsparcie dla przedsiębiorstw branży odlewniczej w budowaniu ich międzynarodowej konkurencyjności.

Odlewnicza Izba Gospodarcza zrzesza odlewnie i przedsiębiorstwa pracujące dla odlewnictwa. Głównym celem OIG jest reprezentowanie interesów gospodarczych swoich członków wobec władz administracyjnych i gospodarczych Polski oraz zagranicznych, promocja polskiego odlewnictwa w Europie i na świecie, opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących funkcjonowania gospodarki, uczestniczenie w procesie ich legislacji oraz działania na rzecz nawiązywania współpracy między krajowymi i zagranicznymi partnerami.

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Odlewnictwa, (do 1 kwietnia 2019 r. jednostka znana jako „Instytut Odlewnictwa w Krakowie”), założona w Krakowie w 1946 r. Jest jednostką państwową działającą pod patronatem Ministerstwa Edukacji i Nauki, prowadzącą działalność naukowo-badawczą oraz wdrożeniową na rzecz przemysłu odlewniczego w Polsce w zakresie nowych materiałów, technologii odlewniczych, aparatury kontrolno-pomiarowej, maszyn i urządzeń. Celem Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytut Odlewnictwa jest kreowanie innowacyjnych technologii i materiałów oraz podejmowanie kompleksowych oraz interdyscyplinarnych zadań w różnych gałęziach nauki, techniki i przemysłu. Usługi Instytutu obejmują wszystkie formy działalności badawczo-wdrożeniowej, od planowania i badań podstawowych, poprzez badania stosowane, przemysłowe, prace rozwojowe, aż po wdrożenie i analizę ekonomiczną przedsięwzięcia. Instytut Odlewnictwa wydaje również czasopisma, książki, skrypty, materiały konferencyjne i szkoleniowe propagujące wiedzę z zakresu odlewnictwa, inżynierii materiałowej i dziedzin pokrewnych.

Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich jest organizacją o charakterze naukowo-technicznym i menedżerskim, zrzeszającą na zasadzie dobrowolności członków indywidualnych, w szczególności inżynierów, studentów oraz innych członków wspierających, w tym podmioty gospodarcze, których działalność związana jest z odlewnictwem, a w szczególności współpracujących z nią wyższych uczelni, instytutów naukowo-badawczych, biur projektowych, jednostek handlowych, usługowych i produkcyjnych działających na jego rzecz. Wydaje czasopismo branżowe „Przegląd Odlewnictwa”, stanowiące cenne źródło informacji o odlewnictwie. STOP czynnie uczestniczy w promocji polskiego odlewnictwa w kraju i na świecie, organizuje konferencje, sympozja i specjalistyczne szkolenia odlewnicze, angażuje się również w działalność ekonomiczną i innowacyjną, umożliwiając przedsiębiorstwom dostęp do fachowej wiedzy oraz współpracę z odpowiednimi organizacjami zagranicznymi, zajmującymi się zastosowaniem nauki w nowoczesnej technologii.

Wydział Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie – współpraca z tą jednostką polegała w 2023 roku na kontynuacji realizacji trzech wspólnych projektów:

- HORIZON 2020, nr 737 533 nt. „Integrated approach to process optimisation for raw material resources efficiency, excluding recovery technologies of waste streams”; wykonanie przez Wydział Odlewnictwa AGH badań surówki żelaza otrzymanej od Lidera projektu z nowatorskiego procesu metalurgii aluminium,
- POIR.01.01.01-00-0545/19 nt. „Opracowanie innowacyjnej technologii komponentów odlewniczych z wysokojakościowego żeliwa sferoidalnego przy zastosowaniu nowatorskiej w skali światowej techniki hybrydowo-dynamicznej modyfikacji ciekłego stopu B+R dotyczący modyfikacji hybrydowej żeliwa sferoidalnego”; Wydział Odlewnictwa AGH jest podwykonawcą prac B+R w kolejnych etapach badawczych projektu,
- POIR.01.01.01-00-1303/19 nt. „Wdrożenie na rynek innowacyjnego żeliwa umocnionego roztworowo Si (krzemem) dzięki opracowaniu dedykowanej technologii topienia i obróbki pozapiecowej, eliminującej skłonność do tworzenia grafitu Chunky oraz porowatości odlewów i gwarantującej stabilność właściwości użytkowych żeliwa”;

- LIFE21-ENV-FI-GREEN CASTING LIFE - Project 101074439 “Towards zero emissions in European ferrous foundries using inorganic binder systems” - współpraca w ramach projektu dotyczy określenia emisyjności mas na bazie żywic nieorganicznych.

Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii IZTECH w Warszawie (powstała 1 lutego 2008 r.) jest organizacją pozarządową *non-profit* na rzecz wspierania rozwoju polskiego przemysłu *high-tech*. Główne cele Izby to:

- działalność na rzecz doskonalenia otoczenia prawnego, organizacyjnego i finansowego sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorczości wysokiej techniki oraz umacnianie więzi między nauką i biznesem,
- stymulacja rozwoju przedsiębiorczości opartej na wiedzy oraz wszechstronna pomoc jej Członkom w osiąganiu komercyjnego sukcesu podejmowanych przez nich projektów innowacyjnych w obszarze zaawansowanych technologii,
- wspieranie wdrożeń nowych idei technologicznych, w tym świadczenie usług eksperckich w obszarze zaawansowanych technologii oraz usług doradztwa biznesowego, w szczególności w zakresie finansowania i komercjalizacji projektów.

Ponad 100 członków IZTECH ma swoje siedziby we wszystkich regionach Polski. Są nimi największe polskie uczelnie prowadzące kierunki technologiczne, czołowe instytuty przemysłowe, przedsiębiorstwa wysokiej techniki, instytucje finansowe i organizacje promujące osiągnięcia polskiej gospodarki. Ich współpraca decyduje o realnym postępie w unowocześnianiu polskiego przemysłu. Reprezentują branże wpisujące się we wszystkie Krajowe Inteligentne Specjalizacje. ODLEWNIE POLSKIE S.A. od 24 lutego 2022 roku są członkiem Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii.

ODLEWNIE POLSKIE S.A. współpracowały z Instytutem Odlewnictwa w Krakowie przy opracowaniu „Foresight technologii odlewniczych w kontekście Energii do 2030 roku.” Są aktywnym członkiem **Europejskiego Komitetu Stowarzyszeń Odlewni (CAEF)**, **Odlewniczej Izby Gospodarczej (OIG)**, **Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich (STOP)**.

5.2. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki

W tabeli poniżej Zarząd Spółki określił listę kluczowych niefinansowych wskaźników, które na bieżąco są monitorowane i będą podlegały corocznym analizom i porównaniom z latami ubiegłymi. Zarząd uznał, że kluczowymi wskaźnikami niefinansowymi są: struktura wiekowa środków trwałych i wartości niematerialnych, udział kadry inżyniersko-technicznej w zatrudnieniu w jednostce macierzystej w kraju, nakłady na badania i rozwój, współpraca z jednostkami naukowo-badawczymi, certyfikowane systemy zarządzania.

Wskaźnik	Pożądana wielkość wskaźnika	Wartość wskaźnika w 2022 r.	Wartość wskaźnika w 2023 r.
Struktura wiekowa środków trwałych i wartości niematerialnych [w %] <i>(aktualne umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych /wartość początkowa środków trwałych i wartości niematerialnych x 100)</i>	≤ 70%	67%	67%
Udział kadry inżyniersko-technicznej w zatrudnieniu w jednostce macierzystej w kraju [w %]	≥ 15%	14,29%	15,1%
Nakłady na badania i rozwój [w tys. zł] <i>(środki trwałe do realizacji badań oraz prace B+R)</i>	≥ 3 000 tys. zł	2 165 tys. zł	849 tys. zł
Współpraca z jednostkami naukowo-badawczymi [liczba jednostek naukowych]	3	3	3
Certyfikowane systemy zarządzania [w szt.]	≥ 2	2	2

Spółka posiada:

- a) Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością zgodnie z normą PN-EN ISO 9001 wydany przez TUV Rheinland Polska w zakresie produkcji odlewów z żeliwa sferoidalnego, szarego i staliwa wraz z obróbką mechaniczną, z wyłączeniem projektowania,
- b) Certyfikat Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnie z normą PN-EN ISO 14001 wydany przez TUV Rheinland Polska, w zakresie produkcji odlewów z żeliwa sferoidalnego, szarego i staliwa wraz z obróbką mechaniczną, z wyłączeniem projektowania,
- c) Certyfikat Lloyd's Register o numerze LR2421656WA, który dopuszcza Spółkę do produkowania komponentów odlewniczych dla przemysłu morskiego (głównie okrętów),
- d) Certyfikat HPQ Deutsche Bahn AG o numerze 5152021 na produkcję komponentów odlewniczych do elementów taboru kolejowego.

W III kwartale 2023 roku Spółka rozpoczęła procedurę wdrażania systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji ISO/IEC 27001, systemu zarządzania ciągłością działania ISO 22301 oraz systemu bezpieczeństwa danych. Wdrożenie tych systemów pozwoli Spółce na:

- zwiększenie świadomości pracowników w zakresie bezpieczeństwa informacji,
- lepsze zarządzanie ryzykiem,
- ustanowienie celów i zasad bezpieczeństwa informacji,
- dostosowanie systemów informatycznych do wymagań prawnych,
- zachowanie poufności, integralności i dostępności posiadanych informacji,
- nadzór nad procesami przetwarzania informacji,
- zapewnienie ochrony informacji, które są cennym zasobem każdej firmy i narażone są na wiele zagrożeń.

Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Spółki

Czynniki zewnętrzne:

- funkcjonowanie w warunkach silnej konkurencji rynkowej powodującej presję na obniżanie cen,
- zmiany cen podstawowych surowców i materiałów używanych do produkcji odlewniczej, energii elektrycznej i gazu, stanowiących główny udział w kosztach rodzajowych produkcji,
- wahania kursu walut w stosunku do złotego wpływające na poziom efektywności prowadzonej działalności gospodarczej: trend aprecjacyjny złotego, w szczególności do euro, wpływa niekorzystnie na konkurencyjność cenową w dostawach wewnątrzspółnotowych i eksporcie, a także rentowność prowadzonej działalności gospodarczej,
- zmiana wymagań ochrony środowiska wynikająca ze zmian w prawie, skutkująca koniecznością ponoszenia dodatkowych nakładów i kosztów,
- sytuacja makroekonomiczna, w szczególności:
 - polityka gospodarcza (tempo wzrostu PKB, poziom inflacji, stopa bezrobocia),
 - wzrastające koszty pracy.

Czynniki wewnętrzne:

- optymalizacja oferty ilościowej i asortymentowej poprzez dostosowywanie produktów do zmieniających się potrzeb odbiorców, w warunkach wysokiego poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnych,
- wzrost udziału produkcji nowych tworzyw ze stopów żelaza w produkcji ogółem,
- doskonalenie jakości wytwarzanych produktów,
- zwiększanie produktywności procesu produkcyjnego i wydajności pracy.

5.3. Ujawnienia dotyczące Taksonomii Unii Europejskiej

5.3.1. Taksonomia UE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 w sprawie systematyki (Taksonomia UE), stanowi istotny element odpowiedzi UE na

wyzwania związane z klimatem i ochroną środowiska. Akt ten wraz z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. (akt delegowany dot. technicznych kryteriów kwalifikacji), Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. (akt delegowany do art. 8 Taksonomii UE) zapewniają przedsiębiorstwom i inwestorom jednolite kryteria dotyczące działalności gospodarczej, którą można uznać za zrównoważoną środowiskowo, a tym samym ma na celu zwiększenie przejrzystości i spójności klasyfikacji takich działań. Działalność gospodarcza może zostać uznana za zrównoważoną środowiskowo, jeśli spełnia kryteria określone w art. 3 Taksonomii UE, tj.:

- wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych,
- nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z pozostałych celów środowiskowych,
- jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami oraz
- spełnia techniczne kryteria kwalifikacji które zostały ustanowione przez Komisję.

Spółka, mając na uwadze powyższe rozporządzenia, podjęła się ujawnieniu udziału procentowego działalności gospodarczej zgodnej z, kwalifikującej się do i niekwalifikującej się do systematyki w łącznych obrotach (przychody), nakładach inwestycyjnych (CapEx) i wydatkach operacyjnych (OpEx). Oprócz wspomnianych kluczowych wskaźników, Spółka publikuje opracowaną metodologię oraz informacje jakościowe.

Na moment powstania niniejszego ujawnienia, wspomniane wyżej akty delegowane ustalające wymogi dotyczące TKK oraz zasady „nie czyń poważnych szkód” obejmują wyłącznie dwa pierwsze cele środowiskowe - łagodzenie zmian klimatu oraz adaptację do zmian klimatu. Wobec powyższego, analiza działalności została ograniczona do tych celów środowiskowych. Wraz z opublikowaniem nowych aktów delegowanych dla pozostałych czterech celów środowiskowych, ujawnienia będą odpowiednio aktualizowane i dostosowywane do nowych aktów prawnych.

5.3.2. Ocena zgodności z Rozporządzeniem 2020/852

W celu zaprezentowania ujawnień oraz dokonania obliczeń kluczowych wskaźników wyników, Spółka dokonała oceny swojej działalności pod kątem kwalifikowalności do systematyki oraz zgodności z systematyką.

W kroku pierwszym Spółka dokonała identyfikacji działalności kwalifikujących się do systematyki. Przeanalizowano wszystkie rodzaje działalności opisane w aktach delegowanych do Taksonomii UE pod kątem przychodów, nakładów inwestycyjnych (CapEx) oraz wydatków operacyjnych (OpEx) Spółki. W kroku drugim zidentyfikowane działalności kwalifikujące się do systematyki, w ramach kluczowych wskaźników obrotu, CapEx i OpEx poddano ocenie pod kątem spełnienia TKK, zasady „nie czyń poważnych szkód” a także wymogów w zakresie minimalnych gwarancji.

5.3.3. Analiza i identyfikacja działalności

Taksonomia UE klasyfikuje wybrane działalności gospodarcze i określa kryteria pozwalające określić czy dana działalność może być uznana jako zrównoważona w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych:

1. Łagodzenie zmian klimatu,
2. Adaptacja do zmian klimatu,
3. Zrównoważone zużycie i ochrona wody,
4. Zmiana w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego,
5. Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń,
6. Ochrona i odtworzenie bioróżnorodności i ekosystemów.

Taksonomia UE jest częścią ogólnych wysiłków UE na rzecz osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu i uczynienia Europy neutralną dla klimatu do 2050 roku. Taksonomia wprowadza kryteria służące określeniu – w ramach każdego objętego nim sektora – które rodzaje działalności gospodarczej wnoszą istotny wkład w realizację celów Zielonego Ładu.

Zgodnie z Rozporządzeniem publikowany jest:

- udział procentowy obrotu pochodzący z produktów lub usług związanych z działalnością zrównoważoną środowiskowo w rozumieniu Taksonomii UE,

- udział procentowy nakładów inwestycyjnych (CapEx) odpowiadający aktywom lub procesom związanym z działalnością zrównoważoną środowiskowo w rozumieniu Taksonomii UE,
- udział procentowy wydatków operacyjnych (OpEx) odpowiadający aktywom lub procesom związanym z działalnością zrównoważoną środowiskowo w rozumieniu Taksonomii UE.

Spółka dokonała analizy prowadzonej działalności gospodarczej w celu identyfikacji tych typów jej działalności, które wpisują się w systematykę, zawartą w załączniku I Rozporządzenia Delegowanego Komisji 2021/2139.

SEKTOR	KOD	DZIAŁALNOŚĆ	OPIS DZIAŁALNOŚCI
przemysł	3.9	produkcja żelaza i stali	odlewnictwo żeliwa
nabywanie i prawo własności budynków	7.7	wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi	wykonywanie prawa własności do nieruchomości

Działalność związana z produkcją żelaza i stali oznaczona kodem 3.9 prowadzona jest w obiektach fabrycznych zlokalizowanych w Starachowicach – siedzibie Spółki.

Działalność związana z wynajmem i zarządzaniem nieruchomościami własnymi dotyczy wyłącznie nieruchomości będących własnością Spółki, które aktualnie nie są przez Spółkę wykorzystywane.

5.3.4. Weryfikacja zgodności z Technicznymi Kryteriami Kwalifikacji (TKK)

Dla działalności objętych systematyką Spółka dokonała weryfikacji zgodności z Technicznymi Kryteriami Kwalifikacji (TKK), określonymi w aneksach I i II do Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 z 4 czerwca 2021 roku z późn.zm. Przeprowadzono analizę poszczególnych kryteriów istotnego wkładu i niewyrządzania poważnych szkód. Ponadto, aby uznać działalność za zrównoważoną środowiskowo powinna ona być prowadzona w zgodzie z tzw. Minimalnymi gwarancjami, odnoszącymi się przede wszystkim do zapewnienia przestrzegania praw człowieka.

W wyniku przeprowadzonej analizy Spółka uznała, że:

1. Realizowana przez nią produkcja żeliwnych komponentów odlewniczych nie jest zrównoważona środowiskowo, ponieważ nie spełnia TKK dotyczących emisji gazów cieplarnianych dla produkcji żeliwa, które zgodnie z wymaganiami TKK nie powinno przekraczać 0,299 ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produktu dla Załącznika I istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu. Wskaźnik ten nie został obliczony dla całej produkcji, dlatego Spółka uznała, że nie spełnia w pełni TKK i prowadzona przez nią działalność nie jest zrównoważona środowiskowo.
2. Działalność „Nabywanie i prawo własności budynków” związana z wynajmem i zarządzaniem nieruchomościami własnymi nie jest zrównoważona środowiskowo, ponieważ nie spełnia TKK.

Spółka odnosząc się do Zasady: „Nie wyrządzaj poważnych szkód” informuje, że nie przeprowadziła klasyfikacji zagrożeń związanych z klimatem określonym w Dodatku A. Spółka pracuje aktualnie nad analizą podwójnej istotności wpływu przedsiębiorstwa na klimat i oszacowaniem ryzyka i szans krótko, średnio i długoterminowych.

5.3.5. Zestawienie dotyczące raportowanych wskaźników

KPI Obrótu

Działalność gospodarcza (1)	Kod lub kody (2)	Obrót (wartość bezwzględna) (3) tys. zł	Część obrotu (4) %	Kryteria dotyczące istotnego wkładu						Kryteria dotyczące zasady "nie wyrządzaj poważnych szkód"						Minimalne gwarancje (17) T/N	Udział procentowy obrotu zgodnego z systematyką rok 2023 (18) procent	Udział procentowy obrotu zgodnego z systematyką rok 2022 (19) procent	Kategoria (działalność wspomagająca lub) (20) E	Kategoria ("działalność na rzecz przejścia") (21) T
				Łagodzenie zmian klimatu (5) %	Adaptacja zmian klimatu (6) %	Zasoby wodne i morskie (7) %	Gospodarka o obiegu zamkniętym (8) %	Zanieczyszczenie (9) %	Różnorodność biologiczna i ekosystemy (10) %	Łagodzenie zmian klimatu (11) T/N	Adaptacja do zmian klimatu (12) T/N	Zasoby wodne i morskie (13) T/N	Gospodarka o obiegu zamkniętym (14) T/N	Zanieczyszczenie (15) T/N	Różnorodność biologiczna i ekosystemy (16) T/N					
A. DZIAŁALNOŚĆ KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnie z systematyką)																				
Obrót z tytułu działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodny z systematyką) (A.1)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	nd	nd	nd	nd	nd	nd	0	0	nd	nd
A.2. Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką)																				
Produkcja żelaza i stali	3.9.	216 185	80,9%														80,9%	84,8%		
Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi	7.7.	994	0,4%														0,4%	0,3%		
Obrót z działalności kwalifikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką) (A.2.)		217 179	81,3%														81,3%	85,1%		
Razem (A.1. + A.2.)		217 179	81,3%														81,3%	85,1%		
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
Obrót z działalności niekwalifikującej się do systematyki (B)		50 116	18,7%																	
Razem (A+B)		267 295	100,0%																	

KPI Nakładów Inwestycyjnych

Działalność gospodarcza (1)	Kod lub kody (2)	Nakłady inwestycyjne w ujęciu bezwzględny (3) tys. zł	Udział procentowy nakładów inwestycyjnych (4) %	Kryteria dotyczące istotnego wkładu							Kryteria dotyczące zasady "nie wyrządzaj poważnych szkód"							Udział procentowy nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką rok 2023 (18) procent	Udział procentowy nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką rok 2022 (19) procent	Kategoria (działalność wspomagająca lub) (20) E	Kategoria ("działalność na rzecz przejścia") (21) T
				Łagodzenie zmian klimatu (5) %	Adaptacja zmian klimatu (6) %	Zasoby wodne i morskie (7) %	Gospodarka o obiegu zamkniętym (8) %	Zanieczyszczenie (9) %	Różnorodność biologiczna i ekosystemy (10) %	Łagodzenie zmian klimatu (11) T/N	Adaptacja do zmian klimatu (12) T/N	Zasoby wodne i morskie (13) T/N	Gospodarka o obiegu zamkniętym (14) T/N	Zanieczyszczenie (15) T/N	Różnorodność biologiczna i ekosystemy (16) T/N	Minimalne gwarancje (17) T/N					
A. DZIAŁALNOŚĆ KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																					
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnie z systematyką)																					
Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnie z systematyką) (A.1)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	nd	nd	nd	nd	nd	nd	0	0	nd	nd	
A.2. Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką)																					
Produkcja żelaza i stali	3.9.	15 050	90,4%														90,4%	87,9%			
Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką) (A.2.)		15 050	90,4%														90,4%	87,9%			
Razem (A.1. + A.2.)		15 050	90,4%														90,4%	87,9%			
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																					
Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności niekwalifikującej się do systematyki (B)		1 605	9,6%																		
Razem (A+B)		16 655	100,0%																		

KPI Wydatków operacyjnych

Działalność gospodarcza (1)	Kod lub kody (2)	Wydatki operacyjne (wartość bezwzględna) (3) tys. zł	Część wydatków operacyjnych (4) %	Kryteria dotyczące istotnego wkładu						Kryteria dotyczące zasady "nie wyrządzaj poważnych szkód"						Minimalne gwarancje (17) T/N	Udział procentowy wydatków operacyjnych zgodnie z systematyką rok 2023 (18) procent	Udział procentowy wydatków operacyjnych zgodnie z systematyką rok 2022 (19) procent	Kategoria (działalność wspomagająca lub) (20) E	Kategoria ("działalność na rzecz przejścia") (21) T
				Łagodzenie zmian klimatu (5) %	Adaptacja zmian klimatu (6) %	Zasoby wodne i morskie (7) %	Gospodarka o obiegu zamkniętym (8) %	Zanieczyszczenie (9) %	Różnorodność biologiczna i ekosystemy (10) %	Łagodzenie zmian klimatu (11) T/N	Adaptacje do zmian klimatu (12) T/N	Zasoby wodne i morskie (13) T/N	Gospodarka o obiegu zamkniętym (14) T/N	Zanieczyszczenie (15) T/N	Różnorodność biologiczna i ekosystemy (16) T/N					
A. DZIAŁALNOŚĆ KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnie z systematyką)																				
Wydatki operacyjne z tytułu działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką) (A.1)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	nd	nd	nd	nd	nd	nd	0	0	nd	nd
A.2. Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką)																				
Produkcja żelaza i stali	3.9.	4 822	57,31%														57,31%	49,78%		
koszty związane z wynajmem i zarządzaniem nieruchomościami własnymi	7.7.	1	0,01%														0,01%	0,02%		
wydatki operacyjne z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką) (A.2.)		4 823	57,32%														57,32%	49,80%		
Razem (A.1. + A.2.)		4 823	57,32%														57,32%	0		
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI																				
Wydatki operacyjne z tytułu działalności niekwalifikującej się do systematyki (B)		3 592	42,7%																	
Razem (A+B)		8 414	100,0%																	

5.4. Opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji – rezultaty stosowania polityk

5.4.1. Zagadnienia społeczne

Spółka w 2023 r. kontynuowała działalność sponsoringową poprzez przekazywanie darowizn na cele określone w polityce udzielania darowizn.

Łączna wysokość przyznanych w 2023 roku darowizn wyniosła 73 tys. zł. Działalność charytatywna Spółki skupiała się głównie na wspieraniu: szkół, instytucji użyteczności publicznej, kultury, turystyki, krajoznawstwa, nauki, szkolnictwa wyższego, a także przedsięwzięć religijnych.

5.4.2. Zagadnienia pracownicze

Celami strategicznymi Spółki w zakresie zatrudniania kadry pracowniczej są:

1. Rozwój wiedzy i umiejętności pracowników.
2. Poprawa warunków pracy.
3. Stały realny wzrost płacy w połączeniu z systemem motywacyjnym.

Stan zatrudnienia w zakładzie macierzystym Spółki w Starachowicach w 2023 roku wyniósł 351 osób.

5.4.2.1. Zatrudnienie

Stan zatrudnienia w przedsiębiorstwie Spółki w Starachowicach w latach 2017-2023

	Wyszczególnienie	Ogółem	%	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych	%	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych	%
2023	Kobiety	43	12	32	32	11	4
	Mężczyźni	308	88	67	68	241	96
	Razem	351	100	99	100	252	100
2022	Kobiety	43	12	30	33	13	5
	Mężczyźni	307	88	62	67	245	95
	Razem	350	100	92	100	258	100
2021	Kobiety	43	13	30	31	13	5
	Mężczyźni	295	87	66	69	229	95
	Razem	338	100	96	100	242	100
2020	Kobiety	45	13,7	32	33,7	13	5,6
	Mężczyźni	283	86,3	63	66,3	220	94,4
	Razem	328	100	95	100	233	100
2019	Kobiety	49	13,5	35	34,5	13	5,5
	Mężczyźni	310	86,5	66	65,5	245	94,5
	Razem	359	100	101	100	258	100
2018	Kobiety	47	13	34	33	13	5
	Mężczyźni	318	87	69	67	249	95
	Razem	365	100	103	100	262	100
2017	Kobiety	43	12	35	36	8	3
	Mężczyźni	322	88	62	64	260	97
	Razem	365	100	97	100	268	100

Zatrudnienie w Oddziale Spółki w Niemczech

Stan zatrudnienia w Oddziale Niemcy na koniec 2023 roku wyniósł 198 osób, co oznacza zwiększenie o 4 osób w porównaniu do 2022 roku.

Zatrudnienie na koniec danego roku w Oddziale Niemcy

Rok	Zatrudnienie
2023	198
2022	194
2021	150
2020	105
2019	170
2018	228
2017	205
2016	159

Fundusz płac pracowników zatrudnionych przy realizacji umów o dzieło w Republice Federalnej Niemiec jest ściśle uzależniony od wartości przychodów z realizacji tych umów. Ponadto zasady wynagradzania pracowników oddelegowanych uregulowane są w Planie działalności Spółki na dany rok obrotowy (Plan zatrudnienia i płac).

5.4.2.2. Edukacja

W 2023 r. zrealizowano następujące szkolenia zewnętrzne:

Pracownicy Zespołu Technologicznego ukończyli kurs:

- z zakresu NX 2206 CAD nowości – 4 osoby,
- doształcający na Akademii Górniczo-Hutniczej z zakresu Inżynierii Procesów Odlewniczych – poziom 1 – 2 osoby.

Pracownicy Wydziału Modelarni ukończyli kurs:

- z zakresu NX 2206 CAD nowości – 2 osoby,
- magazyniera z obsługą wózków jezdniowych podnośnikowych – 4 osoby
- operatora programisty CNC – 2 osoby.

Dwa ostatnie szkolenia były realizowane w ramach dotacji z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości 80% (tj. dofinansowanie w wysokości 10.600,00 zł, wkład pracodawcy 2.650,00 zł).

Pracownicy Wydziału Odlewni (PP) uczestniczyli:

- w kursie obsługi wózków widłowych – 11 osób,
- w kursie obsługi żurawia stacjonarnego – 13 osób.

Pracownicy Zespołu Marketingu ukończyli:

- szkolenie z zakresu Podstaw Odlewnictwa organizowane przez Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich – 2 osoby,
- szkolenie *Skuteczne negocjacje handlowe* – 3 osoby,
- szkolenie *Wywieranie wpływu i presja w biznesie* – 2 osoby.

W Zespole Kontroli Jakości zrealizowano szkolenie z zakresu bezpiecznej obsługi i właściwej eksploatacji twardościomierza KB oraz oprogramowania KB HARDWINxl WERSJA 2.12.01 oraz *Obliczanie śladu węglowego organizacji i produktu*.

Trzech pracowników Zespołu IT uczestniczyło w szkoleniu i uzyskało Certyfikat Pełnomocnika i Audytora Wewnętrznego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wg ISO/IEC 27001: 2022 oraz Audytora Wewnętrznego Systemu Zarządzania Ciągłością Działania wg ISO 22301:2019.

Ponadto pracownicy z pozostałych komórek organizacyjnych zostali przeszkoleni w następujących zakresach:

- Podstawy zarządzania ryzykiem według ISO 31000:2018,
- Lean Management – podstawy dla produkcji,
- Podatek u źródła (WHT) po zmianach – 2 osoby,
- Rozwiązania i perspektywy HR,
- Prawo pracy – analiza najnowszych zmian w 2023,
- Konferencja kadry i płace,
- Zasiłki z ubezpieczenia społecznego – zmiany od 26.04.2023 r.,
- Zmiany w ubezpieczeniach społecznych – od 01.07.2023 r.,
- PFRON – zmiany w ubieganiu się o dofinansowanie wynagrodzeń w 2023 r.,
- MS EXCEL – średniozaawansowany – 3 osoby,
- Nowe obowiązki dla pracodawców i służb BHP po nowelizacji prawa pracy w 2023 r.

W obowiązkowych szkoleniach okresowych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy uczestniczyło 184 pracowników.

Ponadto zrealizowano dwa szkolenia z zakresu *szkoleń miękkich*: *Zarządzanie stresem i kontrolowanie emocji w czasach niepewności i ciągłej zmiany* – dla grupy 12 osób oraz *Przeciwdziałanie i reagowanie na zachowania negatywne dla* 40 pracowników kadry kierowniczej i zarządzającej.

W **2023 r.** zrealizowano również szkolenia wewnętrzne dla Zespołu Technologicznego:

- szkolenie z zakresu Symulacji krystalizacji odlewów – 5 osób,
- szkolenie z Systemu ATAS – 6 osób.

Pracownicy Zespołu IT w okresie od czerwca do lipca przeszkolili 45 pracowników z obsługi systemu ABAS w zakresie podstawowym oraz selekcji danych. Szkolenie miało na celu ugruntowanie umiejętności w celu sprawnego obsługiwanego systemu.

Trzech pracowników ukończyło studia:

- podyplomowe na kierunku „*Wirtschaft auf Deutsch*” w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie,
- podyplomowe na kierunku „*Analityka finansowa i controlling procesów przemysłowych*” na Akademii Górniczo-Hutniczej, II stopnia na kierunku Administracji.

Spółka kontynuuje opłacanie czesnego za studia dla dwóch pracowników-stypendystów, którzy podjęli pracę od 01 września 2021 roku oraz:

- studia podyplomowe: „Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) - 2 osoby,
- studia podyplomowe - Prawo pracy, płace i ubezpieczenia społeczne – 1 osoba,
- studia podyplomowe - Executive Master of Business Administration – 1 osoba,
- studia magisterskie – Zarządzanie – 1 osoba,
- studia magisterskie – Ekonomia – 1 osoba.

Kontynuowany jest również indywidualny kurs języka angielskiego dla 22 pracowników na różnym poziomie zaawansowania i jeden pracownik kontynuuje naukę języka niemieckiego.

W związku z zakupem w 2023 roku dwóch defibrylatorów dużą uwagę poświęcono na szkolenie pracowników z zakresu udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej (przeszkolono łącznie 35 osób oraz 15 osób z obsługi defibrylatora AED).

Łączny koszt szkoleń w 2023 r. wyniósł 309.596,00 zł i w porównaniu do roku poprzedniego (2022 156 800,00 zł) był wyższy o 152 796,00 zł.

5.4.2.3. Związki zawodowe

W Spółce Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE funkcjonują dwa związki zawodowe:

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” ODLEWNIE POLSKIE S.A.
2. Związek Zawodowy „Metalowcy” ODLEWNIE POLSKIE S.A.

Od 1993 roku w Spółce nie wystąpił żaden spór zbiorowy. Stosunki pomiędzy Spółką a Związkami są poprawne, a w kluczowych kwestiach pracowniczych obie strony zawsze osiągnęły satysfakcjonujące porozumienie.

5.4.2.4. Poprawa warunków pracy

Spółka w 2023 roku w dalszym ciągu kładła nacisk na poprawę warunków pracy wszystkich pracowników Spółki w różnych obszarach działalności oraz utrzymywanie warunków pracy na dotychczasowym poziomie w miejscach niewymagających poprawy.

Podstawowymi kierunkami działania Spółki w zakresie poprawy warunków pracy są:

- Zmniejszenie wypadkowości poprzez zastosowanie metod technicznych, organizacyjnych, ludzkich:
 - uszczegółowienie instrukcji stanowiskowych - przygotowanie wykazu instrukcji podlegających uszczegółowieniu, w tym instrukcji dotyczących prac, przy których doszło do zdarzeń wypadkowych;
 - analiza zdarzeń wypadkowych;
 - zwiększenie nadzoru nad pracownikami, częstsze kontrole stanu BHP;
 - utrzymywanie porządków w obrębie stanowisk pracy;
 - szkolenia pracowników podwyższające świadomość załogi, monitorowanie szkoleń, aktualizacja programów szkolenia w dziedzinie BHP i instruktaży stanowiskowych.
- Dalsza poprawa warunków pracy poprzez zmniejszanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy:
 - analiza techniczna możliwości skutecznego eliminowania pyłów i zapachów w głównych procesach produkcyjnych;
 - sukcesywne usuwanie pyłu osiadającego na konstrukcjach maszyn i urządzeń oraz konstrukcji hali, opracowywanie na podstawie wykonywanego monitoringu planu częstotliwości prac porządkowych oraz zakresu tych prac;
 - usuwanie zbędnych konstrukcji w celu zapobieżenia gromadzeniu się na nich pyłu.
- Poprawa i dostosowanie oznakowania na terenie zakładu:
 - oznakowanie stref niebezpiecznych, ciągów komunikacyjnych, w tym wynikających z przepisów przeciwpożarowych;
 - bezkolizyjne wyznaczenie ciągów komunikacyjnych oraz właściwe ich oznakowanie;
 - zmiana sposobu rozmieszczania sprzętu przeciwpożarowego i utworzenia tzw. punktów pierwszej pomocy z zachowaniem wymagań wynikających z przepisów BHP i PPOŻ, opracowywanie planu rozmieszczenia punktów pierwszej pomocy z zachowaniem wymagań prawnych.
- Regularne posiedzenia Komisji BHP:
 - opracowywanie wniosków zmierzających do dalszego poprawiania warunków pracy;
 - sprawdzanie realizacji wniosków.
- Poprawa warunków higieniczno-sanitarnych:
 - sprawdzanie czystości pomieszczeń higieniczno-sanitarnych;
 - przestrzeganie zakazów palenia wyrobów tytoniowych;
 - kontrola właściwego utrzymania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Prewencja wypadkowa

W roku 2023 Spółka odnotowała 4 wypadki przy pracy (w 2022 roku odnotowano 5 wypadków przy pracy). W związku z powyższym w 2023 roku składka na ubezpieczenie wypadkowe wyniosła 770,4 tys. zł.

Podjęte przez Spółkę działania w celu zachowania prewencji wypadkowej:

- właściwa organizacja pracy, w tym niestosowanie zastępczych metod pracy;

- właściwa organizacja pracy pod kątem odpowiedniego organizowania stanowiska pracy, w tym porządków na stanowisku pracy, zachowując odpowiednią powierzchnię i kubaturę stanowiska;
- stosowanie odzieży i obuwia roboczego odpowiedniego dla danego stanowiska pracy, w tym zwiększenie nadzoru nad prawidłowością ich stosowania;
- kontrola stanowisk pracy pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

5.4.3. Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Spółka prowadzi działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawa. Spółka posiada Certyfikat Systemu Zarządzania Środowiskowego, przyznanego przez TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o., potwierdzający przestrzeganie wymagań norm ISO 14001:2015 „Systemy zarządzania środowiskowego”.

Korzystanie ze środowiska przez Spółkę regulowane jest:

- pozwoleniem zintegrowanym dla instalacji do odlewania metali żelaznych zlokalizowanej w ODLEWNIACH POLSKICH S.A. w Starachowicach (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 31.12.2020 r. zmieniająca decyzję Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 13.08.2013), wydana na czas nieoznaczony;
- dla pozostałych instalacji pozwolenie na wprowadzanie gazów do powietrza (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 09.09.2019 r. z terminem obowiązywania do 05.09.2029 r.);
- dla pozostałych instalacji nieobjętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego pozwolenie na wytwarzanie odpadów (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 11.01.2017 r. z terminem obowiązywania do dnia 10 stycznia 2027 r.);
- pozwoleniem wodnoprawnym na wprowadzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego z Zakładu do urzędzeń kanalizacji miejskiej eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Starachowicach (decyzja Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 08.10.2020 r. z terminem obowiązywania do 08.10.2024 r.);
- pozwoleniem wodnoprawnym na usługę wodną obejmującą odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych z terenu Spółki do rzeki Kamiennej (decyzja Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 21.06.2021 r. z terminem obowiązywania do 20.06.2051 r.).

Powyższe decyzje określiły warunki korzystania ze środowiska w zakresie:

- wprowadzania gazów i pyłów do powietrza,
- dopuszczalnego poziomu emisji hałasu przenikającego z instalacji do środowiska,
- dopuszczalnych wielkości stężeń w wodach opadowych odprowadzanych do rzeki Kamiennej,
- ilości, sposobu gospodarowania, miejsca i sposobu magazynowania odpadów poprodukcyjnych oraz odzysku lub unieszkodliwiania tych odpadów,
- odprowadzania ścieków do kanalizacji miejskiej,
- ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych, a także warunki prowadzenia monitoringu emisji i kontroli eksploatacji instalacji oraz badania ilości i jakości odprowadzanych ścieków przemysłowych.

W 2023 r. Spółka poniosła koszty związane z ochroną środowiska w wysokości **835,6** tys. zł (w 2022 r. koszty te wyniosły 862,2 tys. zł), w tym:

- opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska w wysokości **22,2** tys. zł (w 2022 r.: 20,1 tys. zł),
- koszty badań, pomiarów środowiskowych, otrzymania decyzji i pozwoleń w wysokości **36,1** tys. zł (w 2022 r. 13,3 tys. zł),
- koszty unieszkodliwiania odpadów przemysłowych poprodukcyjnych w wysokości **777,3** tys. zł, (w 2022 r.: 828,8 tys. zł), w tym:
 - odpady poformierskie (transport i unieszkodliwienie) w wysokości **662,0** tys. zł;
 - odpady przemysłowe w wysokości **115,3** tys. zł.

Spółka prowadzi procesy produkcyjne tak, aby w jak najmniejszy sposób oddziaływały one na środowisko naturalne. Stosując zasadę zrównoważonego rozwoju, prowadzi inwestycje proekologiczne poprzez wprowadzanie najnowszych technologii wspierających środowisko.

Spółka na bieżąco prowadzi monitoring parametrów środowiskowych:

Monitoring emisji gazów i pyłów do powietrza

Raz w roku prowadzone są pomiary emisji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza z instalacji, wykonywane przez akredytowane laboratorium. Sprawozdania z tych pomiarów przesyłane są właściwym organom ochrony środowiska.

Monitoring hałasu

Okresowe pomiary hałasu przenikającego z instalacji do środowiska w porze dziennej i nocnej na granicy zakładu wykonywane są z częstotliwością co dwa lata.

Monitoring i ewidencja odpadów

Zgodnie z przepisami prowadzona jest ewidencja ilościowa i jakościowa powstających na terenie Spółki odpadów. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi i instalacjach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów przesyłane są właściwemu organowi ochrony środowiska (Urzędowi Marszałkowskiemu w Kielcach).

Monitoring jakości wód opadowych

Jakość odprowadzanych wylotami wód opadowych określana jest na podstawie badań zawiesiny ogólnej i węglowodorów ropopochodnych. Badania te wykonywane są dwa razy w roku. Wyniki analiz chemicznych wód opadowych nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych wartości.

Monitoring jakości ścieków przemysłowych

Raz na kwartał wykonywane są badania fizykochemiczne wskaźników zanieczyszczeń dopuszczalnych stężeń. Badane wskaźniki nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych stężeń.

5.4.3.1. Program „Zielony Zakład”

Kontynuacja realizacji długofalowego programu „Zielony Zakład” przynosi efekty zarówno wizualne, jak i ekologiczne. Na bieżąco prowadzone są działania związane z właściwym utrzymaniem terenów zielonych oraz ich powiększaniem. Zakładanie nowych trawników, kwietników, sadzenie drzew i krzewów ozdobnych to prace, które wykonywane są stale i systematycznie. Każdego roku prowadzone są zabiegi sanitarne i pielęgnacyjne na większości drzew, przycinane są krzewy ozdobne, koszone trawniki i sadzone kwiaty sezonowe. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie Spółki nie ma obszarów, które podlegają specjalnej ochronie przewidzianej w ustawie o ochronie przyrody.

5.4.3.2. Energia elektryczna

Spółka w 2023 roku na bieżąco analizowała poziom zużycia energii elektrycznej. Działania optymalizacyjne dotyczyły:

- uczestnictwa w programie DSR (Demand Side Response) „redukcja mocy” w krajowym Systemie Sieci Elektroenergetycznej PSE, co pozwoliło pozyskać kwotę 396,6 tys. zł;
- statusu odbiorcy przemysłowego - optymalizacja kosztów energii wyniosła 130 tys. zł.
- rekompensaty CO₂ za 2021 r – 3 594 118,74 zł
- pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r. oraz 2023 r. – 5 954 782,86 zł

5.4.4. Prawa człowieka

W ocenie Zarządu Spółka przestrzega praw człowieka. Spółka nie zatrudnia dzieci, nie czerpie korzyści finansowych z pracy przymusowej, zapewnia wolność wypowiedzi, nie stosuje wyzysku. W Spółce

została przyjęta do stosowania polityka różnorodności w odniesieniu do pracowników Spółki, dostosowująca Spółkę do powszechnie uznawanych standardów w zakresie równego traktowania pracowników ze względu na płeć, wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, narodowość, religię, przekonania polityczne, przynależność związkową oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne.

W procesie rekrutacji Spółka kieruje się kryteriami merytorycznymi określonymi w wymaganiach kwalifikacyjnych dla pracowników. Równe traktowanie jest też zachowane w zakresie polityki wynagrodzeń zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, stosując adekwatność wynagrodzenia do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji zawodowych wymaganych na danym stanowisku, z uwzględnieniem jakości świadczonej pracy. W ramach realizowanej polityki bezpieczeństwa i higieny pracy dostosowywane są miejsca i warunki pracy do szczególnych potrzeb pracowników oraz w ramach prowadzonej polityki socjalnej poprzez działania integracyjne tworzona jest odpowiednia atmosfera i kultura organizacyjna, zapewniająca szacunek dla różnorodności. Odlewnie Polskie S.A. w ramach zapobiegania łamaniu praw człowieka przestrzega przepisów prawa. W kwestii praw człowieka fundamentem dla funkcjonowania Spółki w obszarze profilaktyki i unikania łamania praw człowieka, są Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kodeks Pracy. Dzięki ścisłemu stosowaniu się do powyższych aktów prawnych Spółka skutecznie unika przypadków naruszania praw człowieka.

5.4.5. Przeciwdziałanie korupcji

Spółka w codziennym funkcjonowaniu na rynku zarówno krajowym, jak i światowym, kieruje się przede wszystkim uczciwością i poszanowaniem obowiązującego prawa. Wprawdzie nie obowiązuje w Spółce sformalizowany dokument dotyczący przeciwdziałaniu korupcji, niemniej jednak traktujemy rzetelność i uczciwość jako fundament prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto przestrzegamy wszystkich przepisów i aktów prawnych dotyczących przeciwdziałania korupcji na rynkach, na których działamy. Zdajemy sobie sprawę z tego, że korupcja i łapówkarstwo (w formie zarówno czynnej, jak i biernej) stanowi przestępstwo karne. Dlatego też Spółka kładzie szczególny nacisk na zapobieganie i przeciwdziałanie temu zjawisku. W tym celu prowadzimy wewnętrzne spotkania informacyjne, a także zachęcamy pracowników do niezwłocznego przekazywania odpowiednim komórkom w Spółce informacji o naruszeniach dotyczących przeciwdziałaniu korupcji lub zachowań mających charakter nieetyczny. Najważniejsza dla Spółki jest transparentność i nieposzlakowana reputacja wśród interesariuszy. Nasze praktyki biznesowe nigdy nie miały charakteru korupcyjnego. W Spółce ponadto nieformalnie obowiązuje zasada „zero tolerancji” dla korupcji i działań o tożsamym wydźwięku. Zasady omówione powyżej obowiązują wszystkich pracowników. W przypadku odnotowania zachowań o charakterze korupcyjnym, Spółka niezwłocznie powiadamiać będzie odpowiednie organy ścigania.

5.4.6. Opodatkowanie

Mając na uwadze formę i zakres prowadzonej działalności oraz status spółki giełdowej - Spółka zapewnia odpowiedni poziom transparentności w zakresie swojej sytuacji finansowej i prowadzonego biznesu. Kwestie podatkowe Spółka traktuje z należytą starannością przez zarządzanie funkcją podatkową w sposób pozwalający jej wywiązywać się z ciężących na Spółce obowiązków oraz umożliwiającą zarządzanie ewentualnymi ryzykami podatkowymi. Spółka w 2023 r. wdrożyła Strategię Podatkową.

5.4.7. Rezultaty stosowania polityk

Spółka w 2023 roku ściśle realizowała polityki dotyczące zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji. W konsekwencji w całym 2023 roku nie odnotowano jakichkolwiek naruszeń dotyczących powyższych zagadnień, co zostało osiągnięte dzięki transparentnemu działaniu, realizowaniu strategii i natychmiastowemu podejmowaniu środków zaradczych w przypadku pojawienia się sygnałów zagrażających jednemu z opisywanych zagadnień.

5.5. Należyta staranność

5.5.1. Ocena Zarządu

W ocenie Zarządu, Spółka w procesie realizowania polityk, opisanych w punkcie 3 Sprawozdania, dochowuje należytej staranności wymaganej w konkretnych przypadkach. Na bieżąco monitorowane są wszelkie procesy dotyczące realizacji zagadnień społecznych, pracowniczych, ochrony środowiska, praw człowieka i przeciwdziałaniu korupcji. Bieżąca kontrola i monitoring zjawisk zachodzących w Spółce sprzyjać mogą niezwłocznemu ich zlokalizowaniu i wprowadzeniu działań naprawczych. W związku z koniecznością szybkiej reakcji na zjawiska mogące naruszyć prawidłową realizację polityk opisanych powyżej, Spółka przyjęła i konsekwentnie przestrzega opisanej poniżej strategii, ponieważ jej właściwe i efektywne wdrożenie są kluczowymi elementami długofalowego sukcesu.

W celu zapewnienia skutecznego i sprawnego przebiegu realizacji strategii w zakresie powyższych polityk, Spółka:

- okresowo kontroluje warunki i przebieg działań i w uzasadnionych przypadkach podejmuje działania korygujące;
- systematycznie analizuje wyniki realizacji celów strategicznych i ustala przyczyny ich odchyień;
- na bieżąco nadzoruje realizację działań w ramach celów operacyjnych i reaguje na problemy związane z tą realizacją.

Najważniejszym zadaniem kontroli polityk jest określanie szans i zagrożeń generowanych przez otoczenie oraz konfrontowanie ich ze słabymi i mocnymi stronami Spółki.

Kontrola ta dotyczy przede wszystkim monitorowania zarówno długofalowych, jak i krótkookresowych zmian w otoczeniu Spółki, ważnych z punktu widzenia realizowanej strategii.

Spółka, przy respektowaniu i realizowaniu polityk opisywanych w niniejszym Sprawozdaniu, szczególny nacisk kładzie na trzy fundamentalne wartości:

- a) współpraca z klientami – głównym celem w zakresie współpracy z klientami jest zaspokojenie ich potrzeb;
- b) pracownicy Spółki – pracownicy Spółki są kluczowym elementem jej funkcjonowania, dlatego też wspieramy pracowników i przyczyniamy się do ich rozwoju;
- c) elastyczność działania – ustawicznie szukamy lepszych rozwiązań, dzięki czemu doskonalimy procesy produkcyjne w Spółce.

Wprawdzie Spółka nie posiada sformalizowanego kodeksu etycznego, niemniej jednak we współpracy z klientami dąży do tego, aby:

- a) wymiana informacji z klientami miała charakter poufny (Spółka na wstępnym etapie współpracy negocjuje i podpisuje umowę o zachowanie poufności – NDA);
- b) efekty wzajemnej współpracy były odpowiednio chronione i zabezpieczone pod kątem prawnym (np. ochrona własności intelektualnej);
- c) wspólnie podejmowane przedsięwzięcie było całkowicie transparentne, z uwzględnieniem głównie zasad wynikających z prawa konkurencji.

5.5.2. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje zbiór wszystkich działań i środków zapewniających w sposób systematyczny i uporządkowany prowadzenie działalności przez Spółkę zgodnie z jej interesem.

Kompleksowy spójny system kontroli wewnętrznej w Spółce określony jest przez:

- Statut Spółki,
- Regulamin Walnego Zgromadzenia,
- Regulamin Rady Nadzorczej,
- Regulamin Zarządu,
- Uchwały Zarządu,
- Regulamin Organizacyjny Spółki,
- Zarządzenia Dyrektora Naczelnego,
- Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy i Regulamin Pracy,

- Zakresy czynności i odpowiedzialności oraz udzielone pełnomocnictwa,
- Ustanowienie odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie Spółki,
- Zasady (Polityka) Rachunkowości wraz z Zakładowym Planem Kont,
- Instrukcję rejestracji, ewidencji i obiegu dokumentów księgowych,
- Instrukcje stanowiskowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego dla poszczególnych obiektów,
- Instrukcje technologiczne w zakresie kontroli procesu,
- Procedury i instrukcje zgodnie z wdrożonym Zintegrowanym Systemem Zarządzania Jakością i Środowiskiem zgodny z wymaganiami norm: PN-EN ISO 9001:2015 i PN-EN ISO 14001:2015,

Podstawowym celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie bezpiecznego prowadzenia przez Spółkę działalności gospodarczej poprzez:

- zapobieganie, wykrywanie i raportowanie problemów,
- eliminację wykrytych błędów i minimalizację ich skutków,
- identyfikację ryzyk, zarządzanie, eliminację i ograniczenie ich negatywnych skutków.

Głównym zadaniem funkcjonującego w Spółce systemu kontroli wewnętrznej jest rozpoznanie zagrożeń i dostarczanie w odpowiedniej formie i we właściwym momencie Organom Spółki informacji niezbędnych do podejmowania decyzji eliminujących i ograniczających ich skutki oraz zapobiegających ich powstaniu w przyszłości.

Kontrola wewnętrzna realizowana jest w następujących obszarach:

1. Kontrola działalności podstawowej - produkcja odlewów.
2. Kontrola z zakresu ochrony środowiska.
3. Kontrola obszaru działalności księgowej.
4. Kontrola obszaru działalności finansowej.
5. Kontrole w obszarze kadrowo-płacowym.
6. Kontrole w obszarze BHP i P.POŻ oraz w zakresie ochrony osób i mienia.
7. Kontrola w obszarze obowiązków informacyjnych (publiczny charakter Spółki).
8. Compliance.

Na potrzeby niniejszego sprawozdania dalszej analizie poddano zagadnienia z zakresu ochrony środowiska oraz zagadnienia pracownicze (kadry i płace).

Kontrola z zakresu ochrony środowiska

Zgodnie z Systemem Zarządzania Środowiskowego w Spółce funkcjonują następujące procedury zarządzania środowiskowego:

- Identyfikacja aspektów środowiskowych

Celem działań opisanych w procedurze jest identyfikacja i dokumentowanie aspektów środowiskowych związanych z działalnością Spółki oraz ich ocena.

- Komunikacja

Celem procedury jest zapewnienie właściwego przepływu informacji związanych z zarządzaniem środowiskowym zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Spółki.

- Zarządzanie Gospodarką Odpadami

Celem procedury jest ustalenie zasad Gospodarki Odpadami powstającymi w Spółce w sposób zgodny z przepisami ochrony środowiska i zintegrowanym systemem zarządzania wg ISO oraz dokumentowanie działań w tym zakresie. Rejestr wytwarzanych odpadów powstających w wyniku działalności Spółki dotyczący ilości i rodzaju odpadów prowadzony jest na bieżąco. Ewidencja odpadów w zakresie składowania, magazynowania i obrotu odpadami umożliwia jakościową i ilościową ich kontrolę. Ewidencja prowadzona jest na „Kartach ewidencji odpadów” zgodnych z aktualnie obowiązującym wzorem zamieszczonym w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów.

- Sterowanie operacyjne

Celem procedury jest zapewnienie, że wszystkie mające lub mogące mieć wpływ na środowisko procesy i działania Spółki podlegają sterowaniu operacyjnemu, czyli są nadzorowane i prowadzone w ustalonych warunkach tak, aby były zgodne z wymaganiami ochrony środowiska. Wszystkie znaczące aspekty środowiskowe związane z realizowanymi procesami produkcyjnymi podlegają sterowaniu operacyjnemu, czyli nadzorowi spełniania zgodności z wymaganiami ochrony środowiska, polityką, celami i zadaniami środowiskowymi. W Spółce opracowano zbiorowy wykaz procesów objętych środowiskowym sterowaniem operacyjnym związanym ze znaczącymi aspektami środowiskowymi wraz z zestawieniem instrukcji sterujących.

- Gotowość i reagowanie na awarie

Przedmiotem procedury jest tryb postępowania awaryjnego w celu zapewnienia odpowiedniego reagowania na nieoczekiwane lub przypadkowe sytuacje awaryjne, które mogą wywołać zniszczenie lub pogorszenie stanu środowiska. Celem procedury jest identyfikacja potencjalnych sytuacji niebezpiecznych i awarii, które mogą mieć wpływ na środowisko oraz stan przygotowania do nich oraz określenie sposobów działań związanych z usunięciem zagrożenia.

- Postępowanie na wypadek pożaru, wybuchu lub innego zagrożenia spowodowanego substancjami łatwopalnymi

Celem instrukcji jest określenie sposobów działań i alarmowania związanych z usunięciem zagrożenia pożarowego lub wybuchowego spowodowanego substancjami łatwopalnymi.

- Monitorowanie i pomiary

Przedmiotem procedury jest przedstawienie zasad organizacyjnych związanych z pomiarami, badaniami i analizami środowiska wewnętrznego i zewnętrznego Spółki, zapewniającymi identyfikację ilości i rodzaju zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska w celu oceny zgodności z odpowiednimi przepisami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska oraz celami i zadaniami środowiskowymi.

- Audyty

Zgodnie z harmonogramem audytów wewnętrznych przeprowadzane są audyty wewnętrzne wykonywane przez własnych wyszkolonych audytorów, w celu zbadania i oceny funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego. Na wykryte niezgodności podczas audytów wystosowywane są odpowiednio polecenia podjęcia działań korygujących oraz polecenia podjęcia działań zapobiegawczych. Okresowe audyty systemu zarządzania środowiskowego są realizowane w celu określenia czy system jest zgodny z zaplanowanymi działaniami i ustaleniami związanymi z zarządzaniem środowiskiem i wymaganiami normy EN ISO 14001:2015.

- Program Zarządzania Środowiskowego

Program Zarządzania Środowiskowego to dokument, który określa odpowiedzialność za realizację poszczególnych celów i zadań środowiskowych, przydziela środki na ich realizację i narzuca terminy realizacji. Program opracowywany jest w oparciu o analizę wymagań prawnych, ocenę znaczących aspektów środowiskowych oraz możliwości techniczne i finansowe Spółki. W przypadku wprowadzania nowych rozwiązań technologicznych lub nowych przedsięwzięć dotyczących modyfikacji działań, wyrobów lub usług, program jest poprawiany lub uzupełniany. Każda zmiana w wyrobie lub sposobie jego wytwarzania jest analizowana pod kątem tego, czy jej wprowadzenie nie przyczyni się do powstania dodatkowego wpływu na środowisko oraz czy system zostanie zmodyfikowany tak, aby ewentualny nowy aspekt środowiskowy pozostawał pod nadzorem. Programy opracowywane są w formie tabelarycznej, w której dla każdego celu środowiskowego określone są konkretne zadania, metody ich realizacji i opis konkretnych przedsięwzięć prowadzących do realizacji określonego celu. Dla każdego zadania i celu wyznacza się osoby odpowiedzialne, środki przewidziane na realizację oraz termin realizacji zadania.

Kontrole w obszarze zagadnień pracowniczych (kadry i płace)

Kontrole wewnętrzne w obszarze kadrowo-płacowym dotyczą następujących zagadnień:

- a) kontrola wykorzystania funduszu płac i jego zgodności z planem działalności Spółki i Układem Zbiorowym Pracy,
- b) kontrola dokumentów związanych z zawieraniem i rozwiązywaniem stosunku pracy,

- c) kontrola dyscypliny pracy,
- d) kontrola wykorzystania urlopów,
- e) kontrola posiadania przez pracowników aktualnych badań okresowych i kontrolnych,
- f) kontrola dokumentacji osób niepełnosprawnych,
- g) kontrola realizacji planu szkoleń,
- h) kontrola prawidłowości rozliczania czasu pracy pracowników według norm,
- i) kontrola absencji chorobowej i zwolnień lekarskich,
- j) kontrola osób uprawnionych do zwolnienia z opłacania składek ZUS,
- k) kontrola wykorzystania funduszu socjalnego w świetle podatku od osób fizycznych i regulaminu funduszu socjalnego.

Kontrole dokonywane są cyklicznie nie rzadziej niż raz na kwartał przez pracowników służb kadrowo-płacowych. Wnioski z kontroli przekazywane są na bieżąco Zarządowi Spółki.

- a) Kontrola wykorzystania funduszu płac i jego zgodności z planem działalności Spółki i Układem Zbiorowym Pracy jest dokonywana raz w miesiącu przez upoważnionego pracownika. Analizowana jest wysokość funduszu w odniesieniu do planu oraz zrealizowanej produkcji. Analiza uwzględnia wszystkie składniki płacowe i ich zgodność z Układem Zbiorowym Pracy i innymi aktami prawnymi. Szczegółnej analizie poddawane są składniki płac związane z pracą w ponadnormatywnym czasie pracy. Wyniki kontroli są przedstawiane raz w miesiącu Zarządowi Spółki.
- b) Kontrola dokumentów związanych z zawieraniem i rozwiązywaniem stosunku pracy dokonywana jest raz na kwartał przez Dyrektora Kadr, Płac i Administracji. Badana jest zgodność dokumentów w aktach osobowych pracowników z przepisami Kodeksu Pracy.
- c) Kontrola dyscypliny pracy dokonywana jest nie rzadziej niż raz na kwartał. W ramach kontroli sprawdzany jest czas wejścia i wyjścia pracowników na i z terenu Spółki, obecność pracowników na stanowiskach pracy, przestrzeganie zasad przechowywania przepustek w trakcie pracy, prawidłowość korzystania pracowników z przerwy w trakcie pracy.
- d) Kontrola wykorzystania urlopów przeprowadzana jest raz w miesiącu przez Dyrektora Kadr i Płac. Analizie poddawany jest aktualny stan wykorzystania urlopów, jego zgodność z planem urlopów oraz wykorzystanie urlopów zaległych i urlopów dodatkowych dla pracowników niepełnosprawnych.
- e) Kontrola posiadania przez pracowników aktualnych badań okresowych i kontrolnych przeprowadzana jest raz w miesiącu przez upoważnionego pracownika. Kontrola polega na sprawdzeniu zaświadczenia lekarskiego w zakresie okresu ważności i zgodności z zajmowanym stanowiskiem pracy.
- f) Kontrola dokumentacji osób niepełnosprawnych jest dokonywana raz w miesiącu. Analizowane są dokumenty osób niepełnosprawnych, ich wynagrodzenia w celu prawidłowego rozliczenia dofinansowania z PFRON.
- g) Kontrola realizacji planu szkoleń odbywa się raz na kwartał przez Dyrektora Kadr, Płac i Administracji. Analizowana jest realizacja szkoleń zgodnie z rocznym planem szkoleń.
- h) Kontrola prawidłowości rozliczania czasu pracy pracowników dokonywana jest raz w miesiącu przez upoważnionego pracownika. Kontrola obejmuje normyienne, tygodniowe i miesięczne, zgodnie z obowiązującym rozkładem czasu pracy oraz okresem rozliczeniowym w Spółce. Szczególnie badane są przekroczenia norm dziennych i tygodniowych w celu ustalenia dodatkowego wynagrodzenia wynikającego z ponadnormatywnego czasu pracy w danym miesiącu oraz prawidłowości zachowania prawa pracownika do ustawowego odpoczynku.
- i) Kontrola absencji chorobowej i zwolnień lekarskich odbywa się raz w miesiącu przez upoważnionego pracownika. Kontrola obejmuje prawidłowość wystawianych zaświadczeń lekarskich oraz ich zasadność. Kontrolowany jest także czas dostarczania przez pracowników zwolnień lekarskich do Spółki w celu zachowania ustawowego terminu ich dostarczania.
- j) Kontrola osób uprawnionych do zwolnienia z opłacania składek ZUS odbywa się raz w miesiącu przez pracownika upoważnionego. Szczególnie analizowane są osoby, które przekraczają roczną podstawę wymiaru składek ZUS, za których nie opłaca się składek emerytalnych i rentowych, a także osoby powracające z urlopów macierzyńskich i wychowawczych, pracownicy nowo przyjmowani z Biura Pracy oraz pracownicy, którzy ukończyli: 55 lat - kobieta, 60 lat - mężczyzna, za których Spółka nie opłaca składek na Fundusz Pracy i FGŚP.

- k) Kontrola wykorzystania funduszu socjalnego odbywa się raz w miesiącu. Kontrolą objęte są wszystkie świadczenia wypłacane pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w zakresie przepisów o podatku od osób fizycznych oraz Regulaminu Funduszu Socjalnego w Spółce. Kontrola dotyczy także narastającego wykorzystania Funduszu Socjalnego z uwzględnieniem jego podziału na poszczególne cele, ustalonego przez Komisję Socjalną w Spółce.

5.6. Istotne ryzyka

5.6.1. Charakterystyka ryzyk ściśle powiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie objętym sprawozdaniem

Ryzyko związane z wystąpieniem sporów zbiorowych i strajków

30,48% pracowników w 2023 roku (w roku 2022 wartość ta wynosiła 27,1%) należało do działających w Spółce dwóch związków zawodowych, które mają zagwarantowane uprawnienia, m.in. w zakresie indywidualnych i zbiorowych sporów pracy oraz organizowania strajków. W szczególności związki zawodowe uczestniczą w ustalaniu warunków pracy i płacy, posiadają ponadto uprawnienia opiniodawcze. Nie można wykluczyć, że w przyszłości będą miały miejsce spory zbiorowe między Spółką a związkami zawodowymi lub strajki, które mogą mieć negatywny wpływ na jej działalność. W przeszłości związki zawodowe wykazywały zrozumienie dla realiów rynkowych, w których funkcjonuje Spółka. W całej historii działalności Spółki nigdy nie miały miejsca strajki i spory zbiorowe. Zarząd na bieżąco monitoruje sytuację w tym zakresie, a bezpośredni kontakt z funkcjonującymi w Spółce związkami zawodowymi spoczywa na Dyrektora Kadr, Płac i Administracji. Ponadto realizowana przez Spółkę polityka w zakresie kształtowania funduszu płac i średniej płacy w przedsiębiorstwie na tle poziomów średniej płacy w regionie i kraju, w powiązaniu z wprowadzeniem motywacyjnych rozwiązań uzależniających średnią płacę od wydajności pracy, sprzyja w ostatnich latach eliminacji przesłanek do wystąpienia negatywnych skutków tego ryzyka.

Ryzyko środowiskowe

Prowadzona przez Spółkę działalność gospodarcza jest zgodna z aktualnie obowiązującymi regulacjami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. Nie można wykluczyć naruszenia przez Spółkę wymagań ochrony środowiska i tym samym wystąpienia ryzyka nałożenia kar związanych z nieprzestrzeganiem przepisów i wymagań dotyczących ochrony środowiska, w tym wstrzymania bądź ograniczenia produkcji lub zadośćuczynienia ewentualnym roszczeniom z tego tytułu, co w przypadku zaistnienia może mieć negatywny wpływ na działalność gospodarczą Spółki. Monitoring i podejmowanie działań związanych z ograniczeniem wystąpienia negatywnych skutków tego ryzyka odbywa się zgodnie z procedurami wynikającymi z Systemu Zarządzania Środowiskiem ISO 14001:2015.

Ryzyko związane z bezpieczeństwem i higieną pracy

Działalność produkcyjna i usługowa Spółki związana jest z wystąpieniem ryzyka wypadkowego jej pracowników. Spółka spełnia wymagania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. Niemniej jednak z uwagi na charakter działalności nie można wykluczyć wystąpienia wypadków przy pracy, co może mieć negatywny wpływ na działalność operacyjną i wzrost kosztów ubezpieczenia społecznego w części dotyczącej funduszu wypadkowego. Ponadto ewentualna zmiana regulacji prawnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy może powodować konieczność ponoszenia dalszych nakładów na poprawę warunków pracy.

5.6.2. Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie w Spółce ryzykiem to jego identyfikacja, mierzenie i kontrolowanie w celu maksymalnego ograniczenia negatywnych skutków oraz zabezpieczenie przed ich wystąpieniem.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka
2. Ocenę ryzyka i jego poziomu

3. Dobór odpowiednich metod zarządzania
4. Realizację działań i wdrażanie zabezpieczeń eliminujących bądź ograniczających jego negatywne skutki.

5.6.3. Ocena Zarządu

Zarząd wyraża pozytywną ocenę co do poziomu skuteczności funkcjonowania w Spółce w 2023 r. systemów w zakresie kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz uznaje, że ich zakres jest odpowiedni do zapewnienia skutecznego i efektywnego ekonomicznie oraz zgodnego z prawem i regulacjami wewnętrznymi prowadzenia działalności gospodarczej przez Spółkę w całym 2023 roku.

5.7. O raporcie

Oświadczenie z działalności niefinansowej Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE zostało przygotowane po raz piąty w jej historii. Obejmuje okres od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku.

Obowiązek sporządzenia niniejszego oświadczenia wynika z art. 49b ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

Spółka Akcyjna ODLEWNIE POLSKIE, przy sporządzaniu niniejszego oświadczenia, skorzystała z art. 49 b ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym: „Jednostka przy sporządzaniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych może stosować dowolne zasady, w tym własne zasady, krajowe, unijne lub międzynarodowe standardy, normy lub wytyczne. W oświadczeniu jednostka zawiera informację o tym, jakie zasady, standardy, normy lub wytyczne zastosowała.”

Na podstawie powyższego artykułu Spółka sporządziła niniejsze oświadczenie w oparciu o własną metodologię, której nie poddano zewnętrznej ocenie i weryfikacji.

ZARZĄD

Prezes Zarządu, Leszek Walczyk

podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

SPIS TABEL

Tabela 1 Sprzedaż odlewów w podziale na tworzywa	7
Tabela 2 Przychody ze sprzedaży wg branż odbiorców	8
Tabela 3 Rynki dostaw wewnątrzspółnotowych i sprzedaży eksportowej	9
Tabela 4 Rachunek zysków i strat Spółki	20
Tabela 5 EBITDA i nadwyżka finansowa	21
Tabela 6 Aktywa i pasywa Spółki	21
Tabela 7 Przychody Spółki wg miejsca ich generowania	21
Tabela 8 Struktura przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	22
Tabela 9 Struktura sprzedaży wg rynków zbytu	22
Tabela 10 Struktura walutowa przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	23
Tabela 11 Pozostałe przychody operacyjne	23
Tabela 12 Przychody finansowe	23
Tabela 13 Koszty działalności operacyjnej	24
Tabela 14 Pozostałe koszty operacyjne	24
Tabela 15 Koszty finansowe	25
Tabela 16 Przychody i koszty ogółem	25
Tabela 17 Aktywa trwałe	26
Tabela 18 Aktywa obrotowe	27
Tabela 19 Kapitał własny	27
Tabela 20 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	28
Tabela 21 Wskaźnik zadłużenia	28
Tabela 22 Wskaźniki płynności	29
Tabela 23 Wskaźniki sprawności działania	29
Tabela 24 Wskaźniki rentowności	30
Tabela 25 Działalność charytatywna	37
Tabela 26 Akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących.	39
Tabela 27 Znaczący akcjonariusze na 31.12.2023 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	39
Tabela 28 Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej i Członków Komitetu Audytu w 2023 r.	51
Tabela 29 Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej i Członków Komitetu Audytu w 2022 r.	51
Tabela 30 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członkom Zarządu w 2023 r.	52
Tabela 31 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członkom Zarządu w 2022 r.	52
Tabela 32 Świadczenia pozapłaćcowe Członków Zarządu w 2023 r.	53
Tabela 33 Świadczenia pozapłaćcowe Członków Zarządu w 2022 r.	53
Tabela 34 Wynagrodzenie audytora za badanie i przegląd sprawozdania finansowego Spółki	56